

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ Универзитета УНИОН

Бр. 9-4-1/21

30. 9. 2021. год.
Београд

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ
ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА УНИОН У
БЕОГРАДУ И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА**

од 2017. до 2020. године

Садржај

УВОД.....	5
ИСТОРИЈА И ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УСТАНОВИ.....	6
Кратак историјат Факултета.....	6
Унутрашња организација Факултета	6
Делатност Факултета.....	9
Циљеви (мисија) Факултета.....	9
ИЗВЕШТАЈ О ИСПУЊЕНОСТИ ПОЈЕДИНАЧНИХ СТАНДАРДА НА НИВОУ УСТАНОВЕ.....	10
Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета	10
Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета	12
Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета	15
Стандард 4: Квалитет студијског програма.....	19
Стандард 5: Квалитет наставног процеса.....	25
Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада	32
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	43
Стандард 8: Квалитет студената.....	47
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	51
Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке	54
Стандард 11: Квалитет простора и опреме.....	56
Стандард 12: Финансирање	58
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	60
Стандард 14 : Систематско праћење и периодична провера квалитета.....	62
Стандард 15 : Квалитет докторских студија.....	66
ИЗВЕШТАЈИ О ИСПУЊЕНОСТИ ПОЈЕДИНАЧНИХ СТАНДАРДА НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА.....	72
Стандард 4: Квалитет студијских програма	72
Стандард 5: Квалитет наставног процеса.....	74
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	77
Стандард 8: Квалитет студената.....	77

Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.....	80
Стандард 10 Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке	80
Стандард 11: Квалитет простора и опреме.....	81
Стандард 12: Финансирање	81
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	81
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	82
ИЗВЕШТАЈИ О ИСПУЊЕНОСТИ ПОЈЕДИНАЧНИХ СТАНДАРДА НА СТУДИЈСКИМ ПРОГРАМИМА	
МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА	84
Стандард 4: Квалитет студијских програма	84
Стандард 5. Квалитет наставног процеса.....	87
Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника	88
Стандард 8: Квалитет студената.....	89
Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.....	90
Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке	90
Стандард 11: Квалитет простора и опреме.....	90
Стандард 12: Финансирање	91
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	91
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	91
ИЗВЕШТАЈ О ИСПУЊЕНОСТИ ПОЈЕДИНАЧНИХ СТАНДАРДА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ	
ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА.....	93
Стандард 4. Квалитет студијског програма.....	93
Стандард 5: Квалитет наставног процеса.....	95
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	96
Стандард 8. Квалитет студената.....	97
Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.....	98
Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет	98
ненаставне подршке	98
Стандард 11: Квалитет простора и опреме.....	99
Стандард 12: Финансирање	99
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	99

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	99
Стандард 15: Квалитет докторских студија	100
ЗАКЉУЧНЕ ОЦЕНЕ КОМИСИЈЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА.....	103
ПРИЛОЗИ.....	106

УВОД

Извештај о самовредновању Правног факултета Универзитета Унион (даље: Правни факултет УУБ) од 2017. до 2020. године резултат је поступка самовредновања које се, сходно правилима, предузима у четвртој години од акредитације високошколске установе, односно студијских програма, за период од претходне три године. Израђен је сходно члану 25. Закона о високом образовању (*Службени гласник РС*, бр. 88/2017, 17/2018, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 – др. закон), у свему према стандардима које је прописао Национални савет за високо образовање Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа од 28. 2. 2019. (*Службени гласник*, бр. 13/19) и према интерном акту Факултета, Правилнику о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и самовредновање. Извештај је сачињен најпре за период од 2017 до 2019. године у склопу припреме документације ради поновне акредитације установе и студијских програма (у складу са чланом 3 став 5 Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа) а затим су обрађени и подаци за школску 2019/20. годину што је интегрисано у раније састављен извештај.

Извештај прати форму прописану Упутством за припрему Извештаја о самовредновању високошколске установе, које је прописала национална Комисија за акредитацију и проверу квалитета. У првом делу је наведен историјат и основни подаци о установи, у другом делу је извршено самовредновање у свим областима оцене квалитета, како за установу, тако и за студијске програме које установа реализује, док су у трећем делу извештаја садржани прилози.

Сваки од стандарда описан је, анализиран (декрипцијом и применом SWOT матрице), а на темељу те анализе дата је оцена о испуњености стандарда и предлози за побољшање постојећег стања у појединој области (ако је за тиме било потребе). SWOT анализом су установљене предности, слабости, могућности и опасности уз оцену појединих елемената: високо значајно (+++), средње значајно (++), мало значајно (+) и без значајности (0). Анализа и оцене Комисије за обезбеђење квалитета темеље се на подацима из наведених прилога.

Саставни део извештаја документације за самовредновање су посебно исказани показатељи за стандарде 4, 5, 7-14 за сваки од студијских програма, који су у извештајном периоду реализовани на Факултету (уз додатак показатеља за стандард 15 везано за студијски програм докторских студија), урађени према нарочитом моделу, којим су посебни прилози за сваки акредитован студијски програм инкорпорисани у текст извештаја уз сваки стандард, како би се избегло непотребно понављање, а да би се истакли особени показатељи квалитета сваког студијског програма.

Извештај за период од 2017 до 2019. године који је саставни део овог извештаја је сачинила Комисија за обезбеђење квалитета у саставу: проф. др Наташа Мрвић Петровић, проф. др Катарина Иванчевић, проф. др Јелена Јеринић, доц. др Катарина Јовичић, доц. др Слободан Вукадиновић, Горан Телић, Јована Поповић, Јована Делић, Никола Бакић, Ива Иванов, а извештај за 2019/20 школску годину сачинила је и интегрисала у постојећи извештај комисија у саставу: проф. др Слађана Јовановић, проф. др Саша Гајин, проф. др Марко Божић,

доц. др Владимир Црњански, Ива Иванов, асистент, Јована Поповић, асистент, Горан Ћелић, менаџер Факултета, Никола Бакић, студент, Невенка Кукољ, студенткиња.

ИСТОРИЈА И ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УСТАНОВИ

Кратак историјат Факултета

Правни факултет Универзитета Унион у Београду (даље Правни факултет УУБ) основан је 2001. године под називом Факултет за пословно право а почео је са радом 2002. године. Регистрован је решењем Министарства просвете и спорта Републике Србије број 612-00-298/2001-04 од 1. новембра 2001. године. Првобитни назив Факултета требало је да укаже на то да је са посебна пажња била усмерена област пословног права. Факултет је 2005. године променио назив у Правни факултет и приступио Универзитету Унион у Београду. Под тим пословним именом уписан је у регистарски уложак бр. 5-670-00 на основу решења Трговинског суда у Београду Фи. 393/05 од 9. септембра 2005. године.

До сада су установа, као и студијски програми Факултета акредитовани у редовним периодичним циклусима. Комисија за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије издала је 4. 12. 2008. године Уверење о акредитацији бр. 612-00-668/2008-04, а 8.5.2009. године Правни факултет Универзитета Унион у Београду добио је од Министарства просвете Републике Србије дозволу за рад под бројем 612-00-431/2009-12. У новом циклусу реакредитације 2014. и 2015. године акредитовано је пет студијских програма, и то основних студија (трогодишњих и четворогодишњих), два мастер програма, као и студијски програм докторских студија. Уверења о акредитацији високошколске установе и студијских програма издата су 23.05.2014. године (трогодишње и четворогодишње основне студије), 06.02.2015. године (мастер студије Корпоративно право и докторске студије права) и 20.03.2015. године (мастер на енглеском језику *Human Rights Law*), сва под службеним бројем 612-00-02500/2013-04. Подаци о акредитованим студијским програмима који се реализују на Правном факултету УУБ, са решењима о добијеној акредитацији налазе се на интернет страници Факултета (<http://pravnifakultet.rs/dokumenta/akreditacija/>), а такође су наведени на страни 57. *on line* доступног *Водича кроз акредитоване студијске програме у Републици Србији*, од 9. 2. 2018. године на интернет страници Комисије за акредитацију (<https://www.kapk.org/sr/>).

Унутрашња организација Факултета

Органи Факултета

Структура унутрашње организације Факултета уређена је у складу са законом који регулише област високог образовања, оснивачким актом и општим актом установе. Факултет има орган управљања, орган пословођења, стручни орган и орган студената. Орган управљања Факултета је савет, орган пословођења – декан, стручни орган – наставно-научно веће и орган студената – студентски парламент.

1. Савет има седам чланова, од којих су пет представници оснивача, један члан је представник Наставно-научног већа (који је по положају увек председник Савета) и један члан је представник студената (по функцији ту улогу врши председник студентског парламента, ако студенти не изаберу другог представника). Мандат чланова Савета траје четири године од дана конституисања Савета. Надлежност Савета јесте да управља имовином и добити Факултета, доноси финансијски план, утврђује политику запошљавања и развоја Факултета, надзире рад органа пословођења и доноси акте у оквиру своје надлежности.

2. Орган пословођења је декан, коме у раду помажу, а по потреби га и замењују, продекан за наставу и продекан за науку. Трећи продекан је студент, кога бира студентски

парламент. Декан се бира из реда наставника на период од три године. Неки од најважнијих послова декана су да: заступа Факултет; предлаже доношење аката Савету, Наставно-научном већу и другим органима Факултета, организује и руководи радом служби Факултета; одлучује о распоређивању запослених; стара се о законитости рада Факултета и врши друге послове предвиђене статутом Факултета.

Продекане Факултета, из редова наставника, именује и разрешава декан. Њихов мандат траје најдуже три године. Продекан за наставу предлаже и прати реализацију планиране наставе на основним академским студијама, предлаже декану промену у организацији наставе, прати издавачку делатност Факултета и организује рад студентске службе, управља њоме и надзире је. Продекан за науку предлаже и прати реализацију наставе на постдипломским студијама, руководи радом Већа за последипломске студије, предлаже декану промену у организацији наставе, прати и усмерава научноистраживачки рад на Факултету и обавља друге поверене послове.

Студент-продекан има задатак да прати рад органа Факултета и о томе извештава студентски парламент и да мишљење парламента преноси органима Факултета, као и да прати реализацију наставе. Мандат студента-продекана траје једну годину, почев од првог маја.

3. Стручни орган је наставно-научно веће. Наставно-научно веће чине сви наставници, истраживачи и сарадници који су ангажовани на остваривању наставног, научног и истраживачког рада на факултету по основу радног односа и представници студената, и то три представника студената. Наставно-научно веће може да формира комисије и друга радна тела.

Наставно-научно веће, између осталог, утврђује предлог статута установе и других општих аката или одлука за чије је доношење надлежан Савет Факултета или Универзитет, доноси студијске програме за студије првог, другог и трећег степена, за студије на даљину или посебне програме (за даровите студенте и слично), доноси програм научноистраживачког рада и развоја научноистраживачког подмлатка, утврђује предлог финансијског плана за сваку школску годину и предлоге извештаја о пословању, именује чланове Савета, комисија и других тела, одлучује у области издавачке делатности и доноси акта у оквиру своје надлежности.

Статус посебног стручног органа који се оснива *ad hoc* има комисија за прописе, чији се састав, трајање мандата и делокруг рада одређује посебном одлуком, у случају потребе.

У наставно-научном већу, као и у телима и органима тог већа представници студената су заступљени најмање са 20%.

У складу са Статутом факултета из 2020. године Наставно научно веће има следећа радна тела: Веће за постдипломске студије, Комисију за вредновање научног доприноса и Комисију за издавачку делатност. Поред Наставно-научног већа као стручног органа Статутом факултета из 2020. године Комисија за обезбеђење квалитета је самостални стални стручни и саветодавни орган Факултета задужен за примену процедуре самовредновања, контролу квалитета и предлагање мера за побољшање квалитета. У раду Комисије за обезбеђење квалитета учествују и представници студената. Састав, делокруг и начин рада Комисије за обезбеђење квалитета ближе се уређују посебним правилником.

4. Орган студената је студентски парламент који има 12 чланова. За члана Студентског парламента може бити изабран сваки студент/киња Факултета, који је уписан/на на студије најкасније у школској години у којој се бира Студентски парламент. Избор чланова

парламента врши се у месецу априлу према поступку који је регулисан општим актом установе. Мандат члана студентског парламента траје две године. Студентски парламент има председника и заменика председника.

5. Савет послодаваца има најмање седам чланова који су представници послодаваца изабраних ради унапређења квалитета студијских програма који се реализују на Факултету и њиховог усаглашавања са потребама тржишта рада

Организационе јединице Факултета

Факултет своју делатност остварује кроз посебне организационе јединице: наставно-научну јединицу, научно-истраживачку јединицу, библиотеку и ваннаставну јединицу.

1. Наставно-научну јединицу чине сва лица која непосредно изводе наставу, како запослени, тако и лица ангажована по уговору са којима није заснован радни однос. Радом наведене јединице, у чијем склопу могу бити организоване катедре, руководи декан уз помоћ носилаца предмета, односно шефова катедри задужених да руководе поједином катедром. Декан именује шефове катедри, из реда ванредних и редовних професора, на период од две године. Правни факултет УУБ нема организованих катедри, тако да дужност шефова катедри обавља носилац предмета (наставник са највишим звањем на том предмету, односно наставник који је раније изабран у то звање, ако више њих имају иста звања).

2. Научноистраживачку јединицу чине наставници и сарадници са научним степеном магистра наука, односно мастера, доктора наука. Научно-истраживачка јединица ради у групама, комисијама и другим облицима организовања који се формирају поводом рада на одређеном научно-истраживачком пројекту. Састав групе, комисије, односно другог облика организовања одређује декан и именује њеног руководиоца.

3. Библиотека је посебна јединица у саставу Правног факултета УУБ која обавља послове везане за формирање и чување библиотечког фонда, евидентирање библиотечке грађе, омогућавање коришћења библиотечког материјала, сарадње са другим библиотечким установама и друге уобичајене библиотечке послове. Јединицом руководи управник библиотеке, а декан може својом формирати посебни библиотечки одбор, са задацима утврђеним том одлуком.

4. Ваннаставну јединицу чине: студентска служба, служба за опште и кадровске послове и служба за економско-финансијске послове.

Студентска служба обавља послове као што су: упис студената, издавање потврда и уверења о статусном положаја судената, пријем испитних пријава, вођење евиденција о статусном положају студената и друге сличне послове.

Служба за опште и кадровске послове обавља послове као што су: обезбеђење просторија Факултета, одржавање техничке исправности и одржавање хигијене у пословним просторијама, вођење евиденција о запосленима, административни послови за потребе органа Факултета, пријем и експедиција поште, вођење евиденција и други слични послови.

Служба за економско-финансијске послове обавља послове као што су: вођење пословних књига Факултета обрачун исплата зарада, плаћања, праћење стања на рачуну и стања имовине Факултета, издавање одговарајућих потврда и уверења и друге сличне послове.

Радом наведених служби руководе секретар и менаџер Факултета, у складу са инструкцијама декана, с тим што декан може поставити и посебне руководиоце за сваку службу.

Делатност Факултета

Правни факултет УУБ је високошколска установа, основана ради обављања делатности високог образовања, научноистраживачке, експертскоконсултанске и издавачке делатности.

Факултет обавља следеће делатности:

Претежна делатност Факултета је:

85.42 Високо образовање.

Осим претежне делатности, Факултет може да обавља и следеће делатности:

85.59 Остало образовање

85.60 Помоћне образовне делатности

58.11 Издавање књига

58.14 Издавање часописа и периодичних издања

58.19 Остала издавачка делатност

91.01 Делатности библиотека и архива

73.20 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења

70.22 Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем

47.61 Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама

Поред делатности из става 1. и 2. овог члана, Факултет ће обављати и делатности које служе и које се уобичајено обављају уз те делатности, с тим што ће их обављати повремено и у мањем обиму.

Факултет може да обавља и друге делатности за које се не захтева посебна дозвола, у складу са законом.

У вршењу делатности високог образовања, Факултет организује и спроводи основне академске студије, мастер студије и докторске студије, у складу са добијеним актима о акредитацији установе и студијских програма.

Циљеви (мисија) Факултета

У Политици обезбеђења квалитета Правног факултета УУУБ која је усвојена 2007. године наведено је да Факултет настоји да се развије у модерну, европску високошколску установу, препознатљиву по наставним, научним и стручним достигнућима свог наставног особља и својих свршених студената и последипломаца. Према томе, циљ (мисија) Факултета јесте да по својим истраживачким и образовним активностима, програмима и концепцијом буде препознат као модерна, европског ранга квалитетна научна, истраживачка, стручна и високообразовна институција.

Мисија Факултета истовремено је и полазиште у остваривању политике обезбеђења квалитета, а то је, да се кроз интеракцију научноистраживачког рада и пружање образовних услуга:

- 1) студентима пруже врхунска знања, како би били оспособљени да касније кроз своје правничке професије пружају корисницима услуге највишег квалитета,
- 2) развије жеља студената за сталним усавршавањем, омогући такво усавршавање и да се упуте у основе научноистраживачког рада,
- 3) организује и спроводи континуирана едукација у области права за шири круг корисника.

Основно опредељење Правног факултета УУУБ јесте да, имајући у виду изузетни друштвени значај правничке професије, настоји да се, у складу са важећим прописима и захтевима за усаглашавања са процесима европске интеграције високошколског образовања

(у оквиру Болоњског процеса и ширења *European Higher Education Area*), задовоље потребе корисника и друштва у целини.

Своју визију и мисију, која је заснована на истим полазиштима дефинисана и у новој Стратегији за обезбеђење квалитета усвојеној 24. 4. 2019. године, Факултет је опредељен да обезбеди кроз:

- висок квалитет наставе;
- висок квалитет наставног и другог особља;
- висок квалитет научно-истраживачког рада;
- висок квалитет опреме;
- испуњење захтева студената и
- задовољење захтева друштва.

ИЗВЕШТАЈ О ИСПУЊЕНОСТИ ПОЈЕДИНАЧНИХ СТАНДАРДА НА НИВОУ УСТАНОВЕ

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета
а) Опис стања, анализа и процена стандарда
Стратегија обезбеђења квалитета била је садржана у акту који је усвојио Савет Факултета на предлог декана на седници од 13. 7. 2007. године. Документ је насловљен као <i>Политика обезбеђења квалитета</i>. На основу резултата трогодишњег Извештаја о самовредновању за период од 2014. до 2017. године од 25. 12. 2018. године, Комисија за обезбеђење квалитета констатовала је да основни стратешки документ <i>Политика обезбеђења квалитета</i> из 2008. године мора бити измењен ради усклађивања са промењеним нормативним оквиром у области високог образовања, допуњеним стандардима квалитета високошколских установа и измењеним општим актима Универзитета и Факултета или замењен новим документом. У току 2018. године предузете су активности на припреми новог стратешког документа, а по усвајању 2018. године Извештаја о самовредновању за период од 2014-2017. године, остваривањем Акционог плана за 2019. годину донета је нова Стратегија обезбеђења квалитета 24. 4. 2019. године (Прилог 1.1). Овај акт доступан је јавности на веб презентацији факултета, на адреси: http://www.pravnifakultet.rs/. Анализирајући садржину наведеног акта Комисија констатује да акт садржи елементе предвиђене Стандардом 1. Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, и то: - опредељење Факултета да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма (у склопу формулисаних полазних принципа и стратешког циља); - дефинисане области обезбеђења квалитета (студијски програми, наставни процес, научно-истраживачки и стручан рад, наставници и сарадници, студенти, уџбеници, литература, библиотечки и информатички ресурси, управљање високошколском установом, ненаставна подршка, простора и опрема, финансирање, улога студената у самовредновању и провери квалитета, систематско праћење и периодична провера квалитета, докторске студије), - мере за обезбеђење квалитета; - субјекте обезбеђења квалитета (стручна тела, студенте, ненаставно особље) и њихова права и обавезе у том поступку;

- дефинисан начин спровођења Стратегије конкретизацијом активности утврђених годишњим акционим плановима.

Правни факултет УУБ испуњава стандард 1. будући да има донет стратешки документ за обезбеђење квалитета који одређује мисију и визију установе, основне циљеве и области обезбеђења квалитета и смернице за унапређење квалитета у даљем раду. Тај документ је објављен на веб презентацији Факултета. Усвајање Акционог плана за наредну годину допринело је ефикаснијем праћењу реализације стратегије.

Правни факултет УУБ има успостављен систем за обезбеђење квалитета, чију ефикасност периодично проверава.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опредељење високошколске установе за унапређење квалитета и организационе структуре квалитета	+++	Нема	0
Мере за обезбеђење квалитета	+++	Нема	0
Субјекти обезбеђења квалитета	+++	Нема	0
Област обезбеђења квалитета	+++	Нема	0
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Јачање културе квалитета	+	Неповољна економска ситуација утиче на бројност студената и финансирање Факултета	+++
Редовно доношење и остваривање акционих планова	+	Кашњење у реализацији предвиђених активности	+
Нема	0	Нема	0
Нема	0	Нема	0
Јачање сарадње са другим НИО и високошколским установама	+	Тешкоће у остваривању сарадње са државним образовним установама	++
Јачање повезаности образовне, научноистраживачке и стручне делатности	++	Фактичка дискриминација приватних високошколских установа ограничава сарадњу у научноистраживачкој делатности (на друге приватне високошколске установе, међ. организације и невладин сектор)	+++

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

На основу анализе елемената предности, слабости, могућности и опасности примене механизма за очување и унапређење квалитета наставног процеса на Факултету, може се закључити да на квалитет реализације стратегије квалитета највише утичу параметри који се тичу постојања стратегије, субјеката и мера за њену реализацију. Оцењује се да су ови услови у потпуности испуњени, што произилази из чињенице да установа располаже новим стратешким документом за остваривање квалитета, који се темељи на постулатима ранијег, доступан је свим субјектима, будући да је истакнут на веб презентацији Факултета, а којим су дефинисане субјекти обезбеђења и унапређења квалитета и мере за обезбеђење квалитета. Надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа у погледу реализације стратегије утврђене су општим актима факултета. Субјекти задужени за реализацију стратегије делују у складу са законом и општим актима факултета. Неопходни ниво квалитета се одржава у свим предвиђеним областима, захваљујући реализацији Акционог плана за 2019. годину.

Побољшању квалитета допринела је и израда Акционог плана за 2020. годину, којим је прецизирана динамика и носиоци активности у циљу унапређења делатности Факултета. Текст Акционог плана за 2020. годину наведен је у склопу прилога као Прилог 1.4. Такође у оквиру прилога 1.5. наведен је и Акциони план за 2021. годину.

д) Прилози

Прилог 1.1 – Стратегија за обезбеђење квалитета

Прилог 1.2 – Мере и субјекти обезбеђења квалитета (изводи из Стратегије)

Прилог 1.3 – Акциони план за 2019. годину

Прилог 1.4 –Акциони план за 2020. годину

Прилог 1.5 –Акциони план за 2021. годину

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Документи у којима су постављени стандарди квалитета. Стандарди за обезбеђење квалитета одређени су како на националном нивоу, тако и кроз акте Правног факултета УУБ. Законска и подзаконска регулатива којом су утврђени услови за обављање делатности високог образовања и стандарди и поступци за обезбеђење квалитета у тој области мењани су у току 2017. и 2020 године, те се наметнула обавеза усаглашавања Статута Факултета са наведеним актима, а такође су у складу са тим потребама мењана су и Правила постдипломских студија. Наведени акти Факултета, као и сви други акти којима се регулишу предиспитне обавезе, начин полагања испита, дисциплинску одговорност студената, извођење последипломских студија, награђивање и стипендирање студента, ангажовање предавача ван радног односа и слично доступни су на веб сајту установе на адреси <http://pravnifakultet.rs/dokumenta/akta/>. Стратегија обезбеђења квалитета, стандарди и поступци за обезбеђење квалитета и сви усвојени извештаји о самовредновању у протеклом периоду, такође су доступни на веб сајту Факултета: <http://pravnifakultet.rs/dokumenta/>.

Начин остваривања квалитета и надлежни субјекти. Током поступка самовредновања у складу са интерним актима, постиже се остваривање детаљно дефинисаних стандарда и поступака обезбеђења квалитета у различитим областима. Истим актима одређени су и субјекти за обезбеђење квалитета у областима у којима се испитује испуњеност стандарда. При томе је интерним актима уређено на који начин субјект треба да оствари послове из своје надлежности, који се тичу обезбеђења квалитета и које су му одговорности.

Приритетна одговорност у погледу одржавања квалитета рада Факултета је на Савету Факултета и органу пословођења, продеканима и руководиоцима појединих јединица а потом и на Комисији за обезбеђење квалитета и стручном органу.

Прописани стандарди квалитета су у досадашњем периоду били постизани, што произилази из документације за реакредитацију установе и студијских програма (2014/15 године) и документације припремане ради поновне акредитације Правног факултета УУБ као научноистраживачке организације. Оба поступка реакредитације успешно су окончана.

Поступци обезбеђења квалитета. Обезбеђење квалитета спроводи се кроз различите поступке. Поступци су различити, прилагођени специфичностима сваке области обезбеђења квалитета понаособ. Редовно одржавање наставе прати се на основу редовног евидентирања свих наставних активности које се одржавају на Факултету. Квалитет студијског програма, уџбеника, ефикасност рада наставника и сарадника, студентске службе, особља библиотеке, помоћног особља, квалитета опреме, простора и слично, проверава се типским и анонимним анкетама крајем сваког семестра.

Према оцени Комисије, у складу са Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и самовредновање ПФУУБ, најзначајнији поступци којима се обезбеђује потребан квалитет односе се на: утврђивање стандарда квалитета, праћење остваривања стандарда и предузимање мера у случају да се очекивани квалитет не остварује.

-Утврђивање стандарда квалитета. Стандарде квалитета које прописује Факултет дефинишу компетентни органи Факултета. Стандарде који се тичу саме наставе утврђује наставно-научно веће као компетентан орган Факултета, састављен од наставника, сарадника и студената. Осим овог органа, значајна улога припада и Савету Факултета, у чијој је надлежности одређење других стандарда који се посредно одражавају и на наставу (посебно оних који се тичу финансирања установе, контроле рада органа пословођења, доношења општих аката, дефинисања пословне и кадровске политике и слично).

-Праћење остваривања стандарда. У праћењу остваривања стандарда важна је делатност Комисије за обезбеђење квалитета, будући да она редовно припрема Извештаје у којима оцењује испуњеност стандарда квалитета и препоручује мере за побољшање постојећег стања. Активности Комисије се одвијају у складу са прописима у редовним временским интервалима, што потврђују претходни усвојени извештаји који су јавно доступни на интернет страници Факултета <http://pravnifakultet.rs/dokumenta/akta/>.

Рад Комисије за обезбеђење квалитета интензиван је од друге половине 2018. године. Одвијао се према унапред утврђеном плану и распореду задужења појединих чланова и био је усмерен на припремање трогодишњег извештаја за период од 2014. до 2017. године, а затим и на припремање извештаја за период који је претходио акредитацији за период од 2017 до 2019. године и додатног извештаја за школску 2019/20. годину. Интензивирајући свој рад Комисија је успоставила редовност у извештавању и анкетању студената, израдила текст Стратегије за обезбеђење квалитета, акционе планове и нови правилник којим се регулише поступак самовредновања у чијем склопу су и нови обрасци за анкетање испитаника. Анкетање се обавља на основу стандардизованог упитника, ради веће поузданости добијених података. Таквом врстом анкета обухваћени су актуелни студенти, дипломирани студенти и послодавци, а предвиђено је да наставници и сарадници обављају самовредновање.

Праћење остваривања стандарда квалитета врши се и кроз једногодишње извештаје о раду установе које надлежним органима подноси декан, као и кроз друге периодичне извештаје које, по потреби, декану и стручном органу припремају продекани, секретар и менаџер Факултета, руководиоци појединих јединица или тела стручног органа.

-Предузимање потребних мера у циљу побољшања квалитета. Органи факултета

анализирају извештај Комисије и, по потреби, предузимају мере за које су овлашћени ради отклањања недостатака, односно побољшања квалитета. На основу својих овлашћења декан Факултета примењује препоруке Комисије усмерене на отклањање недостатака у раду установе, односно ради побољшања квалитета. Усвојени годишњи акциони планови, које декан доноси на основу предлога који сачињава Комисија, омогућавају праћење реализације задатака. Органи Факултета овлашћени су да и без извештаја Комисије, на иницијативу било ког члана тог органа, расправљају о остваривању квалитета и да, када је то потребно, предузму одговарајуће мере.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Стандарди квалитета разрађени у посебним актима Факултетима прате промене законске и подзаконске регулативе	++	Испитује се испуњеност минималних стандарда	+
Установа има разрађене стандарде за квалитет студијских програма	+++	Нема	0
Систем управљања квалитетом у установи је ефикасан	+++	Нема	0
Стандарди и поступак обезбеђења квалитета доступни су запосленима, студентима и јавности	+++	Нема	0
Надлежни органи предузимају мере за унапређење стања	+++	Нема	0
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Редовна провера испуњености квалитета установе	+	Ограничена материјална средства	++
Прилагођавање и иновирање студијских програма	+	Нема	0
Преиспитивање стандарда и поступака обезбеђења квалитета	+	Нема	0
Унапређење поступака обезбеђења квалитета	+	Нема	0

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

На Факултету успешно делује Комисија за обезбеђење квалитета, на основу општих аката факултета и Правилника који регулише стандарде за оцену квалитета. Извештај комисије је

прилагођен стандардима, тако да се оцењује испуњеност минималних услова и препоручују мере за унапређење постојеће праксе. Делатност надлежних органа управљања, пословођења, као и стручних органа усмерена је такође на проверу испуњености квалитета установе. У складу са законским могућностима и стандардима иновирају се студијски програми увођењем нових опционих предмета и изменом садржаја постојећих методских јединица, како би се избегла преоптерећеност студента.

Ради побољшања квалитета донет је нови правилник Факултета о самовредновању и оцењивању квалитета (донет је 23.04.2020. године) који је усклађен са промењеним стандардима квалитета и, по потреби, успоставити чешћа извештавања о квалитету у оним областима у којима је по Комисије констатовано да је потребно остварити додатни напредак.

д) Прилози

Прилог 2.1 – Усвојени документ – Стандарди и поступци обезбеђења квалитета ВШУ

Прилог 2.2 – Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета ВШУ у оквиру стандарда квалитета—Акциони план за 2020. и 2021. годину

Прилог 2.3 – Усвојени годишњи извештај о раду успостављеног тела за унутрашње осигурање квалитета ВШУ – Извештај о самовредновању за период 2014 – 2017. године и за период од 2017-2019. годину.

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и самовредновање, у складу са Стратегијом обезбеђења квалитета, дефинисани су стандарди и поступци обезбеђења квалитета, стандарди самовредновања и унутрашње оцене квалитета, органи и поступак унутрашње контроле за све области обезбеђења квалитета. Факултет обезбеђује квалитет у свакој од наведених области:

- квалитет студијских програма
- квалитет наставног процеса
- квалитет научно истраживачког и стручног рада
- квалитет наставника и сарадника
- квалитет студената
- квалитет услова за рад (квалитет простора и опреме, квалитет логистике наставном процесу, уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса)
- квалитет управљања факултетом
- квалитет ненаставне подршке
- квалитет и стабилност извора финансирања
- квалитет докторских студија.

Систем који обезбеђује остваривање квалитета чини организациона структура органа, служби и других облика унутрашњег организовања на Факултету. Факултет је формирао своје органе у складу са Законом о високом образовању прецизније је уређен састав и рад органа Факултета. Орган праћења обезбеђења квалитета и самовредновања је Комисија за обезбеђење квалитета чији је делокруг и начин рада уређен Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета и самовредновање.

Одредбама Статута Факултета су, у складу са важећим законом који се односи на високо образовање, уређени састав и рад органа Факултета, а са одредбама Статута су усаглашени

други интерни акти. Чланови органа изабрани су у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета.

Основну организациону структуру Факултета чине следећи органи:

- Савет Факултета као орган управљања,
- Декан као орган пословођења, са продеканима,
- Наставно-научно веће, као стручни орган,
- Студентски парламент као орган студената
- Савет послодаваца.

Статутом Факултета утврђен је делокруг послова наведених органа. Задаци запослених одређени су Правилником о раду и Правилником о систематизацији послова. Задаци наставника и сарадника одређени су Статутом и поменутим правилницима, а заснивају се на усвојеним студијским програмима.

У Савету Факултета је један члан представник студената, у Наставно-научном већу студенти имају три представника, док су у комисијама и другим радним телима студенти заступљени са 20% чланова. Статутом је предвиђена и функција студента-продекана. За рад студентског парламента обезбеђен је одговарајући простор и опрема, а сви акти који су од значаја за студенте, односно студентски парламент, му се достављају.

На Факултету тренутно не постоје катедре, али могућност њиховог организовања је предвиђена у општим актима факултета. Реч је о Факултету са релативно малим бројем наставника и студената. Када би се формирале катедре или други слични облици унутрашње организације у односу на дисциплине које се изучавају на Факултету, то би значило да би или на катедрама било мало чланова или би катедре биле формиране за врло широке области које нису довољно сродне да оправдавају формирање катедри. Статутом је предвиђено да декан може изабрати продекана, који ће му помагати у раду. Именована су два продекана од којих је један задужен за наставу, а други продекан за научно-истраживачки рад. Постоји и студент-продекан, али његова функција није руководећа. Реч је о традиционалној функцији која је задржана на овом факултету.

У односу на претходни период извештавања, у организационој структури није било суштинских промена. У складу са Законом о високом образовању именован је Савет послодаваца.

Наставно-научно веће може да формира комисије, радне групе и друга радна (помоћна) тела. Ова могућност искоришћена је формирањем различитих комисија. Рад посебних основаних комисија прати се на основу њихових редовних годишњих извештаја.

Факултет је формирао Комисију за обезбеђење квалитета чији је састав и делокруг уређен Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета (Прилог 3.1). Задатак Комисије је да континуирано прати и анализира квалитет студијског програма, прати испуњавање предвиђених стандарда, израда извештаја предвиђених Правилником, као и да иницира одговарајуће поступке у складу са својим овлашћењима.

Будући да је састав Комисије одређен на паритетној основи, тако да у њој буду заступљени представници наставника, сарадника, студената и ненаставног особља, –извештајног периода Комисија је више пута мењала свој персонални састав.

Комисија је сачинила Препоруке и мере за унапређење квалитета (бр. 9-9/18 од 30.11.2018.) које су сачињене на основу Извештаја о самовредновању 2014-2017. године. Овим документом су дате конкретне препоруке које се односе на: 1. Утврђивање политика и доношења планских докумената; 2. Јачање сарадње са Универзитетом Унион и чланицама и међународне сарадње; 3. Доношење и новелирање факултетских аката; 4. Унапређење процеса праћења и квалитета уопште; 5. Унапређење квалитета наставе 5. Унапређење научноистраживачке делатности и

ваннаставне образовне делатности; 6. Набавка опреме, обогаћивање библиотечког фонда и друге мере.

У складу са препорукама Комисије за обезбеђење квалитета Декан је донео Стратегију обезбеђења квалитета (бр. 9-4/19 од 25.04.2019.), као стратешки развојни документ из области обезбеђења квалитета високог образовања на Факултету, која дефинише основне приоритете у области обезбеђења квалитета као и начин њиховог остварења. Ова стратегија послужила је као основ за израду три годишња акциона плана (2019.2020. и 2021. годину). Стратегија се периодично преиспитује, по потреби ће се мењати и допуњавати у складу са променама стандарда у области високог образовања и потребама развоја делатности Факултета. Ступањем на снагу овог документа престала је да важи Политика заштите обезбеђења квалитета (бр. 345-01/08 која је донета 26. 6. 2008. године).

Акционим планом за 2019. годину било је предвиђено да се током те године донесе нови Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и самовредновање, који би био усклађен са променама подзаконске регулативе у тој области. Текст Правилника је припреман током 2019. и његово усвајање је извршено 23.4.2020. године (Прилог 3.4). У склопу новог правилника иновирани су анкетни обрасци и установљени поједини нови (образац за самоевалуацију наставника), како би се проширили инструменти праћења квалитета и повећала њихова поузданост.

Студентски представници редовно учествују у раду Савета Факултета и Наставно-научног већа, а укључени су и у рад дисциплинске комисије. Студент-продекан несметано наставља да обавља своју функцију.

Релевантан извор података од значаја за анализу рада Факултета, као и процењивање квалитета рада установе је редовно периодично анкетање студената о квалитету студијских програма, наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника и сарадника, рад факултетских служби и других релевантних питања.

У извештајном периоду редовно се врши евалуација стручног рада и педагошких способности и спроводи анкетање студената (у складу са стандардима 4, 5, 8 и 13) – наведено у прилозима стандарда 5 и 10.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Постојање и надлежности посебног тела за унапређење квалитета	+++	Нема	0
Надлежности органа управљања у систему обезбеђења квалитета	+++	Нема	0
Надлежности стручних органа у систем	+++	Нема	0
Надлежности наставника и сарадника	++	Општим актом нису предвиђене санкције за запослене ако не желе благовремено да учествују у процесу обезбеђења квалитета	+ +
Надлежности студената	+++	Нема	0

Ефикасно функционисање система обезбеђења квалитета	++	Систем обезбеђења квалитета треба детаљније конкретизовати	+
Доношење корективних и превентивних мера на основу анализе процене испуњавања стандарда за обезбеђење квалитета	+	Уочава се недостатак повратних информација о предузетим корекционим мерама	++
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Унапредити систем обезбеђења квалитета тако да обухвати све специфичности установе и акредитованих студијских програма	++	Строжији и компликованији захтеви Комисије за акредитацију	+ + +
Унапредити квалитет и поузданост инструмената (евалуационих упитника) којима се прати квалитет студијских програма	+++	Нема	0
Установити начин редовног повратног информисања о предузетим корекционим мерама	+++	Без повратне информације нема делотворних измена у поступцима оцене и обезбеђења квалитета	+
Сарадња са другим установама и институцијама и размена искуства у области унапређења обезбеђења квалитета	++	Нема	0

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

На Факултету континуирано и ефикасно делују одговарајући органи који врше контролу квалитета. У активности на контроли квалитета укључују се, у склопу својих надлежности, Савет, декан и продекани, Наставно-научно веће и, на последипломским студијама, Веће за последипломске студије, као и други органи и службе. Постоје могућности за унапређење постојећег система провере квалитета, нарочито тако што ће се наставници и сарадници у већој мери изјашњавати о квалитету наставе, изменити евалуационе упитнике тако да послуже као поузданији мерни инструменти и инсистирати на још детаљнијем праћењу квалитета сваког студијског програма понаособ. С тим у вези потребно је спровести едукацију запослених о процедурама у области обезбеђења квалитета и афирмативно радити ради постизања мотивације запослених из домена појединачних задатака и обавеза. Стратегијом је предвиђено, а годишњим акционим плановима је дефинисан распоред активности на праћењу и унапређивању квалитета у једној школској години с прецизно утврђеним роковима за њихово обављање и назначеним субјектима задуженим за реализацију појединих активности.

Спровођење препорука Комисије за оцену квалитета је у надлежности декана. Акценат би требао да буде на спровођењу превентивних а не корективних мера. О предузетим мерама декан извештава надлежни стручни орган и орган управљања кроз редовне годишње извештаје. У циљу унапређења контроле квалитета требало би обезбедити редовну повратну везу која би омогућила да се стекне јаснији утисак о променама у одређеној области у којој је установљена

извесна слабост и о евентуалним тешкоћама које су онемогућиле да се постигне планирани квалитет.

Према томе, Комисија за обезбеђење квалитета предлаже мере за јачање културе квалитета мотивисањем запослених и студената да се изјашњавају о квалитету наставе, побољшање квалитета и поузданости евалуационих инструмената, успостављање редовне повратне везе да би се установило у којој мери се унапредило постојеће стање и да би се кориговале телеолошке активности у наредном периоду.

д) Прилози

Прилог 3.1. Формално успостављено тело са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи и опис рада (извод из Правилника о оснивању, саставу и делокругу Комисије за обезбеђење квалитета, одлуке о именовању чланова Комисије и опис рада Комисије)

Прилог 3.1а Одлука о именовању чланова Комисије

Прилог 3.2. Списак свих анкета

Прилог 3.2а Пример образаца анкета

Прилог 3.3 Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Прилог 3.4 Предлог Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и самовредновање

Стандард 4: Квалитет студијског програма

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Квалитет студијских програма који се реализују на Факултету обезбеђује се праћењем и провером циљева, структуре и радног оптерећења студената. Програми се осавременују кроз допуштене мање измене, а квалитет програма се упоређује са програмима других правних факултета и анализира на основу података из студентских анкета и повратних информација добијених од послодаваца и из окружења.

Анкетирање дипломираних студената и послодаваца. На Факултету се редовно трогодишње анкетају студенти који су завршили студије о квалитету студијског програма. Један пример такве попуњене анкете наведен је у Прилогу 4.1а, а анализа свих анкета садржана је у Прилогу 4.1. Анкете дипломираних студената садрже податке о запошљавању и наставку студија, а указују и на квалитет студијског програма.

Факултет у редовном трогодишњем периоду спроводи анкете о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца Факултета. С обзиром на то да дипломирани студенти имају обавезу стицања радног искуства на пословима правне струке ради стицања услова за полагање правосудног, односно испита за рад у државној управи, анкетање је укључило и адвокатске канцеларије, као и установе у којима студенти обављају рад. Резултати анкета приказани су у Прилогу 4.2, а пример једне анкете у Прилогу 4.2а. Из резултата анкета дипломираних студената, као и на основу мишљења послодаваца, произилази да би било корисно употпунити ниво стечених теоријских знања студената практичним знањима и вештинама, што је уважено приликом конципирања измена студијског програма основних и мастер студија за нови циклус акредитације.

Подаци о акредитованим студијским програмима. У складу са акредитационим

документима, на Факултету се реализују два студијска програма основних академских студија (ОАС) – програм четворогодишњих ОАС права за 130 студената и програм трогодишњих ОАС права за 20 студената; два програма мастер академских студија (МАС) – Корпоративно право и право организација (за 50 студената) и *Human Rights Law* (за 50 студената) и један програм докторских студија (за 10 студената). Све одлуке о акредитацији доступне су на веб презентацији Факултета. Студијски програми, као и сви детаљи који се односе на њих доступни су јавности на веб презентацији Факултета и објављени су у информаторима који се студентима деле у папирној форми приликом уписа. У односу на број уписаних студената, по акредитованим студијским програмима (акредитација 2014-15. године), у току 2019. године и за претходне две године приказан је у Табели 4.1 (од 2017/18 до 2019/20). Из података се може закључити да је број уписаних на све студијске програме не достиже број одобрен по акредитационим документима, а посебно је мали број студената на трогодишњим ОАС и на мастер академским студијама *Human Rights Law*. Конкретнији показатељи анализирани су за студијске програме понаособ у оквиру овог стандарда.

Акредитовани студијски програми усклађени су са захтевима болоњског процеса и условима за акредитацију, што потврђују и одлуке о њиховој акредитацији и компатибилни су са студијским програмима европских правних факултета, као и са програмима других правних факултета у Србији, имајући у виду конкурентност наших дипломираних студентима на тржишту рада и потребу њиховог напредовања у професији. Студентима је такође омогућено да бесплатно усаврше своје знање неког другог језика (енглески, немачки, италијански), поред обавезног знања једног од тих језика које се захтева током студија.

У складу са Статутом Факултета, **студијске програме усваја** Наставно-научно веће (ННВ) Факултета (в. чл. 45 ст. 1 т. 4 важећег Статута). Одлука ННВ о усвајању програма који се сада реализују на Факултету доступна је на веб презентацији Факултета. Праћење обезбеђења квалитета студијских програма, у складу са Статутом, Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и самовредновање и Стратегијом за обезбеђење квалитета, задатак је Комисије за обезбеђивање квалитета..

Анализа квалитета студијских програма. Комисија анализира квалитет студијских програма најмање једном годишње и о томе обавештава декана, а поред тога сачињава и редовне трогодишње извештаје. Комисија је у 2018. години сачинила Извештај о самовредновању за период од 2014. до 2017. године, а у склопу припрема за акредитацију извршила је допунско самовредновање за период од 2017. до 2020. године. Квалитет студијских програма оцењује се кроз једногодишње редовне евалуације наставника и сарадника ангажованих на студијским програмима, а такође се анализира и у склопу редовних годишњих извештаја које ННВ и Савету Факултета подноси пословодни орган. Факултет редовно спроводи и анонимно анкетаирања студената, наставника и сарадника о квалитету студијских програма два пута годишње. Студенти, на основу чега Комисија саставља извештаје.

Квалитет мастер академских и докторских студија прати и анализира Веће за постдипломске студије у оквиру свог редовног делокруга.

Исходи образовања дефинисани су за сваки предмет у оквиру одговарајућег студијског програма и чине саставни део курикулума, као и за сваки студијски програм. Прикази исхода за четворогодишње ОАС и за докторске студије доступни су и на веб презентацији Факултета.

Исходи учења дефинисани на овај начин у великој мери одговарају дескрипторима квалификација одговарајућих циклуса образовања дефинисаним у Закону о Националном оквиру квалификација, који је усклађен са Европским оквиrom квалификација (у предлогу

нових студијских програма биће у потпуности усклађени са новим нормативним националним оквиром). Такође, исходи су дефинисани у складу са захтевима правничке струке, а посебна пажња посвећује се повезивању наставе са праксом, кроз ангажовање гостујућих предавача и организовање различитих облика студентске праксе.

Методе наставе, студентска пракса, едукативне активности и ваннаставне активности којима се стичу вештине. Међу методама наставе доминирају предавања и аудиторне вежбе. Поред тога, Факултет придаје велики значај облицима практичног учења, како у оквиру редовне наставе, тако и кроз организовање волонтерске студентске праксе за студенте друге и треће године ОАС, односно учеснике правних клиника. Акредитованим програмима ОАС није предвиђена стручна пракса као обавезна наставна активност што је учињено у предлогу нових студијских програма, али је у склопу наставе на процесноправним и другим предметима препозната потреба укључивања студената у различите облике волонтерске студентске праксе, која се изводи у сарадњи са правосудним установама, јавнобележничким, адвокатским канцеларијама и канцеларијама јавних бележника, у привредним субјектима и слично.. За организацију и упућивање на студентску праксу задужена је одлуком ННВ 8-4-1/18 проф. др Слађана Јовановић (Прилог 4.3). С обзиром на то да студентска пракса није обавезни део акредитованих студијских програма првог и другог степена постиже само интерактивне циљеве. До акредитације нових студијских програма, којима је стручна пракса предвиђена као обавезни део наставних активности, у виду организације студентских пракса и посета реализују се сваке школске године. Извештај о спроведеним праксама, едукативним посетама и другим едукативним активностима приказана је и у оквиру Прилога 4.4. У извођење наставе на студијском програму ОАС од 2018. године укључено је на стручно-апликативним предметима више стручњака (судија, адвоката, јавни тужилац, запослени у органима управе и слично) у својству предавача ван радног односа, што доприноси квалитету наставе. Сви ангажовани предавачи ван радног односа имају звања доктора правних наука, а поједини и научна звања. Посебну врсту праксе представљају **правне клинике**. У току 2017/18. и 2018/19 године на Факултету су радиле четири правне клинике: за породично право (која постоји од 2007. године), за радно право (почела са радом 2009. године), медицинско право (од 2013. године) и интелектуалну својину (од 2017. године). У току 2019/20 године на Факултету су биле активне три правне клинике: за породично право, за медицинско право и за право интелектуалне својине. Њихов рад је описан у оквиру прилога 5.5. Рад правних клиника се редовно прати кроз извештаје о раду правних клиника.

Вештине значајне за обављање професије правника стичу се и кроз семинар (изборни предмет) **Правна реторика и односи са јавношћу**. Програмом овог предмета обухваћене су две шире тематске области – Класична и правна реторика и Савремени односи са јавношћу. Настава се изводи интерактивно, комбиновањем теоријских предавања и вежби, уз инсистирање на активном учешћу студената/киња у припремању и извођењу говора. Успеси остварени кроз активности овог семинара приказани су у оквиру годишњих извештаја о раду за сваку школску годину.

Настављена је пракса обучавања студената/киња за рад у електронској правној бази Paragraf Lex, те је 124 студенткиња и студената у току 2017/18 године успешно завршило **курс за рад у наведеној електронској правној бази** (у последњих 12 година сертификате је стекло преко 2.400 студената Факултета), а са истом праксом настављено је и 2018/19.

Праћење успешности студената. У оквиру свих студијских програма, оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита. Успешност студената у савлађивању одређеног

предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100, и студент их стиче испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Сваки предмет студијског програма има јасан и јавно доступан начин стицања поена. Све информације доступне су на веб презентацији Факултета, у информаторима за поједине студијске програме, односно године студија у оквиру студијских програма. Укупан успех студената на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (показао изузетно знање). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза, а према нивоу стечених знања и вештина.

На свим студијским програмима редовно се спроводи анкетаирање студената које обухвата како оцењивање наставника и наставних метода, тако и садржаја студијских програма. Сумарни приказ анализе студентских анкета којима су оцењивани стручни рад и педагошке способности наставника и сарадника дати су у прилозима стандарду 5.

Јавно доступне информације о студијским програмима. Наставници и студенти детаљно су упознати са структуром студијског програма, силабусом, утврђеним захтевима у вези са наставом, предиспитним обавезама и завршним испитом. Све информације објављене су на веб презентацији Факултета, а за студенте су оне обједињене у одговарајућим информаторима, за сваки студијски програм, и то: за ОАС за сваку годину студија посебно – прву, другу, трећу, четврту; за мастер студије Корпоративно право и право организација, мастер студије *Human Rights Law* и докторске студије. Информатори за мастер и докторске студије садрже и детаљне информације о захтевима које треба да испуне завршни радови, односно дисертације на тим нивоима студија (с обзиром на то да само ти студијски програми предвиђају обавезу израде завршног рада), као и детаљна правила о забрани плагирања и правила цитирања, као и наслове свих до сада одобрених и одбрањених завршних радова и дисертација.

Предуслови за успостављање међународне размене. Почетком октобра 2019. године у оквиру Универзитета Унион, Правни факултет је добио Еразмус повелу за високо образовање (документ на основу ког Европска комисија високошколским установама из програмских земаља додељује акредитацију за учешће у пројектима Еразмус+ програма). Очекује се да ће у наредном периоду Факултет закључити уговоре са партнерским институцијама како би омогућио студентима и наставницима учешће у активностима међународне размене уз финансијску подршку Европске комисије.

Споразум о међународној сарадњи. Факултет је закључио Споразум о сарадњи са Универзитетом Milano Bicossa у оквиру заједничког програма докторских студија у мају 2020. године. На основу споразума о сарадњи, студентима докторских студија нашег факултета омогућено је да своје докторске студије реализују у сарадњи са миланским универзитетом, те да по њиховом успешном окончању, стекну звање доктора правних наука на оба универзитета. Програм заједничких докторских студија се односи на докторате који се раде на оквирну тему *Law and Pluralism* у једној од пет понуђених области: Pluralism and Democracy; Public Security, Prevention of and the Fight against the Terrorism, International Cooperation; Pluralism and Criminal Justice; Work and Business in Plural Society; Minors and Family.

Делатност Алумни клуба. На Факултету функционише Алумни клуб, са циљем очувања контакта са дипломираним студентима и студенткињама и подршке у проналажењу прилика за даље професионално усавршавање и запошљавање. Координатора Алумни клуба именује ННВ Факултета, а тренутни координатор такође је алумниста, сада наставник (а у време именовања сарадник) на Факултету. Бројни алумнисти ПФ УУБ остварили су успешне

правничке каријере, а многи од њих наставили су школовање на престижним европским и светским универзитетима. Биографије неких од њих представљене су у секцији веб презентације Факултета посвећеној Алумни клубу. Најбољи директни показатељи квалитета студијских програма јесу успешне каријере алумниста нашег Факултета, остварене у земљи или у иностранству (доступно на: <http://pravnifakultet.rs/uspesi-nasih-alumnista/>).

6) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Дефинисан правни и институционални оквир за праћење обезбеђења квалитета	+++	Исходи образовања описани текстуално (уместо мапирањем)	++
Акредитовани студијски програми	+++	Политика обезбеђења квалитета усвојена 2008. године	+
Више студијских програма, распоређених на сва три нивоа студија	+++	Пракса оријентисана на један број обавезних предмета, углавном у оквиру ОАС	++
Оријентисаност ка пракси и доступност могућности за праксу студентима	+++	Резултати евалуације не објављују се на веб презентацији Факултета	+
Добијена Европска повеља за Еразмус+ програме мобилности у високом образовању	+++	Мобилност ће најпре искористити страни партнери, а тек онда наставно особље и студенти Факултета	+++
Јавна доступност детаљних информација о структури студијских програма и исходима образовања	++	Недовољан фокус у студентским анкетама на карактеристике студијских програма	+++
Редовно спровођење евалуације	++	Недостатак нових радних места за дипломиране правнике на тржишту рада	++
Специфични предмети и студије на страним језицима	+	Нелојална конкуренција	+
Добро функционисање алумни клуба	+	Мали број уписаних студената на неким студијским програмима	+
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Понуде за сарадњу са универзитетима у иностранству (кроз Еразмус и сличне програме)	++	Фактичка дискриминација приватних високошколских установа	+++
Углед Факултета у стручној јавности	++	Немогућност учешћа у пројектима који се финансирају из јавних средстава	+
Осавремењивање студијских програма у складу са захтевима науке и праксе	++	Факултет мора да задовољи стандардне традиционално непромењиве услове образовања за обављање правничких професија	+
Ваннаставне активности (правне	++	Нема	0

клинике, писање правних аката) уврстити у посебне вештине у склопу студијског програма			
Успешни алумнисти	+	Нема	++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

На основу изложеног, Комисија је закључила да Факултет испуњава утврђене стандарде квалитета студијских програма. У наредном периоду постоји простор за унапређења, посебно у делу у коме су стандарди у овој области у скорије време допуњени, односно детаљније одређени. То се односи на:

- детаљније уређивање одговорности за анализу спровођења студијских програма у оквиру организационе структуре Факултета, поред Комисије за обезбеђење квалитета;
- потребу за иновирањем општих аката који регулишу извођење студијских програма и оцењивање;
- потребу да се иновирају садржаји наставних предмета тако што се студенти још већој мери оспособе за примену права у пракси и да стекну одговарајуће вештине неопходне за обављање правничких професија,
- формално дефинисање стратегије и метода за проверу и процену постигнућа студената у постизању исхода учења;
- егзактно поређење дефинисаних исхода са дескрипторима квалификација дефинисаним у Националном и Европском оквиру квалификација;
- потребу да се даље интензивира међународна сарадња, посебно у погледу реализације одређених делова студијских програма у оквиру Еразмус програма.

д) Показатељи и прилози за стандард 4

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.

Прилог 4.1 Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.1а Пример попуњене анкете

Прилог 4.2 Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Прилог 4.2а Пример попуњене анкете

Прилог 4.3 Одлука о постављању координатора студентске стручне праксе

Прилог 4.4 Стручне праксе, едукативне посете и друге едукативне активности

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Кодекс академског интегритета. Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима. Факултет је усвојио Кодекс о академском интегритету Правног факултета Универзитета УНИОН у Београду 2017. године, доступан на веб презентацији, са циљем очувања достојанства професије, очувања и унапређења моралних вредности академске заједнице, уважавање вредности знања, подизање свести о одговорности универзитетских наставника, сарадника и свих чланова академске заједнице.. Такође 25. децембра 2016. године усвојен је Кодекс о академском интегритету на нивоу Универзитета Унион, који обавезује и Правни факултет УУБ, као члана Универзитета. У том Кодексу предвиђене су мере и поступци који се могу применити, како према наставницима, тако и према студентима у случају да крше правила академске честитости.

Посвећеност побољшању квалитета наставе. Факултет делује и развија се у складу са Политиком обезбеђења квалитета која полази од тога да се квалитет остварује кроз интеракцију научно-истраживачког рада и пружања образовних услуга, како би се студентима пружила врхунска знања а истовремено и развила жеља за сталним усавршавањем. Обезбеђење квалитета наставног процеса огледа се у константном побољшању квалитета наставе, истраживања и управљања у складу са Законом о високом образовању РС и захтевима стандарда за оцењивање квалитета високошколских установа. Реализација постављених циљева остварује се у складу са Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и Правилником о основним и мастер академским студијама, који одређују области за обезбеђење, праћење и унапређење: квалитета плана и распореда наставе; ангажовања наставника и сарадника током извођења предавања и вежби; интерактивности наставе, укључивања примера из праксе и подстицање студената на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања; вредновање предиспитних обавеза и оцењивање на испиту; предузимање корективних мера за непридржавање плана рада на предмету или непостизање одговарајућег квалитета предавања.

На основу захтева акредитације као и Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и самовредновање редовно се спроводи анкетирање студената у циљу прикупљања података о педагошким квалитетима наставника и сарадника и задовољству студената у вези извођења наставе и вежби. Резултати анкета, садржани у прилогима овом стандарду (Прилог 5.1 са додатним прилозима од а-h), показују да су студенти веома задовољни квалитетом студијских програма, а да се, мерено преко евалуација стручног рада и педагошких способности наставника квалитет студијског програма изражава просечном оценом од 4,50 до 5.

Планирање наставе и испуњавање наставних планова. На Правном факултету УУБ настава се одржава на основним, мастер и докторским студијама, у складу са одговарајућим плановима рада који се односе како на предавања тако и на вежбе, а обухватају и друге облике предвиђених активности, као што су посете релевантним институцијама. План и распоред наставе се реализују у потпуности у складу са стандардима за академске високошколске установе, а истовремено су усклађени са потребама и могућностима студената и познати су пре почетка одговарајућег семестра. Календар студирања и распоред наставе се усвајају у јуну месецу за наступајућу школску годину и доступан је на интернет страници Факултета као и на огласној табли. Пред почетак сваког семестра овај календар, са

детаљним распоредом наставе у складу са предвиђеним часовима предавања и вежби, садржајима наставних предмета, динамиком извођења предавања и наставе, методологијом организације наставе, предиспитним обавезама, начину оцењивања, структури укупног броја поена и начину формирања оцено, литератури и другим питањима везаним за наставу на предмету објављује такође, на интернет страници и на огласној табли Факултета. Поред тога, наставници, на првом часу упознају студенте са свим напред наведеним подацима. План и распоред наставе се доследно спроводе, а на Факултету су осмишљене процедуре и поступци који омогућавају проверу поштовања динамике испуњавања планова рада и радне ангажованости наставника. Тако се још од 2010. године редовно води Централни дневник рада, у који податке уносе лично наставници и сарадници који учествују у наставном процесу и то одмах по одржаној настави како на основним студијама, тако и на студијама другог и трећег степена (Прилог 5.2).

Правни факултет Универзитета Унион у Београду је у марту 2020. године због епидемиолошке ситуације изазване пандемијом COVID-19 целокупни процес одржавања наставе прилагодио новонасталој ситуацији.. Наши студенти су имали прилику да предавања и вежбе прате путем средстава електронске комуникације на тај начин што се настава одвијала *online*, путем платформе за наставу на даљину, у редовним терминима предвиђеним занаставу, по уобичајеном распореду. Правни факултет Универзитета Унион у Београду је једини од свих правних факултета организовао *online* наставу из свих предвиђених предмета. Успели смо да на ефикасан и брз начин прилагодимо одржавање наставе новонасталим отежаним околностима, омогућили студентима да наставу прате од куће. Прописане епидемиолошке мере остале су на снази и током 2021. године па је за студенте и у периоду 1.10.2020. до 30.9.2021. године обезбеђено *online* одржавање наставе према редовно утврђеном распореду. Захваљујући ефикасној организацији Факултета план и програм наставе за сваки предвиђен предмет је квалитетно и потпуно спроведен.

Карактеристике наставе. Квалитет наставног процеса на акредитованим студијским програмима обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање илустративних примера у наставу кад год је то могуће, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу. Наставници и сарадници подстичу интерактивну наставу са циљем да се код студената развију способности логичког резонувања и критичког расуђивања ради самосталног извођења закључака. Истовремено се настоји да се код студената пробуди креативност и интересовање за предметну област, као и друге способности неопходне за практичну примену стеченог знања.

Доступност информација о студијским програмима. На интернет страници Факултета објављени су сви акредитовани студијски програми, као и списак предмета у оквиру сваког од студијских програма. У оквиру посебне рубрике под називом „Стране предмета” објављују се материјали за извођење предавања и вежби, као и за припремање испита.

Факултет обезбеђује да се на сваком предмету донесе и учини доступним студентима план рада који укључује: назив, година, број ЕСПБ бодова, услови за полагање конкретног предмета; циљеве предмета; садржај и структуру предмета; план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе); начин оцењивања на предмету; уџбенике, односно обавезну и допунску литературу; податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Факултет организује план и распоред наставе према реалним могућностима студената и уз посвећивање пажње да им се оставе адекватне паузе како би целокупну наставу могли активно да прате.

Контрола наставног процеса. Квалитет наставног процеса за установу у целини и поједине студијске програме обезбеђује се планском активношћу, те се сваке школске године доносе планови рада засновани на кадровским и финансијским могућностима, као и на основу анализе потреба и захтева наставника и студената у претходној школској години.

За сваку од активности које се у оквиру акредитованих студијских програма одвијају на Факултету дефинисани су: рокови, носилац активности (одговорно лице), о чему су студенти, запослени, као и јавност обавештени преко презентације факултета, што омогућава да се прати извршавање утврђених планова и програма. Евидентирање наставе на основним и постдипломским студијама основни је начин провере да ли се благовремено извршавају планиране активности у оквиру наставног процеса. Други начин јесте извештавање продекана и декана о проблемима који се јаве током извођења наставе, било на основу информација од студената, студентског парламента или других запослених. Орган пословођења, продекани наставно-научно веће на основу извештаја добијених од студентске службе и других информација проверавају испуњеност услова и евентуална одступања.

Факултет контролише рад наставника и сарадника као и њихов однос према студентима путем анонимних анкета у којима се поред питања о коректности и професионалности наставног особља налази и слободан простор за коментаре студената. Осим тога, Факултет редовно прати и оцењује квалитет наставе и предузима корективне мере за његово унапређење. Предвиђено је да установа упозорава наставнике и сараднике, који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет предавања и вежби, на потребу побољшања. Грубо непоштовање утврђених распореда које се може ставити у кривицу наставнику или сараднику представља кршење радних обавеза наставника и сарадника, односно повреду уговором преузетих обавеза, поводом којих декан може предузети према наставнику и сараднику мере у складу са уговором о раду или уговором о ангажовању у наставним активностима. (Прилог 5.2а). У досадашњем раду Факултета никада није дошло до таквог прекршаја.

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Подстицање стицања активних компетенција наставника и сарадника. У циљу унапређења наставног процеса Факултет подржава активности усмерене на лично усавршавање, афирмацију и компетенције наставника и сарадника. Ово се остварује путем партиципације трошкова учешћа наставника и сарадника на националним и међународним научним скуповима и одлукама о одобравању неплаћеног одсуства до једне године наставницима из разлога стручног усавршавања у иностранству (Прилог 5.3). У извештајном периоду донете су одлуке којима се рефундира или партиципира у трошковима ради присуствовања међународним научним скуповима који се одржавају у иностранству за колегиницу Виолету Беширевић (Прилог 5.3а, Прилог 5.3е) и колеге Алексу Радоњића (Прилог 5.3б), Марка Божића (Прилог 5.3с) и Марију Лукиновића (5.3д), као и одлуке о одобравању неплаћеног одсуства колегиницама Монике Милошевић (5.3ф) и Татјани Папић (5.3г). Посебно, Факултет постиже стицање активних компетенција наставника и сарадника тако што организује научне скупове у којима наставници и сарадници Факултета, као и студенти постдипломских студија могу узети учешће, издавањем часописа врхунског националног значаја *Правни записи* (М51) и издавањем научних монографија наставника Факултета (подаци наведени у оквиру стандарда 6). У протеклом периоду издате су

монографије доц. др Јелене Симић (2018. године) и проф. др Татјане Папић (2019. године), што обема омогућава напредовање у звањима.

Подаци о броју студената и величини група. Рад је организован у групама које су примерене стандардима, чему доприноси чињеница да број уписаних студената на прву годину студија не премашује 150 студената, укупно на основним академским студијама и трогодишњим академским студијама. То омогућава да се предавања увек организују само за једну групу студената, што одговара и просторним капацитетима Факултета. На студијама другог и трећег степена заступљене су мање групе студената (до десетак). Овај број је оптималан у погледу одржавања квалитета наставе. Групе за вежбе имају тридесетак студената. Сви ови подаци указују да групе за рад по бројности одговарају стандардима који обезбеђују квалитет наставног процеса. Да би се ови стандарди у потпуности задовољили, наставило се са праксом организовања рада установе у две смене: у преподневном и поподневном термину. Настава на студијама другог и трећег степена по седмичном распореду прилагођена је могућим радним обавезама студената.

Радно ангажовање наставника и сарадника. Радно ангажовање наставника и сарадника на свим студијским програмима задовољава прописане стандарде у погледу минималног укупног броја часова наставе и максималног броја часова активне наставе по недељама. У складу са стандардима, више од 70% наставника је у радном односу са пуним радним временом на сваком од студијских програма. Радно ангажовање наставника у новој академској години редовно се планира крајем јуна. За извођење вежби обезбеђен је потребан број сарадника (претежно по основу уговора о привременом ангажовању).

Гостујућа предавања, округли столови, научни скупови, семинари и остало. У извештајном периоду настављене су активности на организовању и одржавању предавања професора и стручњака из иностранства и Републике Србије, научних скупова, научних семинара, округлих столова и слично. Листа одржаних предавања и осталих активности у извештајном периоду наведена је у Прилогу 5.4 (подаци доступни и у годишњим извештајима, као и у Хроникама у прилогу бројева часописа *Правни записи* 2/2017, 2/2018 и 2/2019, 2/2020, који је доступан и *on-line*, као и у архиви вести на веб страници Факултета <http://pravnifakultet.rs/?s=hronika>).

Рад правних клиника на четири правне клинике за: породично право, радно право, медицинско право и право интелектуалне својине настављен је у школској 2018/19. Прве основане клинике имају већ деценију дугу традицију (клинике за радно и породично право), док је клиника за медицинско право (иначе јединствена у Србији) основана 2013/14, а клиника за интелектуалну својину је почела са радом 2017/18. У току 2019/20. године на Факултету су биле активне три правне клинике: за породично право, за медицинско право и за право интелектуалне својине. У рад правних клиника, којима руководе наставници Факултета и једна студенткиња постдипломских студија, укључени су стручњаци из праксе, предавачи ван радног односа изабрани на Факултету као и студенти постдипломци који надзиру рад клиника. Подаци о раду правних клиника за извештајни период наведени су у Прилогу 5.5.

Друге активности. У току 2018. године започети су курсеви за обуку студената и других заинтересованих полазника за писање правних аката у грађанским и кривичним стварима. Први курс под називом „Писање правних аката у грађанским споровима“ започео је 1. марта 2018. године, одржан је током наредна три месеца као ваннаставна активност. Концепцијски је замишљено да се полазници обуче за сачињавање различитих врста тужби, првостепене и другостепене судске одлуке, жалбе, писање ванредних правних лекова, поднесака у извршеном и ванпарничном поступку и слично. Други курс („Писање правних аката у

кривичном праву“) одржан је почев од 15. новембра 2018, са циљем да полазнике упутује у вештине сачињавања правних средстава, одлука и поднесака који се користе у кривичном поступку. У оба курса, уз наставнике Факултета, у обуци су полазницима преносили знања предавачи ван радног односа, судије, адвокати. Курсеви су одржани и током 2018/2019. и 2019/2020. године. Дипломираним студентима Факултета омогућено је бесплатно похађање курса.

Током 2017/18 и 2018/19. године одржан је нови циклус обуке студената за рад у електронској правној бази *Paragraf Lex*. По завршеној обуци 2018. године 124 студента је добило одговарајући сертификат о стеченом знању (у последњих 12 година сертификат је стекло преко 2.400 студената Факултета).

На изборном предмету Правна реторика и савремени односи са јавношћу извођена је настава у складу са планом и програмом. Наставу су похађали студенти свих година основних и мастер академских студија. Наставни процес окончан је Јавним часом реторике, који је одржан 30. маја на Факултету, на коме су јавно иступали четворо студената: Марина Грујић, Милица Чубриловић, Стефан Драгићевић и Марко Петровић. Предавачи Светлана Градинац и Дејан Милић, као и студенткиња Милица Чубриловић (која је читала делове књиге) учествовали су на промоцији књиге Дејана Милића „Два цвансика“ у Народној библиотеци у Сремској Митровици 27. априла 2018. године. На 27. државном Такмичењу у беседништву (Сремска Митровица, 1. септембар 2018. године) студенти Марина Грујић, Стефан Драгићевић и Марко Петровић квалификовали су се за финале (међу десеторо такмичара), а на финалном такмичењу студент Стефан Драгићевић је освојио прво место у категорији импровизованог говора, док је студенткиња Марина Грујић освојила треће место у категорији слободне теме. Екипно, по броју награда, Факултет је поделио прво место са Правним факултетом Универзитета у Београду. Ментори студентима били су Светлана Градинац и Дејан Милић.

У оквиру обележавања јубилеја Нушећеве „Реторике“ у Ивањици 23. и 24. августа 2019. на такмичењу из реторике у конкуренцији дванаесторо студената са правних факултета Универзитета Унион у Београду, Универзитета у Београду, Универзитета у Бања Луци и Универзитета у Српском Сарајеву студенткиња Марина Грујић добила је новоустановљену награду за најуспешније младе беседнике под називом Бен Акибин венац Нушићеве фондације. Такође, на 28. Фестивалу беседништва *Sirmium – lux verbi*, одржаном 31. августа 2019. Године у конкуренцији 27 такмичара са разних факултета из Републике Србије и Републике Српске остварили су велики успех апсолвенти Факултета Марина Грујић (добитник прве награде, троструки лауреат) и Стефан Драгићевић (други у категорији *ex tempore*).

Факултет је у сарадњи са „Карановић & Партнерс“ 14. новембра 2019. године организовао студентску радионицу током које су адвокати поделили своја искуства у вези са условима за развој старт-уп пословних подухвата, правним оквиром, примерима успешног предузетништва и улогом адвоката. Радионица је била интерактивна, са пуно практичних задатака за учеснике.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
-----------	----------

Стручност, мотивисаност и компетентност наставног кадра	+++	Недовољна мотивисаност студената за учешће у наставним активностима (нарочито за интерактивну наставу)	++
Редовно објављивање и доступност уџбеника, наставне грађе, литературе за студије	+++	Већа усмереност појединих студијских програма на стицања теоријских знања	++
Интерактивност наставе чији се на методи унапређују	+++	Недостатак јасно дефинисаних услова и подстицаја за наставнике у развоју научних и стручних компетенција	++
Редовност информисања студената о настави, распореду испита и другим наставним активностима оглашавањем и путем интернета	++	Недостатак корективних мера у случају неиспуњења овог стандарда	+++
Сваки предмет има силабус са дефинисаним стандардима и захтевима у акредитационом поступку	+++	Недовољна међународна размена студената	+++
Јасно дефинисане предиспитне обавезе студената, начин како да се остваре и начин оцењивања код сваког предмета на студијским програмима.	++	Нема	0
Коришћење савремених дидактичких средстава у настави	+	Нема	0
Систематичност праћења реализације наставних активности на основу Централног дневника	++	Нема	0
Рад студената у малим групама	+++	Нема	0
Анализа наставног градива на студијама случаја	++	Нема	0
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Побољшање сарадње са установама и послодавцима ради стручне праксе и волонтирања студената	++	Недовољно финансијских средстава за континуирано унапређење квалитета наставе	+++

Интензивирање сарадње са институтима (Институт за упоредно право) укључивањем научних радника у наставу и наставника ПФУУБ и најбољих студената у истраживања	++	Недовољна мотивисаност наставника за примену нових метода у настави	+
Јачање међународне сарадње наставника и студената	++	Недовољна мотивисаност студената да се укључују у наставне активности и да се испоље своје ставове у погледу унапређења наставе	+
Развијање наставничких компетенција	+++	Недовољна објективност студената при оцени квалитета програма који из субјективних разлога тешко савладавају	+
Организовање обука за методе интерактивне и савременије наставе којом се постиже образовање студената према потребама тржишта рада	+	Нема	0
Формулисање система мотивације и услова за стручни и научни развој наставника и студената	++	Нема	0

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

На основу описаног стања и показатеља о квалитету наставног процеса Комисија закључује да би било потребно:

- наставити са континуираним иновирањем наставних планова и програма и праћењем њихове реализације,
- наставити континуирано праћење наставе путем анкетирања и редовно анализирати резултате анкета са чиме треба упознати управу и одговарајуће службе Факултета, Наставно-научно веће и Студентски парламент.

Прилози

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса 2018/19

Прилог 5.1.а Студентске евалуације наставника ОАС 2017/18

Прилог 5.1.б Студентске евалуације наставника ОАС 2018/19

Прилог 5.1.с Студентске евалуације наставника ОАС 2019/20

Прилог 5.1.д Студентске евалуације наставника постдипломске 2017/18

Прилог 5.1.ф Студентске евалуације наставника постдипломске 2018/19

Прилог 5.1.х Студентске евалуације наставника постдипломске 2019/20

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе (евиденција и правилник о раду)

Прилог 5.2а. Правилник о раду

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Прилог 5.3.а Одлука о упућивању на службени пут у иностранство за В. Беширевић

Прилог 5.3б Одлука о рефундацији трошкова за А. Радоњића

Прилог 5.3с Одлука о рефундирању трошкова за М. Божића
 Прилог 5.3d Одлука о парцијалном рефундирању трошкова за М. Лукиновића
 Прилог 5.3е Одлука о плаћању путних трошкова за Сантјаго за В. Беширевић
 Прилог 5.3f Одлука о одобреном неплаћеном одсуству М. Милошевић
 Прилог 5.3g Одлука о одобреном неплаћеном одсуству Т. Папић
 Прилог 5.4 Гостујућа предавања, научни и стручни скупови и остале наставно научне активности
 Прилог 5.5 Рад правних клиника (од школске 2017-18 до 2019-20 године)

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Активности на Правном факултету УУБ одликује јединство образовног, научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника. Научноистраживачки рад на Факултету подстиче се кроз редовне активности путем истраживања, издавања научних и стручних публикација, организацијом научних скупова, као и континуираним усавршавањем постојећих наставних кадрова и подршком младим стручњацима надареним за научноистраживачки рад, у складу са актима факултета и програмима развоја научноистраживачког рада (Прилог 6.7) и развоја научноистраживачког подмлатка (Прилог 7.3). Резултати научноистраживачког рада непосредно се користе у наставном процесу (публиковани радови наставника и сарадника су основ за проверу њихових стручних компетенција, а поред тога се користе као обавезна или додатна литература на студијским програмима).

Добијање акредитације НИО. На основу испуњених услова и остварених резултата у научноистраживачком раду, Правни факултет УУБ је акредитован за обављање научноистраживачке делатности одлуком Одбора за акредитацију научноистраживачких организација од 12. 9. 2017. године (доступно на интернет страници факултета <http://pravnifakultet.rs/wp-content/uploads/2017/09/Akreditacija-Naucno-istrazivacka-delatnost-PFUU.pdf>). Најновија одлука је трећа у низу одлука којима се констатује да Факултет испуњава услове за обављање научноистраживачке делатности у области друштвено-хуманистичких наука (правних наука). Претходиле су одлуке Министарства науке бр. 021-01-61/106 од 23. јуна 2008. године и Министарства просвете, науке и технолошког развоја бр. 021-01-17/77 од 5. јуна 2013. године.

Учешће у пројектима. Наставници и сарадници факултета укључени су у домаће и међународне научне пројекте. Правни факултет УУБ био је укључен као једна од уговорних страна уз Институт за друштвене науке у пројекат *Ретке болести, молекуларна патофизиологија, дијагностички и терапијски модалитети и социјални, етички и правни апсекти* (пројекат основних истраживања ОИ бр. 41004) који финансира министарство надлежно за науку од 2010. године у оквиру трећег циклуса научних истраживања, који је окончан у децембру 2019 (текућа година за извештајни период). Факултет је такође, кроз ангажовање појединих наставника, укључен у пројекат *Унапређење конкурентности у процесу приступања Европској унији* (ОИ пројекат бр. 47028) који финансира Министарство за просвету, науку и технологију Републике Србије, *Криминал у Србији: феноменологија, ризици и могућности социјалне интервенције* (пројекат бр. 47011), *Српско и европско право - упоређивање и усаглашавање* (евиденциони број пројекта ОИ 179031), *Традиција, иновација и идентитет у византијском свету* (евиденциони ОИ бр. 177032). На овим пројектима ангажовано је шест истраживачица: проф. др Виолета Беширевић, проф. др Соња Бунчић, проф. др Слађана Јовановић, проф. др Наташа Мрвић

Петровић, доц. др Катарина Јовичић и доц. др Тамара Матовић. Проф. др Наташа Мрвић Петровић је уједно руководилац пројекта ОИ 179031.

У реализацији научноистраживачких пројеката Факултет остварује сарадњу са међународним владиним и невладиним организацијама, као и са бројним домаћим невладиним организацијама. Поједини наставници били су учесници истраживачких пројеката које финансира ЕУ. Од нарочитог значаја је учешће доц. др Јелене Арсић у међународном пројекту *The Pan-European Family Support Research Network: A bottom-up, evidence-based and multidisciplinary approach - Cost Action 18123*, а од 2019. и проф. др Јелене Јеринић. Пројект се реализује од 2018. године. Успоставља мрежу истраживача за подршку породици из преко 20 земаља, која уважава заједничке циљеве држава у погледу подршке породици и развоја политика родитељства, али препознаје и културолошке специфичности, као и посебности породичног контекста. Иницијатива која се успоставља овим пројектом треба да подстакне сарадњу између истраживача, практичара, твораца релевантних политика, јавних и приватних служби, деце и породица и друштва у целини, како би се формирао неопходан оквир за развој потребних политика и праксе и тако осигурало остваривање права детета и заштита добробити породица. Основни циљеви пројекта превасходно се везују за координацију релевантних истраживања, као и за јачање капацитета постојећих система подршке породици. Пројекат координира Универзитет у Севиљи (Шпанија), а колегиница др Арсић је истовремено учесник и руководилац у делу пројекта који се односи на Републику Србију (у коме тренутно учествује шест истраживача). Веома је важно поменути и два међународна пројекта из области историје права у којима учествује др Тамара Матовић, као и пројекте у којима је учесница доц. др Јелена Симић. У току 2020. године од нарочитог значаја је COST пројекат CA19143: Global Digital Human Rights Network/Globalna mreža za digitalna ljudska prava. Пројекат се реализује у периоду 2020-2024. Проф. др Виолета Беширевић, руководилац за Србију, именована је у Управни одбор који управља пројектом, а проф. др Јелена Симић, за њеног заменика. За чланове пројектног тима ПФУУБ предложени су проф. др Татјана Папић, доц. др Марко Божић и асистент Никола Ковачевић, чије ће учешће бити накнадно потврђено од стране управног одбора. Глобална мрежа за дигитална људска права има за циљ да на систематски начин истражи теоријске и практичне проблеме везане за заштиту људских права у онлине контексту. Други пројекат од значаја за 2020. годину јесте пројекат који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја а који се тиче Утицаја Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода на владавину права у Словенији и Србији. Ово је пројекат који у оквиру билатералне сарадње ПФУУБ остварује са Европским правним факултетом Универзитета Нова Универза из Љубљане. Руководилац пројекта за Србију је проф. др Виолета Беширевић, а пројектни тим ПФУУБ чине још проф. др Татјана Папић, проф. др Јелена Јеринић, доц. др Алекса Радоњић, Бојан Топић, студент докторских студија на ПФУУБ и Урош Шиљановић, студент докторских студија на ПФУУБ. Пројекат треба да се реализује у периоду 2020-2021. Пројекат ће се бавити имплементацијом Европске конвенције о људским правима и основним слободама у правним системима Словеније и Србије, са становишта људских права као предуслова заштите владавине права. Још један пројекат који је започет у 2020. години јесте пројекат који финансира Градска управа за заштиту животне средине града Новог Сада а који се односи на Анализу закона и подзаконских аката РС и прописа ЕУ у области управљања отпадом, са посебним освртом на обавезе локалне самоуправе, односно Града Новог Сада. Пројекат се односи се на анализу постојећег правне регулативе у области управљања отпадом, проучавање практичних резултата примене постојећих правних решења и предлагање измена и допуна правних прописа у циљу унапређење ове области на територији Града Новог Сада. Циљ Пројекта је анализа и утврђивање резултата досадашње примене прописа и имплементације истих у постојећем градском систему

управљања отпадом. Такође, по прикупљању повратних информација од челних субјеката који активно учествују у управљању отпадом, биће размотрене потенцијалне измене и допуне правних прописа како би се испунили захтеви Закона о управљању отпадом и осталих горе наведених кровних докумената. Биће дефинисане и разматране критичне тачке у овој правној материји, као и предлози, могућности и смернице за њихово решавање. У оквиру студије ће бити указано и на примере добре праксе у управљању отпадом из градова из наше земље и света.

Поређење са резултима претходног трогодишњег вредновања показује да је више наставника укључено у научноистраживачки рад (57,6% од укупног броја наставника на Факултету – Прилог 6.2 у поређењу са 48,1% у периоду 2014-2017). У Табели 6.2. наведена су имена наставника и сарадника укључених у научноистраживачке пројекте (додатно су наведена и имена наставника ангажованих по уговору, односно у допунском раду 30% преко пуног радног времена). Као руководилац дела међународног истраживања које се реализује у Србији ангажована је доц. др Јелена Арсић (Табела 6.1). Научноистраживачку делатност прати учешће на пројектима чији су носиоци међународне организације, невладине организације или тела ресорних министарстава и Народне скупштине, при чему су наставници и сарадници ангажовани као координатори или правни саветници (в. прилог списак таквих активности наставника и сарадника у Табели 6.6).

Остварени научни резултати. Остварени научни резултати наставника и сарадника прате се пре свега преко броја објављених радова и њихове категоризације, у складу са важећим правилима, приликом подношења извештаја о раду или поводом (ре)избора у наставничка звања. Запослени наставници и сарадници у обавези су да најмање годишње достављају податке научним резултатима које су остварили у текућој години, а увид у остварене резултате могуће је остварити и преко базе Конзорцијума библиотека Србије за обједињену набавку (КОБСОН) у који је укључена библиотека ПФУУБ. Подаци из табела 6.3. и 6.4. показују да је у претходне три године остварена обимна и значајна продукција научних резултата. У периоду од 2017. до 2019. запослени на Факултету (како у сталном радном односу, тако и они ангажовани по другим правним основима) укупно су остварили 217 резултата који су категорисани према Правилнику о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача (*Службени гласник РС*, бр. 24/2016, 21/2017). Од тог броја радови наставника и сарадника стално запослених на Факултету чине 82%. У структури објављених радова најбројнији су радови категорије М 50, али се, у односу на раније године, примећује уједначенија дистрибуција радова осталих категорија, што указује да је повећана заступљеност радова боље категорисаних радова (категија М 10, М 20 и М 30). У 2019. години продукција радова је смањена у поређењу са 2018. годином (Табела 6.3) што би указивало на тренд смањења квантитета на рачун веће категоризације објављених радова. То потврђују и подаци из Прилога 6.3 будући да је број објављених радова по наставнику опао на 1,88 (у поређењу са 2,8 колико је износио по подацима из извештаја 2014-2017). Међутим, поређењем продукције за сваку од претходне три године (Табела 6.3) показује се да број објављених радова у 2019. године битније не одступа (годишње износи око 50, с тим што је 2017. године било објављено више од 70 радова).

Одбрањене докторске дисертације, мастера, број ментора на докторским студијама. У извештајном периоду, на Факултету је одбрањено осам докторских дисертација (једна по ранијем закону, а остале у оквиру трогодишњег програма докторских студија по болоњском систему). И 2018. и 2019. године одбрањене су по две дисертације годишње (Табела 6.5) Према подацима из Годишњег извештаја о раду Факултета у току 2018/19 године одбрањена су следећи мастер радови на два акредитована студијска програма:

Име и презиме студента/киње	Име и презиме ментора	Назив мастер рада
-----------------------------	-----------------------	-------------------

Марија Пешовић	Богољуб Милосављевић	Положај градских општина у Републици Србији
Милена Тасић	Душан Китић	Сукоб закона и јурисдикција у стечајном праву Европске уније
Љиљана Стојановић	Јелена Јеринић	Безбедност локалне заједнице и улога савета за безбедност
Предраг Петровић	Богољуб Милосављевић	Комунална полиција у систему локалне самоуправе
Катарина Филиповић	Јелена Арсић	The best interests of the child in intercountry adoption in the Republic of Serbia
Јадранка Милосављевић	Богољуб Милосављевић	Локални избори и њихове специфичности
Вељко Синановић	Душан Врањанац	Нормативни и догматски метод сазнавања права уз посебан осврт на правну догматику Томе Живановића
Владица Живковић	Богољуб Милосављевић	Финансирање и задуживање локалне самоуправе у Србији и бившим југословенским републикама
Марко Ранковић	Златко Стефановић	Контрола рада стечајних управника
Немања Јоксимовић	Соња Бунчић	Развој и перспективе регулативе банкарског права у Републици Србији
Милка Ивановић	Јелена Јеринић	Месна самоуправа у Републици Србији
Сања Додић	Саша Гајин	The culture of human rights in Serbia: Discrepancy between theory and practice
Лука Стефановић	Саша Гајин	Discrimination and segregation of Roma in the field of education in Serbia, diminishing the opportunity for social inclusion

У току 2019/2020 године докторске дисертације одбранило је пет студената што указује на пораст броја одбрањених докторских дисертација у односу на претходне године.

Име и презиме кандидата	Име и презиме ментора	Назив докторске дисертације
Боривоје Миросавић	Златко Стефановић	Денационализација у Републици Србији у светлу права на мирно уживање имовине
Зоран Ваван	Небојша Шаркић	Извршење судских одлука из односа родитеља и деце
Милена Банић	Александра Чавошки/Моника Милошевић	Правни аспекти заштите биодиверзитета и органске производње у контексту зелене економије
Миња Симовић	Небојша Шаркић	Утврђивање чињеница путем стручног

		мишљења - вештачења у грађанском судском поступку	
--	--	---	--

На мастер студијама је у току 2019/2020 години одбрањено седам мастер радова на два акредитована студијска програма.

Број наставника и ментора на докторским студијама. Студијски програм докторских студија права акредитован је одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета 6. фебруара 2015. године (решење бр. 612-00-02500/2013-04, доступно на интернет страници Факултета <http://pravnifakultet.rs/dokumenta/akreditacija/>). У складу са добијеном акредитацијом, на докторским студијама било је ангажовано 12 професора у својству ментора (од чега 10 стално запослених наставника), с тим што је у протеклом периоду, а нарочито у последњим месецима 2019. године, дошло до промена у персоналном саставу. Све промене су благовремено пријављене надлежном телу ресорног министарства, са списком радова колега којима се документује испуњавање услове за менторство. Списак акредитованих ментора, коригован према реалном стању на дан 31. 12. 2019. године дат је у табели 6.7. Због осипања наставника и ментора у протеклом периоду у складу са подзаконским прописима, на основу одлуке ННВ (Прилог 6.5), пријављене су мање измене студијског програма НАТ-у крајем 2019. године (акредитација нових наставника и ментора са доказима да испуњавају услове за наставнике, односно менторе) (Прилог 6.4), а наставница која је била акредитована на докторском студију, по одласку у иностранство (ванредни професор на Правном факултету Универзитета у Бирмингему) изабрана је за гостујућег професора одлуком Сената Универзитета Унион од 20. 12. 2019. године и по том основу укључена у наставу на истом студијском програму и на истом предмету на коме је раније била акредитована као ментор (Прилог 6.6). У Табели 6.7. наведен је однос наставника Факултета према броју ментора који износи 3,71.

Награде наставника, сарадника и студената. Пошто су у ранијем извештају за период од 2014-2017. наведена признања добијена 2017. године (поновљена у Прилогу 6.1). Поред тога, на конкурс за најбоље урађени докторски рад из области уставног права и политичких система за 2016/17. и 2017/18. фондације „Миодраг Јовичић“, прво место је, са колегом др Милошем Станићем, поделила др Душанка Комненић, која је докторирала на Правном факултету Унион у Београду (ментор проф. др Драгољуб Поповић). Њену докторску дисертацију под називом *Право на мирно уживање имовине у пресудама и одлукама Европског суда за људска права* донетим у поступцима у којима су бивше југословенске републике биле одговорне државе, објавио је Службени гласник, 2017. године [COBISS.SR-ID 517436860]. Доцент др Марио Лукиновић је маја 2018. године добио почасну награду Научно-стручног друштва за заштиту животне средине Србије *Ecologica* за изванредан допринос науци у области животне средине и развоју међународних односа. Награда му је уручена на традиционалној годишњој међународној научној конференцији. Наша студенткиња и њен ментор Дејан Милићучествовали су на 13. Фестивалу књиге – Беседа о Жанки Стокић који је у организацији Центра за културу Аранђеловац одржан 4. септембра 2020. године. Том пирликом наша студенткиња Марина Грујић добила је Плакету захвалности за надахнуто казивање Беседе о Жанки Стокић.

Стручни пројекти Факултета и резултати учешћа наставника на другим стручним пројектима– У Табели 6.6 наведени су стручни пројекти реализовани на Факултету уз руковођење наставника Факултета, а списак је допуњен подацима о учешћу на наставника и сарадника Факултета на пројектима других наручилаца и оствареним најважнијим резултатима

наставника током 2018-2019. и 2019/2020. године у раду на тим стручним пројектима. Реч је о коментарима закона, приручницима, водичима који су представљају важан део правне литературе зато што на темељу теоријских поставки, знања о развоју законодавства и познавања праксе у одређеној области усмеравају правнике који примењују право како да га примењују у пракси и дају смернице доносиоцима правне регулативе приликом њених измена или доношења нових аката. Објављивање коментара закона и приручника за практичну примену прописа указује на велике стручне компетенције наставника и сарадника Факултета, утицајност и углед који уживају у стручној јавности, те су зато наведени у наставку Табеле 6.6.

Научни семинар. Одлуком наставно-научног већа Правног факултета УУБ од 30. јуна 2017. године основан је Научни семинар ПФ УУБ на коме би се, према утврђеном плану активности, разматрала актуелна питања из области права (како теорије, тако и праксе). У раду семинара предвиђено је да учествују наставници, сарадници и студенти последипломци Правног факултета УУБ, научни радници и наставници других високошколских установа, правни стручњаци правосуђа, органа управе и слично. За руководиоца је именован проф. др Марио Рељановић, а за заменика доц. др Јелена Арсић.

Старање о најбољим студентима и научном подмлатку – Правни Факултет УУБ редовно награђује студенте који су остварили најбољи просек, тако што их, у зависности од ранга, ослобађају у потпуности или делимично обавезе плаћања годишње школарине. Одлукама декана од 21. новембра 2018. студент Ђурађ Обрадовић је због остварене просечне оцене 10,00 у целости ослобођен плаћања школарине за упис треће године студија у академској 2018/19. години, док су студенти Лука Хајдуковић, због остварене просечне оцене 9,94 и Јулија Трипковић због остварене просечне оцене 9,06 ослобођени плаћања половине износа школарине за упис треће године студија у академској 2018/19. години. Одлукама декана од 6. новембра 2019. године студент Ђурађ Обрадовић је због остварене просечне оцене 10,00 у целости ослобођен плаћања школарине за упис четврте године студија у академској 2019/2020. години, док су студенти Лука Хајдуковић због остварене просечне оцене 9,96 и Јана Станојевић због остварене просечне оцене 9,05 ослобођени обавезе плаћања половине износа школарине за упис четврте године студија у академској 2019/2020. години. Студенткиња Сандра Стојановић је због остварене просечне оцене 9,88 у целости ослобођена плаћања школарине за упис треће године студија у академској 2019/2020. години, док су студенти Ана Богдановић због остварене просечне оцене 9,44 и Алекса Совтић због остварене просечне оцене 8,69 ослобођени обавезе плаћања половине износа школарине за упис треће године студија у академској 2019/2020. години.

Награда *Студент генерације* уручена је Јовани Поповић која је основне академске студије на Факултету завршила 21. 6. 2019. године са просечном оценом 10,00. На свечаној додели диплома студенткињи је поред лаптопа са инсталираном апликацијом Параграф Лех (бесплатног коришћења апликације у периоду од годину дана) уручена и Повеља о награди. Јована Поповић је добила стипендију за упис четврте године студија у 2018/19. години, а по окончању студија радно је ангажована на Факултету као сарадник у настави.

То је најновији у низу примера да се најбољи студенти ангажују по дипломирању као сарадници у настави или асистенти (Алекса Радоњић, Никола Ковачевић), при чему им се омогућава напредовање у наставничкој каријери по завршетку доктората. Поједини алумнисти или докторанди ангажовани су са другим задужењима: руководиоца правне клинике за радно право (Наташа Николић), учесници у пројектима уз наставнике Факултета (Милена Банић, Милан Мијовић, Никола Ковачевић и други). Докторанд ПФУУБ, Милан Мијовић, на позив Уједињених нација учествовао је 2017. године на конгресу одржаном у Самари, а претходне године на астронаутичком конгресу у Гвадалахари, на којима је представио своје радове. Студенти последипломских студија укључују се и у рад правних клиника, попут адвокатице Милене Банић

(подаци наведени код стандарда 4. о раду правних клиника). Алумнисти Факултета, Петар Жмак и сарадник у настави Никола Ковачевић, представили су у марту 2017. године Комитету за људска права Уједињених нација извештај за Србију о поштовању обавеза из Међународног пакта о грађанским и политичким правима, а такође су Комитету представили усмено извештај о положају азиланата и слободи медија на седници у Женеви (6-9. марта 2017. године).

Сарадња са међународним организацијама и удружењима, са страним и домаћим високошколским и научним установама. Током извештајног периода Факултет је одржао сарадњу са другим високошколским установама и универзитетима ради реализације заједничких научноистраживачких пројеката. Тако је настављена сарадња са Европском организацијом за јавно право (EPLO) чија је Факултет чланица од 2011. године. Како се види из података наведених у прилогу Табели 6.6 наставници и сарадници Факултета сарађују интензивно са међународним организацијама (ОЕБС, Савет Европе, тела ЕУ и слично), у којима су најчешће ангажовани као правни експерти на различитим пројектима. На основу споразума о сарадњи одвијају се заједничке активности Факултета и Института за упоредно право из Београда, као и сарадња са Правним факултетима Универзитета др Лазар Вркатић из Новог Сада, Универзитета Привредна академија из Новог Сада, Универзитета Медитеран из Подгорице, Универзитета Апеирон из Бања Луке и са другим научноистраживачким организацијама и струковним удружењима.

Међународна сарадња у настави. У склопу бројних активности које су на Факултету предузете током 2018., 2019. и 2020. године, организовано је и више предавања гостију из иностранства (подаци доступни на архивираним вестима са веб презентације Факултета и у хроници Факултета која је објављена у бројевима 2/2018. 2/2019. 2/2020. часописа *Правни записи*).

У летњем семестру 2016/17 године, а потом и 2017/18 на Факултету је за студенте свих нивоа студија организован посебан курс на енглеском – Антикорупцијски практикум (*Anti-Corruption Practicum*) у сарадњи са *Washington and Lee University* (САД), ради стицања практичних знања у вези борбе против корупције.

Издавачка делатност. Посебно је значајна издавачка делатност Факултета која се континуирано остварује у сарадњи са јавним предузећем *Службени гласник*. Издавачка делатност се одвија као планирана и константна активност, са циљем да омогући издавање литературе која ће се користити у наставном процесу и објављивање резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника. Факултет има сталну Комисију за издавачку делатност и редовно издаје факултетски научни часопис са рецензијом *Правни записи* у коме се објављују радови домаћих и страних аутора, међу којима наставника и сарадника, као и студената постдипломских студија. У оквиру издавачке делатности редовно се објављују уџбеници и монографије наставника и сарадника Факултета, као и научника која су својом наставном и научном делатношћу повезани са Факултетом.

Часопис *Правни записи*. У извештајном периоду факултетски часопис *Правни записи* је наставио редовно да излази. Научни часопис се објављује од 2010. године. Категоризацијом научних часописа за 2018. годину, научни часопис *Правни записи* уврштен је у категорију М51 – водећи часопис националног значаја, што представља значајан успех, који је уследио после релативно кратког периода од претходне категоризације са М52. Часопис је корисницима доступан у отвореном приступу. Часопис *Правни записи* је тренутно једини часопис приватног правног факултета који је категорисан одлуком надлежног тела министарства као часопис врхунског националног значаја (М 51). Факултет је закључио Споразум о сарадњи са компанијом William S. Hein&Co на основу којег је факултетски часопис *Правни записи* индексиран је у америчкој онлине бази часописа HeinOnline, у рубрици Law Journal Library. Индексирани су сви бројеви од покретања часописа до актуелног броја, и то целокупни њихови садржаји.

Индексираност у HeinOnline бази подићиће видљивост часописа и цитираност радова објављених у њему. Такође ће допринети и повећаној утицајности и заинтересованости за објављивањем радова у часопису имајући у виду да је услов за изборе у звање у скоро свим државама бивше Југославије објављивање рада у области права у часописима индексираним у HeinOnline бази.

Организација научно-стручних скупова и учешће наставника и сарадника на научним скуповима. Дисеминација резултата научноистраживачког рада постиже се организовањем научностручних скупова, округлих столова, промоција и сличних активности на Факултету (в. податке наведене у оквиру Прилога 5.4). Запажа се да се од 2017. године повећава број одржаних скупова, конференција и семинара и да на њима све чешће узимају учешће научни радници и професори из других научноистраживачких установа, попут наставника Правног факултета Универзитета у Београду, Факултета политичких наука Универзитета у Београду, Универзитета Привредна академија у Новом Саду, Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатаћ, научни радници из Института за упоредно право и други. Повећава се учешће наставника и сарадника на научним скуповима, нарочито у иностранству (уз материјалну подршку Факултета), што илуструју подаци за 2019. и 2020. годину где су у Прилогу 6.9 наведени научно-стручни скупови на којима су учествовали наставници и сарадници Факултета са излагањима и друга гостовања.

Избори у звања наставника и сарадника – Факултет омогућава запосленима редовно напредовање, под условима који су прописани законом, Минималним правилима за избор наставника на универзитету (*Службени гласник РС*, бр. 101/2016, 119/2017), Статутом Факултета, Статутом Универзитета и општим актом Универзитета). Сви извештаји о избору у звање од 2016. године до данас доступни су на веб презентацији Универзитета Унион на адреси <http://union.edu.rs/izvestaji-o-izboru-u-zvanje/>. У извештајном периоду на Универзитету Унион спроведени су следећи избори у звање наставника и сарадника Правног факултета:

- др Марио Лукиновић 11. 10. 2017. године изабран за доцента,
- др Тамара Матовић 11. 10. 2017. године изабрана за доценткињу,
- проф. др Моника Милошевић 8. 5. 2018. године реизабрана у звање ванредне професорке,
- др Марко Божић 8. 5. 2018. године изабран за доцента,
- др Катарина Јовичић 5. 10. 2018. године изабрана за доценткињу,
- доц. др Јелена Симић 15. 1. 2019. године реизабрана за доценткињу,
- проф. др Саша Гајин 5. 2. 2019. године реизабран у звање ванредног професора,
- доц. др Јелена Арсић 1.4. 2019. године реизабрана у звање доценткиње,
- проф. др Татјана Папић 7. 5. 2019. године изабрана у звање редовне професорке,
- др Владимир Црњански 16. 7. 2019. године изабран за доцента,
- др Алекса Радоњић, 20. 7. 2019. изабран за доцента,
- др Слободан Вукадиновић 22. 10. 2019. изабран за доцента.
- мр Ива Иванов примљена је у радни однос у звању асистента 18.2.2020. године.
- мр Никола Ковачевић примљен је у радни однос у звању асистента 18.2.2020. године.
- Јована Поповић примљена је у радни однос у звању сарадника у настави 18.2.2020. године.
- проф. др Милена Трговчевић-Прокић примљена је у радни однос у звању ванредног професора 25.2.2020. године.
- доц. др Јелена Симић изабрана је у звање ванредног професора 10.3.2020. године.
- доц. др Марио Лукиновић изабран је у звање ванредног професора 10.3.2020. године.

Пример једног извештаја за избор у звање приказан је у Прилогу 6.9.

6) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Обједињеност образовног, научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника	++	Недовољна активност појединих наставника у изради научних радова	+++
Континуираност научноистраживачког процеса и међународне сарадње	++	Недовољна сарадња са министарством науке и другим релевантним државним институцијама	++
Редовно годишње праћење и евалуација научноистраживачког рада наставника и сарадника	++	Нема	0
Чланство и активно учешће наставног кадра у међународним организацијама и научно-стручним удружењима	++	Ограничена међународна сарадња са високошколским институцијама, више заснована на личним контактима наставника	++
Подршка наставницима и сарадницима у објављивању резултата научноистраживачког рада у факултетском часопису и другим посебним публикацијама Факултета (монографије, зборници, и сл.)	+++	Нема	0
Активна сарадња факултета са другим високошколским установама и институцијама ради дисеминације резултата научног рада	+++	Нема	0
Континуирана издавачка делатност	+++	Нема	0
Могућност одсуства ради усавршавања у иностранству	+++	Нема	0
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Већа ангажованост Факултета на међународним пројектима	++	Умањење доступних финансијских средстава	++

Побољшање сарадње са релевантним државним институцијама	+	Недовољна отвореност за сарадњу појединих домаћих и иностраних институција	++
Проширивање међународне сарадње	+++	Слабија заинтересованост подмлатка за научноистраживачки рад у земљи	++
Улагање у проширење библиотечког фонда и иновирање техничке опреме	++	Недостатак финансијских средстава за инвестирање	+
Промене у политици друштва према научном подматку и подстицање научне сарадње са иностранством	+++	Ограничена могућност улагања у научноистраживачки подмладак	+

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

На основу анализе елемената од значаја за процену, очување и унапређење квалитета научноистраживачког и стручног рада може се закључити да Правни факултет УУБ предузима редовне активности како би обезбедио континуитет и побољшао квалитет научноистраживачког и стручног рада. Од посебног значаја је активно учешће наставника и сарадника у научноистраживачким пројектима у земљи и иностранству, које би требало појачати у наредном периоду. Факултет даје подршку научном раду и усавршавању наставног кадра, како кроз издавачку делатност тако и кроз активну сарадњу факултета са другим високошколским установама и институцијама. Приметно је да је, као и ранијих година, међународна сарадња била ограничена на поједине земље у оквиру европског континенталног правног система (нпр. Француска), те и даље постоји потреба да се прошири међународна сарадња са високошколским установама и међународним организацијама.

Обједињеност образовног, научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника подстиче се и кроз редовно годишње праћење и евалуацију наведених активности. Још увек постоји неједнака заступљеност наставника и сарадника у научним активностима, која је донекле ублажена у извештајном периоду захваљујући ангажовању нових наставника и сарадника који се више посвећују научноистраживачком раду.

Факултет пружа посебну подршку унапређењу квалитета научноистраживачког рада обезбеђивањем прилика за стручно усвршавање научног кадра, посебно научног подматка. Од 2017. године постоји нагли пораст организованих научних и стручних скупова ради презентације научних резултата и размене знања и искустава са стручњацима из других релевантних домаћих и иностраних институција. Факултет, такође, наставља да подржава стручно усавршавање наставника и сарадника на страним високошколским установама, с тим што би требало проширити међународну сарадњу са новим високошколским установама и међународним организацијама.

У извештајном периоду била је нарочито интензивна, разноврсна и квалитетна издавачка делатност установе, подстакнута оствареним резултатама у научноистраживачкој делатности. Континуирано се издају уџбеници, научне монографије и факултетски часопис, који је у врло кратком периоду побољшао свој ранг на домаћој SCI листи (што је значајан

помак у односу на ситуацију констатовану у претходном извештају у самовредновању), а захваљујући напорима главне и одговорне уреднице и уредништва настоји се да задовољи услове за још бољу категоризацију у оквиру WOS. Наставници и сарадници Правног факултета УУБ су, као признати стручњаци, посебно ангажовани у креирању јавних политика, анализи прописа и праћењу њихове примене.

У циљу побољшања квалитета научноистраживачког и стручног рада у установи у измењен је Правилник о самовредновању и оцењивању квалитетаувођењем редовног годишњег оцењивање научних компетенција наставника праћењем резултата њиховог научног и стручног рада наставника (вођење картона научних радника, ажурирање података из картона). Наставници и сарадници у обавези су да редовно ажурирају своје картоне научних радова и доставе их у електронској форми, на утврђеном обрасцу. У наредном периоду би у циљу побољшања квалитета научноистраживачког и стручног рада актима Факултета могле бити прописане и стимулативне мере за оне наставнике који у научној делатности остварују изузетне резултате и унапредити међународну сарадњу. Биће неопходно добром кадровском политиком појачати интензитет научне сарадње са другим домаћим научноистраживачким и високошколским установама, као и квалитетну издавачку делатност и активности на стварању научног подмлатка.

д) Прилози

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства.

Табела 6.4 Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи са додатим пописом стручних радова наставника и сарадника који су резултат стручних пројеката (за ПФ или друге наручиоце) у извештајном периоду

Табела 6.7. Списак ментора према важећим стандардима и однос ментора према укупном броју наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.4. Пријава измена програма ДС акредитацијом нових наставника и ментора

Прилог 6.5. Одлука Наставно-научног већа о ангажовању нових наставника и ментора на докторским студијама

Прилог 6.6. Одлука Сената Универзитета Унион о избору проф. др Александре Чавошки за гостујућег професора

Прилог 6.7 Програм развоја научноистраживачког рада (2017-2021) усвојен одлуком ННВ бр. 6-128-2-4/2017 и Програм развоја научноистраживачког рада (2021-2025) усвојен одлуком ННВ бр. 6-184-8-2/2021

Прилог 6.8 Учешће наставника и сарадника на научним и стручним скуповима у извештајном периоду

Прилог 6.9 Пример једног извештаја о избору у звање

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Поступак и услови за избор наставника и сарадника Факултета уређени су одговарајућим актима Универзитета Унион и Факултета. Важећи Правилник о избору у звања наставника Универзитета (у даљем тексту: Правилник Универзитета – Прилог 7.1) усвојен је у мају 2018. године и у потпуности је усклађен са Законом о високом образовању и Минималним условима за избор у звање наставника на универзитету, које је донео Национални савет за високо образовање. Поред тога, Факултет је усвојио и Правилник о начину и времену избора у звање наставника страног језика и наставника вештина. Предавачи ван радног односа бирају се према процедури коју прописује универзитетски Правилник о избору предавача ван радног односа од 19. 10. 2018. године.

Јавни и отворени поступак избора и процена испуњености услова. Све наведено указује на то да су услови за избор наставника и сарадника унапред познати, као и да су створени предуслови да се поступак избора спроводи на очиглед јавности и доступно провери стручне и шире јавности. Поступак избора отпочињу органи Факултета, а окончава се одлуком Сената Универзитета Унион. У међувремену се јавности омогућава да се упозна са садржајем сачињеног извештаја у звање и да изнесе примедбе на избор. Почевши од децембра 2016. на веб презентацији Универзитета Унион објављују се проф. др Слађана Јовановић, проф. др Саша Гајин, проф. др Марко Божић, доц. др Владимир Црњански, Ива Иванов, асистент, Јована Поповић, асистент, Горан Ћелић, менаџер Факултета, Никола Бакић, студент, Невенка Кукољ, студенткиња. о избору у наставничка звања, као и одлуке о приступним предавањима. У складу са Правилником Универзитета, извештаји о пријављеним кандидатима за избор у наставничка звања састављају се на јединственом обрасцу, чиме се гарантује једнообразно поступање и усклађеност одлучивања са законским и условима дефинисаним универзитетским и факултетским актима.

Сви поступци избора у звања наставника и сарадника у периоду на који се односи овај извештај спроведени су у складу са прописаним поступком и условима (што се тиче наставника Факултета у извештајном периоду покренуто је 29 поступака за избор, односно реизбор у наставничка звања).

У складу са Правилником Универзитета приликом избора наставника вреднује се испуњеност обавезних услова (наставни рад и научно-истраживачки рад) и изборних услова.

Приликом избора у звање вреднују се и педагошко искуство, као и педагошке способности наставника и сарадника, а у извештајима о избору посебно се наводе резултати студентских анкета. За наставнике који се први пут бирају у звања доцента или ванредног професора, а који нису имали стечено педагошко искуство, организује се приступно предавање са циљем оцене њихових педагошких способности. Оцену приступног предавања врши комисија која је

именована ради избора наставника у наставничко звање (у чијем саставу морају бити заступљени и наставници или научни радници ван Факултета).

Научноистраживачке компетенције наставника треба и даље унапређивати, уз већу подршку Факултета убудуће. Факултет је акредитован и за обављање научноистраживачке делатности (Прилог: Одлука о акредитацији), с обзиром на то да има учеснике на научноистраживачким пројектима, одговарајућу структуру истраживача у радном односу и издавачку делатност. Правни факултет УУН није могао да аплицира за (су)финансирање нових пројеката од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја због сталног продужења пројектног циклуса из 2011. године. Поједини запослени на Факултету учествују у четири основна пројекта које финансира надлежно министарство просвете и науке, а такође учествују у пројектима које реализују друге установе, као и на међународним истраживачким пројектима. Информације о тим додатним пројектима доступне су на веб презентацији Факултета (в. и опис стандарда 6, Табеле 6.1, 6.2 и 6.6). Као акредитована научноистраживачка организација Факултет је у извештајном периоду успешно спровео три поступка за изборе у виша научна звања колега са Института за упоредно право и Института за криминолошка и социолошка истраживања. У ове поступке избора научних радника укључени су били, као чланови комисија за избор, наставници Факултета. Три наставнице у сталном радном односу на Факултету имају стечена и наставна и научна звања, а да су два научна радника из научноистраживачких организација ангажовани на студијским програмима докторских студија права.

Наставници Факултета ангажовани су у бројним стручним пројектима и у активностима везаним за формулисање јавних политика (в. прилог Табели 6.6). Наставници и сарадници Факултета учествују у реализацији стручних пројеката у својим областима права, које спроводе државни органи и међународне и домаће организације.

Програм развоја наставног кадра посебно је усмерен на запошљавање младих наставника и сарадника, у складу са Програмом развоја научноистраживачког подмлатка до 2021. године који је усвојен на седници Наставно-научног већа Факултета 13. 4. 2017. године одлуком 6-128-2-4/2017 и Програмом развоја научноистраживачког подмлатка од 2021 до 2025. године који је усвојен на седници Наставно-научног већа 13.9.2021. године одлуком бр. 6-184-8-3/2021 (в Прилог 7.3) .Факултет настоји да ангажује и запошљава младе сараднике, у складу са финансијским могућностима и оптерећењем старијих наставника у настави. Многи наставници и сарадници факултета бивши су студенти или докторанти Факултета, како показују подаци из описа стандарда 6. и 15, а када за то постоји прилика, студенти Факултета ангажују се као демонстратори у оквиру вежби.

Услови за учешће на научним скуповима, усавршавање. Наставници и сарадници учествују на научним и стручним скуповима у Србији и иностранству, а Факултет настоји и да организује што већи број таквих скупова (од 2017. године запажа се повећана активност у том правцу). Факултет такође омогућава наставницима да остваре дуже и краће студијске боравке, одобравањем плаћеног или неплаћеног одсуства. Статутом Факултета предвиђено је да наставнику може бити одобрено плаћено, ради стручног или научног усавршавања (чл. 91Статута). У Прилогу 5.3 наведени су докази да су два наставника искористила то своје право, а да је Факултет такође партиципирао у путним трошковима како би се омогућило наставницима и сарадницима учешће на међународним конференцијама организованим у иностранству. У току 2019/2020. године на факултету су одржана два скупа: „Научни скуп арбитражно одлучивање“ и стручни скуп „Недозвољена медицинска средства у спорту“. Такође су одржана и два семинара на следеће теме: „Примена закона о извршењу“ и Семинар о стратешким тужбама против учешћа јавности (СЛАПП). Факултет је учествовао и на

међународној стручној и научној конференцији PR Days Mostariensis у току 2019. године.

Усавршавања. Проф. др Татјана Папић је у школској 2019/2020 години боравила на Правном факултету Универзитета Мичиген (University of Michigan Law School) (САД) као Senior Michigan Grotius Research Scholar. Јелена Арсић и Јелена Јеринић боравиле су током јануара 2020. године на Националном универзитету Ирске (National University of Ireland, Galway), као добитнице стипендије за научно истраживање (Short Term Scientific Mission) у оквиру међународног научног пројекта "The European Family Support Network: A bottom-up, evidence-based and multidisciplinary approach" - COST Action 18123. Прве резултате својих истраживања представиле су у фебруару 2020. године на састанку који је одржан на Универзитету у Порту (Универсидаде де Порто) коме су присуствовали представници/це научне заједнице из 35 европских земаља. У оквиру овог научног пројекта, доц. др Јелена Арсић има статус руководиоца за Србију, а проф. др Јелена Јеринић статус заменика руководиоца за Србију.

Сарадња са стручним удружењима, научноистраживачким организацијама, високошколским установама из земље и иностранства. Факултет подржава комуникацију академског особља и релевантних професионалних удружења. Факултет је члан ОЛА – Опсерваторије за локалну аутономију, као и Европске организације за јавно право, а наставници и сарадници Факултета чланови су удружења у својим областима права (нпр. European Society of International Law, International Society of Public Law (ICON Society), European Group for Public Law, Светско виктимолошко друштво, Виктимолошко друштво Србије, Српско удружење за уставно право, Српско удружење за правну и социјалну филозофију, Удружење за међународно право, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, Удружење за одштетно право, Истраживачки форум Европског покрета у Србији и др.). Проф. др Небојша Шаркић примио је 2017. године посебну захвалницу Коморе јавних извршитеља Србије за успешну сарадњу и изузетан допринос развоју и унапређењу професије јавних извршитеља (Прилог 6.1): наставак сарадње очекује се кроз конципирање кратког студијског програма за потребе Удружења. Очекује се напредак сарадње на међународном плану пошто су се од октобра 2019. године, када је Факултет добио Европску повељу, стекли услови за учешће у програму Еразмус+ преко Универзитета Унион. У Годишњем извештају за 2019. годину наведене су правосудне установе и стручна удружења са којима је склопљен споразум о сарадњи у току 2018. и 2019. године. То су: Први основни суд у Београду, Удружење жртава насиља ХАЈП, Други основни суд у Београду, Научно-технолошки парк Београд, Заштитник грађана. У току 2019/2020 године закључени су нови споразуми о сарадњи са Министарством трговине, туризма и телекомуникација. Споразумне стране су сагласне да се реализација сарадње остварује на један од следећих начина: а) кроз заједничке активности на научно-истраживачкој и стручној проблематици из надлежности Министарства; б) Кроз активности у образовању из области које су у надлежности Министарства, као што су: размена искустава, едукације и савремени облици и методе преношења и стицања знања ради подизања нивоа ефикасности и квалитета и др.; в) Кроз покровитељство Министарства појединим активностима Факултета, као што су: организовање научних и стручних манифестација на Факултету; подршка научно-истраживачком раду Факултета у појединим областима од интереса за Министарство; г) Остваривању других облика сарадње које су у функцији делатности споразумних страна и друге активности од обостраног интереса.

У току 2019/2020 закључен је и Споразум о сарадњи са Националним удружењем експерата заштите животне средине чији је предмет сарадња споразумних страна у размени искуства, научних и стручних информација и литературе, рад на пројектима везаним за заштиту и очување природних добара и природе, учешће на научним и стручним скуповима у земљи и

иностранству, као и друге активности од заједничког интереса потписника овог споразума.

б) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника	+++	Ограничена средства за континуирано усавршавање наставника и сарадника у иностранству	+++
Поштовање минималних критеријума за избор у звање наставника у пољу друштвено-хуманистичких наука	+++	Осредњи резултати у погледу објављивања научних и стручних радова у висококатегорисаним часописима	+
Фаворизовање научноистраживачког потенцијала кандидата за наставника/сарадника, као и његових педагошких способности	++	Недовољан број стално запослених млађих сарадника	++
Континуирано усавршавање наставника и сарадника	++	Непостојање формализоване политике развоја научноистраживачког подмлатка	++
Уважавање резултата евалуације рада наставника и сарадника приликом избора у звање	++	Нема	0
Значајни резултати наставника и сарадника у научноистраживачким и другим пројектима у којима су учествовали	++	Нема	0
Повезаност Факултета/академског особља са професионалним удружењима	++	Нема	0
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Развијање постојећих облика сарадње и заснивање нових облика сарадње са универзитетима и другим субјектима на међународном плану ради усавршавања наставника и сарадника	++	Незадовољавајућа економска ситуација	++
Подстицање усавршавања наставника и сарадника у иностранству омогућавањем тромесечног плаћеног одсуства или дужег неплаћеног одсуства	++	Недовољна доступност свих фондова Европске уније за усавршавање наставника и сарадника	+
Повезивања Факултета/наставника и сарадника са другим релевантним професионалним удружењима и установама	++	Неједнак третман приватних установа у односу на државне	++

Нема		Ограничене могућности за објављивања научних и стручних радова у високовреднованим часописима	++
------	--	---	----

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

На основу претходне анализе, Комисија закључује да Факултет испуњава услове и критеријуме дефинисане стандардом 7, у погледу квалитета наставника и сарадника. Могуће је постићи унапређења у одређеним сегментима на које се односи овај стандард и то: дефинисањем егзактнијег плана развоја хуманих ресурса за академско, техничко и административно особље; организовањем семинара по типу „едукација едукатора“; обезбеђивањем већег обима средстава за стручно усавршавање наставника и сарадника, како из средстава Факултета, тако и из јавних фондова и доступних фондова ЕУ. У вези са тим треба покренути одговарајуће иницијативе пред органима Универзитета, с обзиром на то да је Универзитет, у одређеном броју случајева (као што је нпр. Еразмус Плус програм), субјект који једино може аплицирати за добијање одговарајућег статуса у оквиру програма за финансирање.

д) Прилози

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника Универзитета Унион

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Прилог 7.3 Програм развоја научноистраживачког подмлатка (2017-2021) усвојен Одлуком ННВ бр. 6-128-2-4/2017 и Програм развоја научноистраживачког подмлатка (2021-2025) усвојен Одлуком ННВ бр. 6-184-8-2/2021

Стандард 8: Квалитет студената

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Информације о упису и условима студирања. Факултет обезбеђује студентима све неопходне релевантне информације о упису и условима студирања на свим нивоима студија. Неопходне информације за упис на студијске програме истакнуте су стално на веб презентацији Факултета (адреса <http://pravnofakultet.rs/upis/cir/> за упис на основне студије, а <http://pravnofakultet.rs/postdiplomci/konkursi/> за постдипломце). Услови студирања су јавно доступни на веб презентацији Факултета у облику информатора за студенте на одређеном студијском програму. На веб презентацији Факултета истакнути су актуелни информатори за школску 2019/2020 годину која је у току. Обавеза информисања студената о начину и месту одржавања наставе, условима студирања и свим другим значајним питањима предвиђена је и у члану 66. Статута Факултета, којим су такође прописани и начину услови за упис на сваки од студијских програма и процедура уписа предвиђена је и у Статуту

Факултета (извод из Статута наведен у Прилогу 8.1).

Вредновање ранијег успеха студената. Приликом уписа се вреднује успех студената током ранијих циклуса образовања. Студенти се уписују у прву годину сваког студијског програма на основу резултата ранг листе. Будући студенти ОАС приликом уписа полажу тест информисаности и склоности праву, а бодови остварени по том основу придружују се бодовима одређеним по основу успеха током претходног школовања (детаљније у посебној анализи за ОАС). Упис на постдипломске студије прати и ранг листу саставља посебна Комисија за упис која се формира приликом сваког конкурса (детаљније у посебној анализи за МАС и ДС). Правилник о провери знања језика на коме се изводи настава (Прилог 8.1а) регулише услове и начин провере знања језика на коме се изводи настава, ако је то услов за упис на одговарајући програм.

Забрана дискриминације, позитивна дискриминација и забрана сексуалног угрожавања. Преносећи студентима и студенткињама правничка знања и вештине и припремајући их за правничку професију, Факултет кроз све своје активности покушава да промовише основне вредности демократске политичке културе – пре свега културу толеранције, аргументованог дијалога и етичног поступања. У складу са политиком једнаких могућности, Факултет не врши дискриминацију студената, наставника и запослених по било ком основу (расе, националности, пола, сексуалне оријентације, политичког опредељења, имовинског стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета).. У складу са наведеном политиком, у интересу јачања заштите интегритета студената, али и свих особа укључених у образовни процес, Правилником о заштити од сексуалног узнемиравања и уцењивања од 13. 3. 2019. Факултет је прописао поступке и мере ради забране сексуалног узнемиравања и уцењивања (Прилог 8.1.b), а посебном одлуком од 17. 10. 2019. задужена су три лица да се старају о предузимању мера на основу наведеног правилника (Прилог 8.1c).

Упознавање студената са обавезом праћења наставе. На основу јавно доступних информатора намењених студентима ОАС и докторских студија студенти су упознати са академским календаром, наставним планом и обавезама које треба да испуне, укључујући ту и обавезно праћење наставе.

Начин полагања испита и оцењивање на испитима уређени су Правилником о основним и мастер академским студијама који је доступан на веб страници Факултета (наведено у Прилогу 8.2). Тим правилником су прописане и процедуре за улагање приговора на оцењивање на испитима чиме је омогућена контрола оцењивања. Осим оцењивања на испитима уређено је и вредновање испуњених предиспитних обавеза које улазе у коначну оцену на испиту. Такође, наставници унапред упознају студенте на који начин и по којим основима могу све остварити поене испуњавајући предиспитне обавезе. Наставници то чине усмено на првом часу са студентима почетком школске године, а те информације су студентима унапред доступне и у информаторима, као и на странама предмета, који се налазе на веб презентацији Факултета.

Факултет настоји да обезбеди што уједначенију и објективнију примену критеријума оцењивања по предметима, по могућности уз ангажовање два испитивача по предмету. Инсистирање на доследном и координираном праћењу испуњења предиспитних обавеза уз сарадњу сарадника у настави или асистента и предметног професора један је од начина да се постигну што поузданији резултати у вредновању постигнућа студената. Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма. Из резултата студентских анкета за, 2017/18, 2018/19. и 2019/20 годину произилази да студенти

перцепирају оцењивање на испитима искључиво као „углавном објективно“ и „потпуно објективно“.

Поступке самовредновања предузима орган пословођења, продекани, Наставно-научно веће самоиницијативно или на предлог наставника, сарадника, појединог студента или студентског парламента. Наставно-научно веће у случају потребе расправља пролазности студената по предметима, равномерности дистрибуције оцена на поједином предмету и о другим неправилностима у испитној процедури (на пример, начину спречавања преварних поступака на испиту коришћењем електронских бубица) или у оцењивању. Факултет предузима посебне мере ради помоћи студентима у студирању (образложено у наставку анализе за сваки студијски програм).

У складу са усвојеном максимом Факултета *Дођите да учите и научите у пријатељском окружењу*, квалитет наставе се унапређује тако што се веома води рачуна о задовољству студената квалитетом студијског програма и радом установе. Тежи се успостављању квалитетне, отворене, ефикасне и професионалне комуникације између наставника и студента која омогућава интерактивни однос и олакшава постизање образовних циљева. Сви наставници су поред консултација које су утврђене распоредом који је доступан на интернет страни Факултета, студентима доступни и путем електронске поште и у кратком року одговарају на сва питања студената. Због велике заступљености запослених студената, од великог је значаја комуникација која се одвија путем електронске поште.

Релативна малобројност студената омогућава брзо организовање изјашњавања студената о свим променама у начину извођења наставе, о променама термина испитних рокова и слично, ако је неопходна њихова сагласност. Најважније тело које представља студенте јесте студентски парламент. Значај студентског парламента формално је истакнут тиме што је његов састав, делокруг и начин избора чланова прописан највишим актом Факултета - Статутом (извод из Статута у Прилогу 8.4). На Факултету је обезбеђен простор и техничка опрема за представнике студентског парламента (в. Табеле и Прилоге стандарда 11), док се за одржавање седница или друге организоване активности користе друге просторије на Факултету. У складу са својим делокругом, студентски парламент организује расправља и усваја ставове о свим питањима значајним за студенте (на пример, о промени у броју испитних рокова, превазилажењу тешкоћа електронске пријаве испита и слично), а те ставове стручном органу и органу пословођења преносе председник студентског парламента и представници студената у стручном органу и телима Факултета. Студентски парламент ангажује се и у организацији добротворних и хуманитарних акција, у које се, уз студенте, редовно укључује наставно и ненаставно особље.

Што се тиче **инфраструктуре намењене студентима**, Факултет располаже довољним капацитетима и инфраструктуром у складу са захтевима који важе за високошколске установе (в. прилоге уз стандард 11 и 9). Студенти имају могућности да користе библиотеку, читаоницу и просторије студентског клуба. Радно време читаонице, библиотеке, студентске службе и скриптарнице прилагођено је потребама студената, а наставници и сарадници у обавези су да буду преко интернета буду доступни студентима и да редовно одржавају консултације.

Студенти редовно учествују у процени услова и организације студијских програма и квалитета студијског програма (в. и Прилоге уз стандарде 4, 5 и 13). Анонимним анкетама у склопу процене услова студирања студенти вреднују и квалитет инфраструктуре (погледати податке приложене уз стандард 13 у оквиру којег су ова питања обрађена).

Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања су двоструке (приказано у Прилогу 8.3): право на приговор и

могућност да се незадовољном студенту поништи испит уз одобравање комисијског начина испита, што је детаљније регулисано и Правилником о основним и мастер академским студијама. Студенти такође могу неформално, анонимно упутити своје примедбе и притужбе користећи Кутију за жалбе. У циљу помоћи студентима прве године, како би били успешнији у студирању, донета је Одлука о именовању чланова наставно-научног већа за менторе студентима прве године основних академских студија (Одлука бр. 6-132-6-13/2017 од 30. 6. 2017) Међутим с обзиром на то да студенти нису показали интересовање за овај вид помоћи у наредним школским годинама се нису имановали ментори. Без обзира на овакав став Факултета студентима су наставници и срадници Факултета доступни како на консултацијама које се одржавају сваке недеље у трајању од два часа тако и за консултације које се спроводе електронским путем, а на захтев студента често и заказивање посебног термина консултација у случају потребе за додатним појашњењем материје. На основним академским студијама, уколико испите одржавају два испитивача, даје се студентима могућност да изберу другог испитивача, ако су нису били успешни у полагању испита.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Уходана, јасно дефинисана и ефикасна процедура пријема студената	+++	Слабо предзнање уписаних студената	+
Уобличена пракса примене критеријума оцењивања и примене корективних мера	++	Већина студената нередовно похађа наставу	+
Студентско организовање и учествовање у одлучивању везано за све аспекте студирања	+++	Дуго трајање студија	+
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Повезивање исхода учења са егзактним критеријумима провере остварених постигнућа студената	+++	Студенти прекидају студије или се исписују због високог критеријума оцењивања	++
Проширивање практичних знања и компетенција студената	++	Незадовољство студената због неразумевања метода и критеријума оцењивања	+
Већи допринос студената раду и развоју Факултета	+	Нема	0

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

Имајући у виду опадање броја уписаних студената и тежњу да се повећа квалитет студената, Комисија јепредлагала на основу претходног извештајног периода + да се: одустане од акредитације трогодишњег основних студијског програма, а да се реструктурира *Human Rights Law* мастер академски програм како би постао атрактиван за стране студенте, израде општа акта којима би повећан значај предиспитних обавеза и да се у већој мери успех остварен по том основу узме у обзир приликом формирања коначне оцено, да се на мастер студијама смањи број обавезних испита по угледу на друге правне факултете у држави (нпр. Правни факултет Универзитета у Београду), да се предузму мере ради мотивисања студената да редовно похађају наставу и активно у њој учествују како би могли да постигну бољи успех у студирању, да се у престојећој акредитацији уваже очекивања студената за више практичних знања и вештина, да се боље дефинишу и повежу исходи учења са процедурама квантификације остварених постигнућа студената. Нови студијски програми предложени у новом редовном циклусу акредитације битно су измењени што на основу предлога Комисије за обезбеђење квалитета тако и на основу предлога наставника и сарадника.

д) Прилози

Табела 8.1. Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената (извод из Статута ПФУУБ)

Прилог 8.1.а Правилник о провери знања језика на коме се изводи настава

Прилог 8.1.б Правилник о заштити од сексуалног узнемиравања

Прилог 8.1.с Одлука о именовању лица за заштиту од сексуалног узнемиравања

Прилог 8.2. Правилник о основним и мастер академским студијама

Прилог 8.2. а Правилник о предиспитним обавезама

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања (изводи из Статута – чл. 98 и 99 и из Правилника о студијама и полагању испита)

Прилог 8.4. Студентски парламент (извод из Статута Факултета)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Нормативни основ и планирање издавачке делатности. Факултет је усвојио Правилник о издавачкој делатности и Правилник о уџбеницима, тако да поседује опште акте о уџбеницима. Правилником о уџбеницима (Прилог 9.1) су прописане мере којима се обезбеђује квалитет уџбеника, што се пре свега односи на обавезу рецензирања првог издања уџбеника. Овим правилником су прописане и мере чији је циљ да уџбеници на одговарајући начин покривају наставни програм. Правилник о издавачкој делатности из 2019. године, као касније донети акт (прилог 9.1.а) дерогира одредбе ранијег Правилника и употпуњује их. Такође предвиђа шта се

сматра уџбеником, прописује обавезу рецензирања и регулише начин рецензирања уџбеника, оснивање, надлежност и састав Комисије за издавачку делатност и начин састављања годишњег плана издавачке делатности.

Обим и структура издавачке делатности. У протеклом извештајном периоду Правни факултет је наставио да у континуитету објављује уџбенике, а појачао је издавачку активност у поређењу са ранијим годинама у погледу објављивања монографија. У периоду од 2017 до 30.9.2020.. године објављено је укупно 56 уџбеника и монографија, како показује Прилог 9.2. Од тога 33 (70,2%) уџбеника и монографија објавили су наставници запослени на Факултету са пуним радним временом. У укупном броју објављених уџбеника и монографија преовлађују уџбеници 35. Од тог броја већину уџбеника објавили су наставници запослени са пуним радним временом на Факултету. Они су објавили 25 уџбеника, скрипти и практикума. Однос броја уџбеника и монографија чији су аутори наставници са пуним радним временом запослени на установи приказан је у Прилогу 9.3. Анализом су обухваћена само новија издања: у настави се, међутим, користе и ранијих година објављени уџбеници, будући да се ново издање уџбеника одобрава тек пошто претходно буде исцрпљено, а да квалитетне уџбенике наставника који нису више радно активни треба задржати као наставну литературу (уз осавремењивање садржаја). Постоји адекватна покривеност предмета уџбеницима и училима, нарочито на нивоу основних академских студија. На постдипломским студијама (мастер академске и докторске академске студије) већином се користе монографије и друга обавезна и допунска литература (научна периодика): сви примерци библиотечких јединица који представљају обавезну или допунску литературу за припремање испита обезбеђени су у библиотеци Факултета или су доступни *on-line*. У току 2019/2020. године објављено је укупно 18 уџбеника и монографија, 27 приручника, зборника и практикума. Детаљан приказ о издавачкој делатности садржан је у годишњим извештајима Факултета. Већину уџбеника и других издања објавили су наставници запослени на Факултету.

Квалитет уџбеника обезбеђује се кроз поступак обавезног рецензирања првог издања уџбеника (сходно општим актима Факултета). Уџбеници се објављују у посебној едицији у сарадњи са *Службеним гласником*, што додатно утиче на побољшање квалитета уџбеника који се налазе и у слободној продаји и подлежу суду стручне јавности. Штавише, уџбеници Факултета намењени настави из појединих предмета, као што су: Грађанско процесно право, Међународно приватно право, Кривично право – општи део и слично, прихваћени су и на неким другим правним факултетима у Србији (Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић у Новом Саду) и у Републици Српској. Аутори уџбеника су наставници Факултета (понекад су уџбеници објављени у коауторству са наставницима других правних факултета). Што се тиче учила, Факултет је у протеклом периоду објавио неколико скрипта и практикума из различитих предмета, као и материјале за курсеве и хрестоматије. Наставници и сарадници редовно иновирају уџбенике и скрипта у складу са напретком науке и променама домаћег и страног законодавства. Наставници су посебном финансијском накнадом мотивисани да приређују уџбенике.

Факултет редовно у свом годишњем финансијском плану издваја одређена **средства за набавку литературе**. О набавци се стара управница библиотеке у сарадњи са Библиотечким одбором чије чланове именује декан. На дан 30.11.2018. године у факултетској библиотеци је било регистрованих 11.431 библиотечких јединица, а тај број је у току 2019. године увећан за нових 506 библиотечких јединица. У укупном броју библиотечких јединица 41,2% чине јединице на страним језицима, док су уџбеници заступљени са 10%. На дан 20.08.2020. године у библиотеци је било регистровано 12.483 библиотечких јединица, чиме је настављен тренд пораста броја библиотечких јединица (Табела 9.1).

Просторни услови, кадровски и информатички ресурси, претраживање библиотечког фонда. Библиотека и читаоница налазе се у наменски опремљеним, посебним просторијама, физички издвојене у односу на просторе намењене настави. У саставу библиотеке је читаоница, у којој је обезбеђено бежично повезивање свима који би користили властите «лаптоп» рачунаре. Радно време читаонице је од 9 до 22 сата сваког дана, а библиотека ради од 8,30 до 17 сати сваког радног дана. У библиотеци је запослена једна библиотекарка са високом спремом (руководилац библиотеке) и једна књижничарка са средњом стручном спремом. Библиотечки фонд се може електронски претраживати, а корисници могу користити услугу аутоматске позајмице библиотечке грађе. За заинтересоване кориснике организује се током сваке радне недеље једнодневна бесплатна обука за електронско претраживање библиотечког фонда помоћу програма COBISS. Рад библиотеке се посебно евалуира у анкетама студената и одлично је оцењен. Поред библиотеке Факултет поседује рачунарску лабораторију са 20 рачунара који су повезани на интернет и који су на располагању студентима. Уочава се недостатак сталне преplate на неку од страних база података научних публикација како би актуелна инострана периодика била лакше доступна наставницима и студентима, за шта тренутно нема финансијских могућности (посредно је могуће користити један део тих публикација посредством библиотечке мреже Србије).

6) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Уџбеници и учила по броју, редовности објављивања и квалитету (који се постиже обавезним рецензирањем) одговарају потребама наставе.	+++	План издавачке делатности није доступан на интернет страници Факултета.	+
Структура и обим библиотечког фонда (уџбеници и остала литература) задовољавају потребе студената и наставника	+++	Недостају новија издања на страним језицима, пре свега енглеском, која прате најновије развоје у различитим областима права.	+
Електронски часописи су доступни на сајту Факултета. Библиотека има и две базе података које садрже по један е-часопис, прописе, судску праксу, итд.	+++	Недостају електронски часописи на страним језицима	++
Радни простор библиотеке и читаонице задовољавају критеријуме Радно време је прилагођено потребама корисника	+++	Нема	0
Постојање информатичких ресурса који по броју и квалитету испуњавају потребе наставника и студената	+++	Проблеми у функционисању бежичне интернет мреже. Потребно је издвојити значајна средства за квалитетнији рутер са већим бројем канала.	+

МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Коришћење услуга Народне библиотеке Србије и Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић", набавка новијих страних издања, претплата на стране базе података	+++	Недостатак финансијских средстава	++
Обезбеђивање квалитетнијег рутера са већим бројем канала како би интернет мрежа боље функционисала.	+++	Недостатак финансијских средстава	+

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

На основу резултата извршене анализе, комисија констатује да Факултет одржава континуитет у издавању и квалитету уџбеника, набавци литературе и иновирању библиотечког фонда, те да би у наредном периоду (у складу са финансијским могућностима Правног факултета УУБ) требало: обезбедити приступ агрегаторима актуелне међународне литературе и набављати повремено новија инострана издања која су капитална у одређеним областима, набавити адекватну хардверску опрему која би обезбедила квалитетнију бежичну интернет мрежу.

д) Показатељи и прилози за стандард 9

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.1а Правилник о издавачкој делатности

Прилог 9.2 Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројем)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Организација Факултета уређена је Статутом Факултета из 2020. године који је доступан на званичној интернет страници Факултета. У односу на ранији извештајни период, у складу са Статутом из 2017. године конституисан је нови Савет Факултета са седам чланова и извршена је мања реорганизација.

Факултет има орган управљања - Савет, орган пословођења - декана, стручни орган - наставно-научно веће и Студентски парламент. Поред њих се конституишу и одговарајућа тела и бројне комисије. Сви наведени органи састављени су на начин предвиђен Законом о високом образовању и Статутом Факултета. Делокруг рада свих органа Факултета описан је у Статуту.

Послове и задатке у оквиру делатности Факултета врше следеће организационе јед/инице:

наставно-научна јединица, научно-истраживачка јединица, ваннаставна јединица и библиотека Факултета као посебна јединица. Ваннаставну јединицу чине: студентска служба, служба за опште и кадровске послове и служба за економско-финансијске послове, а њиховим радом руководе секретар и менаџер Факултета, у складу са инструкцијама декана. Структура органа Факултета, њихове надлежности и међусобни однос детаљније су објашњени на почетку извештаја у делу текста под поднасловом „Унутрашња организација Факултета“.

У периоду на који се извештај односи није било ситуација које би указивале на сумње на незаконити рад органа, јединица и служби Факултета. Евентуалне притужбе студената на поступање наставника и других запослених решавали су декан и продекан за наставу на уобичајени начин.

Настава на Факултету се у протеклим школским годинама реализовала у потпуности према наставном плану и програму, уз редовно евидентирање извршених обавеза.

Ненаставно особље, према подацима 2019/2020. године, чини 19 запослених.

Факултет задовољава прописане стандарде који се односе на рад студентске службе. У студентској служби запослена су четири извршиоца, док је додатан један извршилац задужен искључиво за студије другог и трећег степена.

Број активних студената у протеклом трогодишњем периоду је у опадању, из чега произлази да постоји довољан број извршилаца у оквиру студентске службе. Рад студентске службе је компјутеризован, али је током 2017/18 уочен проблем са функционисањем нове базе података због техничке неприлагођености потребама Факултета, што је утицало и на оцене студената у погледу задовољства радом Студентске службе. Ситуација се поправила током 2018/19 и 2019/20. године, нарочито у другом семестру, што је утицало и на повољније оцене рада студентске службе и квалитета информационог система у студентским анкетама. Број и квалитет ненаставног особља је, према оцени Комисије, примерен потребама Факултета.

Квалитет ненаставне подршке усклађен је са прописаним стандардима.

Факултет редовно одржава и унапређује званичан *Facebook* профил, као и профиле на друштвеним мрежама *Twitter* и *Linkedin*, што доприноси повећању видљивости Факултета на интернету.

Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма самовредновању и оцењивању квалитета предвидео је и минимум квалитета управљања. Сматра се да је минимум квалитета управљања задовољен ако Факултет има конституисане органе у складу са законом и статутом Факултета. Факултет је извршио своју законску обавезу и конституисао органе у складу са законом.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Јасно дефинисана систематизација свих радних места	+++	Недовољно се ради на усавршавању и стицању нових знања запослених у ваннастави	+
Стручне службе спремно реагују на све захтеве	+++	Слаба заинтересованост стручних служби за усавршавањем	+
Јасно дефинисане надлежности органа Факултета	+++	Нема	0

МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Усавршавање ненаставног особља	++	Запослени у стручним службама нису довољно мотивисани да се стручно усавршавају	+

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

Током 2017. године, у складу са изменама Статута, конституисан је нови Савет и извршена је мања реорганизација са циљем да се постигне ефикаснији рад Факултета. Доношење новог Статута у 2020. години извршено је усаглашавање са новим Законом о високом образовању. Сви органи на Факултету формиран су у складу са Законом о високом образовању, а ненаставна јединица организована је тако да у потпуности задовољава потребе студената. Предлог мера за побољшање квалитета односи се на потребу упошљавања нових наставника, при чему кадровску политику пријема наставног особља треба усагласити са захтевима нове акредитације. Квалитет ненаставне подршке би у будућности свакако требало да се унапреди усавршавањем ненаставног кадра или новим кадровским решењима.

д) Прилози

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби 2018/19.

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби 2019/20.

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет обавља своју делатност у простору над којим је стекао својину 2009. године купивши га од фирме „Шумадија а.д.“, бруто површине 1.604,89 м² у улици Гоце Делчева бр. 36 у Београду. Куповином пословног простора јуна 2009. године, као и извршеним инвестиционим радовима 2010. године стекли су се сви услови да се задовоље стандарди у погледу располагања неопходним простором. У оквиру овог простора Факултет има две сале за извођење наставе, и то једну капацитета од 230 места, а другу капацитета од 120 места. Факултет има и четири слушаонице капацитета од 60 места, као и рачунарску лабораторију капацитета од 24 места која се користи двоаменски – за потребе наставе и рада на рачунарима, као и за седнице органа Факултета (в. Табелу 11).

Током 2017/18 године велики проблем у практичном раду био је везан за тешкоће у коришћењу набављене базе података намењене Студентској служби, која је морала бити замењена новом у току наредне године, те се може констатовати да је током 2019. године дошло до постепене

нормализације рада Студентске службе, везано за коришћење електронске базе података. Омогућен је приступ интернету без ограничења. Опрема Факултета омогућава доступност информација у електронском облику, постоји изграђена рачунарска мрежа и опрема која омогућава видео презентације у салама и слушаоницама, што значи да је испуњен и део стандарда који се односи на неопходну опрему. Листа опреме којом располаже Факултет, а користи се у наставном и научноистраживачком раду, наведена је у Табели 11.2. Увођењем монитора у главном холу, студенти могу пратити дневни распоред активности по просторијама. У згради факултета, ходницима, учионицама и кабинетима, функционише мрежа бежичног интернета.

Према тренутном броју студената простор којим располаже Факултет је довољан за извођење наставе на свим студијским програмима, јер се настава изводи у две смене, чему је прилагођено и радно време запослених на Факултету. То потврђују и подаци из Табеле 11.1а у којој је израчунато да је 2,197m² по студенту (и то према броју студената по акредитационим квотама).

Комисија је констатовала да је простор у коме Факултет обавља своју делатност добро опремљен за такву врсту делатности.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Адекватност техничке и остале опреме	++	Неједнак сигнал бежичне интернет мреже у свим просторијама факултета	+
Рачунарска учионица опремљена у складу са потребама студената	++	Проблеми са функционисањем нове базе података у студентској служби	+
Просторни капацитети усклађени су са укупним бројем студената	+++	Тешкоће са електронским пријављивањем испита	
Факултет располаже властитим простором	+++	Финансијске могућности ограничавају већа улагања у опрему и зграду	
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Повећање ефикасности постојеће базе података	+++	Незадовољство студената и наставника због неефикасног рада студентске службе	++
Стручна обука ненаставног особља за руковање новом базом података	++	Нема	0

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

Факултет располаже довољним бројем рачунара, који задовољавају потребе студената, посебно имајући у виду да на Факултету постоји бежична интернет веза. У протеклом периоду су

уочене и слабости које се тичу квалитета техничке опреме, у коју су неопходна додатна улагања, неуједначено јак сигнал бежичног интернета у целокупном простору Факултета и проблеми са функционисањем нове базе података, набављене за потребе Студентске службе за чије је коришћење неопходно што пре обучити све запослене у Студентској служби. Стога би у наредном периоду било неопходно: у складу са материјалним и техничким могућностима, побољшати услове за коришћење интернета у настави, успоставити пуну ефикасност електронске базе података, обучити ненаставно особље у студентској служби да ефикасно користе базу података и рачунаре у свакодневном раду.

д) Прилози

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.1а Однос укупне површине према аредитованом броју студената

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Стандард 12: Финансирање

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет се финансира из извора предвиђених Законом о високом образовању Реч је о следећим средствима:

- 1) средстава која обезбеђује оснивач;
- 2) школарине;
- 3) донације, поклони и завештања;
- 4) средства за финансирање научноистраживачког и стручног рада;
- 5) пројекти и уговори у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга;
- 6) накнаде за комерцијалне и друге услуге;
- 7) приходи од оснивачких права и из уговора са трећим лицима (укључујући приходе из чланских права и хартија од вредности),
- 8) и из других извора, у складу са законом.

Факултет не добија од државе никаква средства по основу броја уписаних студената, за разлику од земаља у окружењу где се не прави дискриминација по основу власништва, односно оснивача. Упркос овој чињеници, до сада је успевао да буде конкурентан факултетима које дотира држава и да сваку пословну годину заврши без губитака. Рационалним трошењем средстава која су зарађена, прецизним планирањем и добром реализацијом планова, Факултет је успевао да сваку пословну годину заврши финансијски позитивно.

Факултет редовно сачињава финансијски план, као и годишњи извештај и предаје га надлежним органима ради контроле. Финансирање Факултета је транспарентно, што се постиже преко електронске базе података Агенције за привредне регистре, која је доступна преко интернета. Поред тога, Факултет је омогућавао увид у финансијске извештаје свакоме ко је то затражио.

Током 2017/18 године Факултет је пословао позитивно. Показује се да је Факултет остварио највеће приходе од школарина студената (94,3%). Од укупног прихода по основу школарина (130.848.898,51 динара) 9.927.860,48 динара чине уплате постдипломаца. Осим наведеног, Факултет је приходавао од одржавања семинара и курсева (4.255.621,61 динара), издавачке делатности (1.534.787,78. динара) и од ванредних прихода и камата орочења (2.097.736.818,34

динара), што све укупно износи 138.736.818,34 динара, што је било довољно за несметано функционисање Факултета.

Такође и извештај о пословању и годишњем обрачуна (финансијски извештај) за 2017., 2018. 2019. и 2020. годину прослеђени су, у складу са законским обавезама, Агенцији за привредне регистре и Народној банци Србије - - Текући рачуни Факултета у току три пословне године нису били блокирани, а како је то минимум квалитета у односу на финансирање, закључујемо да је у погледу овог стандарда остварен минимум квалитета.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Јавност начина употребе финансијских средстава и извора финансирања	++	Неизвесност пословања у будућности услед варирања броја уписаних студената	++ +
Прецизно финансијско планирање и одлучивање у складу са планом	+++	Нема	0
Постојање буџетске резерве и банкарске гаранције у случају престанка рада Факултета	+++	Нема	0
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Обезбеђење финансијских средстава учествовањем у пројектима	+	Неликвидност услед смањеног уписа студената	++ +
Нема	0	Велика конкуренција високошколских установа са слабијим критеријумом оцењивања студената	++

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

Анализом елемената предности, слабости, могућности и опасности може се закључити да Факултет своје финансијско пословање обавља квалитетно, транспарентно и прецизно. У протеклом периоду, као и сво време од када Факултет постоји, постојала је потпуна финансијска стабилност установе.

Настојање да се задржи висок ниво квалитета студија може се довести у везу са повећањем броја исписаних студената, упркос јачању угледа Факултета.

Улагања у простор, опрему, унапређење наставе и стручно усавршавање наставног и ненаставног особља мора се прилагодити смањеним финансијским могућностима Правног факултета УУБ.

д) Прилози

Прилог 12.1 – Финансијски план за. 2020. и 2021.годину.

Прилог 12.2 – Финансијски извештај за 2020 годину

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

У самовредновању и провери квалитета студенти учествују непосредно, кроз рад студентског парламента или преко својих представника у Наставно-научном већу, Савету Факултета и Комисији за обезбеђење квалитета. Промене представника студената у органима Факултета и њиховим телима су сталне, с обзиром на чињеницу да студенти током трајања мандата окончавају студије. У пратећим прилозима наведене су одлуке о именовању чланова Комисије за обезбеђење квалитета, при чему студенте именује Студентски парламент. Састав Комисије за обезбеђење квалитета прописан је у Правилнику о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и самовредновање (наведено у Прилогу 2.1).

Најважније тело које представља студенте је Студентски парламент, те има значајну улогу приликом избора представника парламента у органе и тела Факултета (укључив и у састав Комисије за обезбеђење квалитета). На факултету је обезбеђен простор и техничка опрема за представнике Студентског парламента, док се за одржавање седница или друге организоване активности користе друге просторије на Факултету. Студентски парламент организује расправља и усваја ставове о свим питањима значајним за студенте (на пример, о промени у броју испитних рокова, превазилажењу тешкоћа електронске пријаве испита и слично), а те ставове стручном органу и органу пословођења преносе председник Студентског парламента и представници студената. Студентски парламент ангажује се и у организацији добротворних и хуманитарних акција, у које се, уз студенте, редовно укључује наставно и ненаставно особље.

Студенти који похађају вежбе и предавања учествују у самовредновању и провери квалитета, тако што на крају семестра попуњавају анонимну анкету. Са оценама студената, њиховим предлозима и примедбама упознају се наставници и сарадници, управа факултета и Наставно-научно веће.

Редовно анкетање студената којима се постиже евалуација рада наставника обавља се на свим степенима студија на завршетку наставе из одређеног предмета сваког семестра (резултати приказани у прилозима стандарду а5). На основу резултата евалуације добија се просечна оцена квалитета студијског програма. Поред тога анонимно се анкетају дипломирани студенти о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења (Прилог 4.1) – анкетање се обавља трогодишње. Анкете студената о квалитету наставног процеса и Анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби (Прилог 5.1. и Прилог 10.2) анализирале су за све школске године у оквиру извештајног периода.

У циљу унапређења рада Факултета и студијских програма посебан значај има Алумни клуб Факултета, као организација која окупља и одржава комуникацију са бившим студентима ПФУУБ на свим нивоима студија. Алумни клуб има просторије на Факултету и оглашава се на веб страници Факултета (доступно на <http://pravnofakultet.rs/alumni/>). Искуство чланова

Алумни клуба могло би допринети реформисању студијских програма и наставних метода. Из наведеног произилази да је у извештајном периоду стандард испуњен у складу са законом. Студенти имају представнике у Наставно-научном већу, Савету Факултета и Комисији за обезбеђење квалитета, а Студентски парламент се веома активно стара о интересима студената. Студенти су окупљени око електронског форума и Алумни клуба.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Редовна заступљеност студената у органима Факултета и телу за обезбеђење квалитета, уз могућност непосредног контактирања са деканом, секретаром, менаџером и наставним особљем	+++	У раду Комисије за обезбеђење квалитета не учествују студенти последипломци	+
Представници студената учествују осмишљавању метода евалуације студијских програма	+++	Честе промене представника студената и кашњења у именовању због немогућности постизања договора међу студентима о избору представника у тела Факултета	+
Редовност евалуације и анализе студијских анкета	+++	Релативна мала заинтересованост студената за резултате анкете (за повратне информације)	+
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Укључивање последипломаца у рад Комисије за обезбеђење квалитета	+	Тешкоће ангажовања последипломаца у раду Комисије, због заснованог радног односа и нижег нивоа заинтересованости за рад	+
Избор студената постдипломаца за представнике студената	+	нема	0
Повећање броја питања у анкети и спровођење анкете у електронском облику	++	Незаинтересованост студената за попуњавање обимнијих анкета; опасност да електронску анкету попуњавају субјекти који нису студенти	+

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

У току 2017/18 године, уз редовно обављане евалуације стручног рада и педагошких способности наставника и сарадника (на основу којих се израчунава просечна оцена квалитета сваког акредитованог студијског програма), обављено је и анкетање дипломираних студената (које се спроводи трогодишње), као и редовно годишње анкетање у погледу квалитета студијског програма и квалитета рада органа Факултета и стручних служби. У периоду од 2017 до 2020. редовно се годишње анкетају студенти не само о стручном раду и педагошким способности наставника и сарадника, него и у погледу оцене квалитета студијског програма и рада органа и служби Факултета. Тиме је унапређено стање у погледу анкетања студената. На основу претходног извештаја о самовредновању препорука комисије за обезбеђење квалитета је била да се убудуће иновира евалуациони упитник, сагласно сугестијама студената, да се повећа број анкета, да се уложи напори за електронско праћење резултата анкетања и, према могућности, за електронско анкетање, уз услов да остане анонимно, а да се спречи укључивање испитаника који нису студенти Факултета. На основи тих препорука утврђени су нови обрасци анкета, укључено је анкетање електронским путем уз заштиту анонимности и испитани су само студенти Факултета.

д) Прилози

Прилог 13.1 – Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета - Одлука Студентског парламента ПФУУБ о именовању студената чланова Комисије за обезбеђење квалитета

Прилог 13.1а – Одлука о именовању чланова Комисије за обезбеђење квалитета

Стандард 14 : Систематско праћење и периодична провера квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Правни факултет Универзитета Унион у Београду континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и редовно врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета. Прикупљање релевантних информација и периодичну проверу квалитета спроводи Комисија за обезбеђење квалитета и о прикупљеним подацима обавештава руководство и стручни орган Факултета.

Нормативни оквир који омогућава систематско праћење, оцењивање, проверу, унапређивање и обезбеђење квалитета Стратегија за обезбеђење квалитета као и Правилник о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета и самовредновање(в. прилоге уз стандард 2).

Стратегијом обезбеђења квалитета су прописани циљеви обезбеђења квалитета који се тичу сталног побољшавања квалитета: студијског програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада, наставника и сарадника, студената, уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, управљања високошколском установом, ненаставне подршке, простора и опреме, квалитета финансирања, улоге студената у самовредновању и провери квалитета, систематско праћење и периодична провера квалитета, докторских студија. У остваривању постављених циљева посебан значај и задатке имају Комисија за обезбеђење квалитета (Комисија) и декан Факултета, али и други органи и службе у оквиру свог делокруга послова. На тај начин су на Правном факултету Универзитета Унион у Београду успостављени унутрашњи механизми за обезбеђење квалитета управљања, процеса руковођења, наставног процеса, студијских програма, услова рада, процеса истраживања и развоја, финансијских и других логистичких процеса.

На Факултету су обезбеђени услови и инфраструктура за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Одређене надлежности у поступку праћења и провере квалитета имају и други органи, службе, наставно и ненаставно особље као и студенти, у складу са својим улогама и делокругом пословања. Након спроведеног поступка самовредновања Комисија систематизује и обрађује добијене податке и израђује писани извештај о самовредновању који садржи приказ стања квалитета у свим областима обезбеђења квалитета наведеним у Правилнику о, статистичке показатеље и друге податке, истакнуте предности и недостатке, као и предлог мера за побољшање квалитета сходно Упутству за припрему Извештаја о самовредновању високошколске установе надлежног тела при министарству надлежном за високо образовање у Републици Србији.

Комисија је самостална у раду а руководи се начелима и стандардима за самовредновање Националног савета за високо образовање. Састоји се од девет чланова чији је састав тако опредељен да обезбеђује учешће свих релевантних субјеката: четири члана су из реда наставника, по два члана су из реда сарадника и студената, а један из реда ненаставног особља. Мандат чланова Комисије је три године, без ограничења поновног именовања.

Комисија руководи свим активностима везаним за поступке обезбеђења квалитета на Факултету, а нарочито: израђује предлог Стратегије обезбеђења квалитета; предлаже органу пословођења план активности на унапређењу квалитета (акциони план); предлаже мере за побољшање квалитета стручном и другим органима Факултета; евалуира годишње извештаје органа пословођења, других органа и тела, у оквиру редовног самовредновања; припрема и израђује редовне извештаје о самовредновању једном у три године; припрема инструменте за самовредновање, унапређује их и предлаже методе провере квалитета у појединим областима; контролише поступак анкетирања и обраде података добијених анкетама. Комисија на захтев Декана Факултета или Наставно научног већа може спровести ванредну проверу квалитета или преиспитивање донетих процедура за обезбеђење квалитета. Комисија доноси одлуке о активностима које ће реализовати у оквиру свог делокруга рада.

Правилник о самовредновању садржи посебан део којим се уређује систематско праћење и периодична провера квалитета. С тим у вези предузимају се следеће активности: спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављањем свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета установе; стварање услова и инфраструктуре за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања успостављањем редовне повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената; обезбеђују се подаци потребни за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета; обављају се периодична самовредновања и провере нивоа квалитета (које обавезно укључују анкете студената), током којих се проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета, редовно у четвртој години од акредитације високошколске установе, односно студијских програма, за период од претходне три године, као и у току припреме поновне акредитације високошколске установе, односно студијских програма, за период од претходне три године; упознавање наставника и сарадника, студената, јавности и надлежних тела задужених за спољашњу контролу квалитета са резултатима самовредновања Факултета, јавним објављивањем извештаја на интернет страници Факултета.

Факултет, на начин предвиђен Правилником, спроводи периодична самовредновања најмање једном у три године, током којих проверава спровођење Стратегије обезбеђења квалитета и

достављање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима укључени су резултати анкетања студената (в. Прилог 4.1, Прилоге 5.1, Прилог 10.2).

Резултати самовредновања изражавају се извештајем Комисије. Са резултатима самовредновања високошколска установа упознаје наставнике и сараднике, путем стручних органа, студенте, преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета као и јавност.

У областима обезбеђења квалитета Комисија Факултета континуирано прикупља информације о обезбеђењу квалитета. Комисија може да захтева од органа Факултета, службе или запосленог да јој достави одређене податке, односно повремено доставља податке из области обезбеђења квалитета предвиђених Правилником, те да у том циљу одреди рокове и врсту података који јој се достављају. Комисија може да захтева од декана да преко служби обезбеди податке о страним високошколским установама ради упоређивања квалитета. О пропуштању достављања података Комисија обавештава декана, односно Савет Факултета и тражи предузимање одговарајућих мера.

О обезбеђењу спровођења утврђених стандарда старају се органи и службе Факултета, а нарочито декан, Наставно-научно веће и Комисија. Комисија у свом извештају нарочито цени остваривање предвиђених стандарда и предлаже органима Факултета доношење одговарајућих одлука и предузимање других мера у циљу обезбеђења испуњења стандарда. Комисија у свом извештају нарочито цени и да ли се поступци предвиђени за оцењивање квалитета спроводе на начин предвиђен Правилником.

Комисија је до сада редовно пратила и анализирала квалитет, тј. испуњавање предвиђаних стандарда и на основу свог рада редовно сачињавала извештаје. Оцене Комисије које су дате у овим извештајима засноване су на чињеницама садржаним у постојећој документацији органа и служби Факултета, тј. информацијама које су чланови Комисије добили на основу непосредног увида у документацију, као и на информацијама које чланови Комисије имају на основу непосредног сазнања. С обзиром на то да је приликом писања извештаја о самовредновању за период од 2017. до 2019. године на снази био правилник о самовредновању који је датирао из 2007. године, Комисија је директно примењивала стандарде из важећих подзаконских аката, па даље предложила доношење новог правилника. У 2018. години је кроз активности Комисије припремљен нови Правилник са пратећим обрасцима за анкетање студената који је усвојен 23.4.2020. године. Комисија за обезбеђење квалитета је такође, која је сачинила извештај о самовредновању за период од 2017. до 2020. године припремила следеће акте: Извештај о самовредновању (за период од 2014. до 2017. године), Препоруке и мере за унапређење квалитета, Акциони план за 2019. годину, и акциони план за 2020, Стратегију обезбеђења квалитета (сви акти усвојени и реализовани), извршила је редовне евалуације и анкетања студената у периоду од 2017. године до 2019. године, извршила је анкетање послодаваца 2019. године, припремила предлог новог правилника за самовредновање (који је у међувремену и усвојен). Комисија за обезбеђење квалитета формирана 18.5.2020. године наставила је континуирано да ради на обезбеђивању свих података потребних за извештај о самовредновању за период 2019/20. Године који је интегрисан у текст овог извештаја. Такође израдила је акциони план за 2021. годину. Из описа наведених активности произилази да је Комисија радила у континуитету, а да су резултати тог рада створили добру основу за систематско праћење квалитета рада установе и студијских програма у складу са прописаним стандардима.

Факултет се стара да унапређује квалитет и на основу екстерних информација које се прибављају у овој области. Подаци који су неопходни за упоређивање обезбеђују се од других високошколских установа које остварују добре резултате у истраживању и

едукацији. До тих података долази се путем научне сарадње и међународне сарадње студената и наставног особља.

Правни факултет Универзитета Унион у Београду обезбеђује и редовну повратну информацију од послодаваца, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената (в. Прилог 4.1, 4.2). У том циљу, на Факултету постоји Центар за помоћ студентима у професионалној оријентацији и запошљавању, као и Алумни организација, која је свог новог координатора, Алексу Радоњића, изабрала 2017. године.

6) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Континуиран рад Комисије за обезбеђење квалитета	+++	Нема	0
Успостављена инфраструктура за систематско праћење и обезбеђење квалитета	++	Недостатак рачунарског програма за систематско праћење и обезбеђење квалитета	+
Факултет прикупља повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената	+++	Мали број послодаваца мотивисан да се одазове анкетирању	+
Јавно доступни подаци о самовредновању унети у периодичне и годишње извештаје	+++	Релативно мара заинтересованост јавности за резултате самовредновања	+
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Проширење домена праћења унапређења квалитета	+	Погрешна процена критеријима за Самовредновање	0
Увођење рачунарског програма и модела за систематско праћење и обезбеђење квалитета, који би допринели убрзању процеса и његовој систематичности	++	Честа измена стандарда НСВО, због чега се постојећа инфраструктура не може лако прилагодити новим захтевима у поступку самовредновања	0
Формирање базе података са свим повратним информацијама о квалитету стечених компетенција свих дипломираних студената	++	Непотпуност базе података због недостатка појединих информација	+

Увођење рачунарске обраде периодичних података	+++	Могућност да електронску анкету попуњавају субјекти који нису студенти нашег Факултета, као и упада у систем <i>on-line</i> обраде података.	+
Достављање резултата процене квалитета заинтересованим субјектима путем <i>e-maila</i>	++	Нема	0

в) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

На основу констатованог стања у периоду од 2017. до 2019. године Комисија оцењује да је добро што су донети нови стратешки документи те да би у складу са тим требало:

- новелирати Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета (који је у међувремену и усвојен)
- унапредити методе прикупљања и обраде податка, у настојању да се омогући аутоматски начин уноса података, електронско тестирање, увођење рачунаског програма и модела за систематско праћење и обезбеђење квалитета и формирати одговарајуће базе података.

д) Прилози

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе доступне на: <http://pravnofakultet.rs/akta/>

Стандард 15 : Квалитет докторских студија

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Подаци о студијском програму и условима уписа. Постоји дуга традиција у самосталном извођењу докторских студија на Правном факултету Универзитета Унион, која је одржана реакредитацијом Докторских студија права 2015. године. Самовредновањем је обухваћен једини студијски програм докторских студија, акредитован најновијом одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета бр. 612-00 -02500/2013-04 од 6. 2 3015. (доступно на: http://www.pravnofakultet.rs/images/2015/dokumenta/Uverenje_o_akreditaciji-Doktorske_studije.pdf). Акредитација се односи на упис 10 докторанада годишње (укупно 30). Право уписа имају лица која су претходно остварила обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и дипломским академским (мастер) студијама из области права, односно лица којима је, у складу са Законом о високом образовању или прописима државе у којој су стекли назив дипломирани правник, признат назив дипломирани правник – мастер, као и лица која су стекла назив мастер правних наука по иностраним прописима, пошто се изврши признавање (нострификација) иностране дипломе. Упис на докторске студије и извођење докторских студија регулисани су Статутом Универзитета, Статутом Факултета и Правилима о докторским студијама. Правила о докторским студијама и изводи из наведених аката садржани су у прилозима описа овог стандарда (Прилог 15.2, Прилог 15.1). На основу Извештаја о самовредновању из 2018. године констатована је потреба да се донесе посебан Правилник о докторским студијама, чији је нацрт припремљен за усвајање. Усвојен је документ Правила докторских студија бр. 9-7/20 од 29.05.2020. године. Спремност установе за извођење докторских студија проверена је на основу: броја одбрањених докторских дисертација у извештајном периоду, односа броја наставника на

докторским студијама и броја наставника укључених у научноистраживачке пројекте, квалитета научноистраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама и остварене сарадње са научноистраживачким установама у земљи.

У извештајном периоду **одбрањено је тринаест докторских дисертација**: 2017 – четири, по две 2018. и 2019. године, и пет у 2020. години како је објашњено у оквиру стандарда 6. **Број наставника** акредитованих на докторским студијама је 14, али, због осипања наставника због више силе и одласка у пензију фактички је број смањен на 9 наставника по акту о акредитацији и двоје који су укључени накнадно (после 2016) у складу са тадашњим правилима о годишњој пријави мањих измена на студијском програму КАПК. Од 9 наставника на научноистраживачке пројекте укључено је четворо: три наставнице су укључене на пројекте фундаменталних истраживања које финансира Министарство за просвету, науку и технологију Републике Србије. Проф. др Беширевић и проф. др Бунчић ангажоване су на пројекту *Унапређење конкурентности у процесу приступања Европској унији*, ОИ пројекат бр. 47028), док је проф. др Наташа Мрвић Петровић руководилац пројекта *Српско и европско право - упоређивање и усаглашавање* (евиденциони број пројекта ОИ 179031). Проф. др Шаркић руководио регионалним пројектом *Независност судства*, који је реализован током 2018. године у сарадњи са Правним факултетом Универзитета Медитеран из Подгорице и Факултетом правних наука Универзитета Апеирон Бања Лука (Босна и Херцеговина). Носилац наведеног пројекта био је Правни факултет Универзитета Унион. Др Јован Ћирић, научни саветник који је ангажован од 2016. године био је те године и директор Института за упоредно право и руководилац пројекта *Српско и европско право - упоређивање и усаглашавање* (евиденциони број пројекта ОИ 179031). Из наведеног се може закључити да је више акредитованих ментора испуњавало услове везане за учешће у пројектима у ранијем периоду. У 2019. години ментори укључени на пројекте (4) чине 23,5% од броја наставника и сарадника укључених на пројекте (укупно 17) – према подацима из Табеле 6.2. При овом прорачуну рачунати су сви наставници (и стално запослени и запослени у допунском раду, односно ангажовани по уговору). Интензитет и квалитет научноистраживачког рада ментора на докторским студијама може се установити на основу пописа радова за претходне три године наведеног у Табели 6.4 у којој је извршена и категоризација тих радова. Анализа показује да су наставници стално запослени на Факултету у току те три године остварили укупно 186 резултата, од чега значајан број чине резултати наставника акредитованих као ментора. Стога је веома значајно учешће наставника на постдипломским студијама ангажованих у допунском раду или по уговору, будући да захваљујући њиховој продукцији радова објављених на SCI листама расте удео радова које објављују ментори у односу на укупно остварене резултате наставног особља. Тако је удео радова стално запослених наставника Факултета – ментора у укупно објављеним радовима наставника 2017. године износио 35,1%, 2018. је био 13,5%, а 2019. године – 20,8%. Ако се рачуна однос објављених радова свих ментора (и наставника Факултета и научних радника и наставника других Факултета ангажованих по уговору) у укупном броју радова стално запослених наставника и свог наставног особља ангажованог по неком другом основу, онда је тај однос повољнији и износи: 40,2% је радова ментора у укупном броју објављених радова 2017. године, 23,8% чине радови ментора од укупног броја радова објављених 2018. године, док су у 2019. години радови ментора чинили 36% од укупно објављених радова. У овом израчунавању нису узети у обзир радови наставника који су тек 2019. године акредитовани као ментори. У научноистраживачком раду се поједини ментори неједнако ангажују. У оквиру табеле 6.7 наведени су показатељи о броју радова ментора објављених на SCI листи (уз напомену да не обухвата све радове, него је изведен на

основу документације из раније акредитације уз рачунање нових радова објављених после 2014. до 2019. године).

Структура програма. Студијски програм докторских студија права траје три године (шест семестара), а одвија се у два семестра годишње, од којих сваки траје 15 недеља. Укупни број ЕСПБ који студент стиче након испуњених свих обавеза из курикулума је 180. Од тога 60 ЕСПБ стиче се одбраном докторске дисертације, 53 полагањем обавезних предмета, 32 полагањем изборних предмета, 10 одбраном семинарских радова, 15 одбраном пројекта докторске дисертације и 10 ЕСПБ објављивањем научних чланка. Укупан број ЕСПБ који се стиче полагањем изборних предмета у вези са докторском дисертацијом је 32, а полагањем ових предмета и одбраном докторске дисертације је 92.

Наставници и ментори. У протеклом периоду дошло је до значајној осипања наставника и ментора на докторским студијама: у 2018. години од 14 акредитованих наставника само је 9 заступљено у настави, с тим што је у међувремену ангажован др Јован Ћирић, у то време научни саветник, директор Института за упоредно право, који је испуњавао услове за ментора у области друштвено-хуманистичких наука и доц др Татјана Папић. Промене су благовремено пријављене надлежном телу ресорног министарства, уз достављени списак објављених радова и друге документе којим се доказује подобност оба наставника да држе наставу на докторским студијама и да буду ангажовани као ментори. С обзиром на то да пензионисани наставници могу по закону наставити да обављају још две године преузете менторске обавезе, осипање наставног особља на докторским студијама није имало штетних последица на докторанде који су били на III години студија или су се налазили пред одбраном докторске дисертације. Због веома малог броја уписаних докторанада у периоду 2017. до 2019. године (в. Табела 4.1), осипање наставног кадра на докторским студијама није онемогућавало редовно извођење наставе. Међутим, због поновног смањења броја наставника ангажованих на докторским студијама крајем 2019. године (смрт проф. др Китића, отказ проф. др Монике Милошевић) до истека године благовремено су пријављене НАТ-у персоналне измене у саставу наставника и ментора на докторским студијама у складу са важећим прописима и извршен је избор проф. др Александре Чавошки за гостујућег професора, како је документовано Прилозима 6.5. и 6.6). Учињене измене примењују се од школске 2019/20 године. Сви пријављени наставници и ментори испуњавају услове из измењених стандарда НСВО који се односе на услове за менторство у области друштвено-хуманистичких наука.

У току 2016/17 године на Факултету су одбрањене четири докторске дисертације, а у наредним школским годинама по две, док је у 2020. години одбрањено пет докторских дисертација (подаци у Прилогу 6.5).

Однос броја одбрањених докторских дисертација према броју наставника акредитованих и фактички ангажованих у настави на докторским студијама на годишњем нивоу и за 2017/18 и за 2018/19 био је исти и износио је 2:9 (22,2%) што показује да нема великог оптерећења наставника. Да би се стекла реалнија слика, однос је рачунат према фактичком броју наставника који су заиста били укључени у наставу, а не према укупном броју акредитованих (14) који је у међувремену смањен. Појава преоптерећености појединих наставника као ментора нема, између осталог и због доследног поштовања стандарда од пет студената по једном ментору у поступку одобравања тема докторских дисертација пред органима Универзитета, а такође нема ни појаве великог броја докторанада нити учесталих одбрана докторских дисертација.

Докторске студије права још увек се не реализују у оквиру докторске школе, али се томе тежи. Разлог што није могуће основати докторску школу везан је за осипање наставног

особља, при чему нису остварени услови да се у оквиру докторске школе коју би основао Факултет повежу најбољи стручњаци са државних и приватних правних факултета и научних института. Правни факултет Универзитета у Београду забрањује ангажовање наставника на студијским програмима који се реализују у приватним установама (осим чланства у комисијама за одбрану дисертацијама). Са другим научноистраживачким организацијама (самосталним институтима) сарадња на докторским студијама остварује се на нивоу ангажовања појединих научних саветника као наставника. Тако су у реализацију докторских студија на Факултету 2015. укључена два научна сарадника Института за упоредно право – др Јован Ћирић (бивши директор Института) и др Наташа Мрвић Петровић, иначе и редовни професор Правног факултета УУБ. Другачија сарадња није могућа, због важећих прописа који онемогућавају институтима који немају статус националног да се институционално укључе у реализацију докторских студија.

Избор ментора и његове обавезе регулисани су Правилима докторских студија и Статутом Универзитета Унион у Београду, будући да предлог ментора који чини Веће за постдипломске студије потврђује Сенат Универзитета.

Правилима докторских студија (чл. 25) пре него што му буде одређен ментор, студент добија помоћ нарочитог привременог ментора- татора, како би лакше извршио почетно истраживање везано за пројект докторске дисертације. Правни факултет УУБ даје подршку студентима докторских студија тако што им омогућава учешће на научно-стручним скуповима које организује и да објављују своје радове у факултетском часопису са рецензијом *Правни записи* који, од 2018., има категоризацију часописа водећег националног значаја.

Квалитет студената. Правни факултет УУБ није у прилици да утиче на квалитет студената који се пријављују на докторске студије. Процедура уписа на докторске студије одвија се на основу правила прописаних на нивоу Универзитета и Факултета. Конкурсни поступак проводи надлежна комисија за упис кандидата на постдипломске студије. У оквиру тог поступка редовно се обавља усмени интервју са кандидатима са циљем да се стекне утисак о кандидату, разлози због којих уписује студије, упознају његова интересовања и да он добије јасна обавештења о томе шта може да очекује на докторским студијама. Исход разговора не утиче на формирање ранг листе приликом уписа, већ су од одлучујућег значаја просечне оцене остварене на претходним степенима студија, а корективни елементи су: дужина студирања, способности за научноистраживачки рад (објављени научни радови и слично), знање страних језика и вештине и слично. Студенти који се уписују на докторске студије редовно се обавештавају о својим правима и обавезама преко [информатора](#), који је јавно доступан на страници факултета.

Редовни рокови у којима докторанди морају да испуне своје обавезе током трогодишњих студија доприносе непрекидном праћењу и анализирању напредовања студената. Напредовање прате наставници, а потом и ментори, као и руководиоца последипломских студија, уз административну помоћ секретара последипломских студија. Све активности које се одвијају на докторским студијама се редовно евидентирају. С обзиром на то да студенти, по правилу, немају већег искуства у научном истраживању и писању дужих научних радова, на располагању су им [Правила citiranja](#), а одговарајуће искуство стичу кроз предвиђене обавезе израде семинарских радова и израду пројекта докторске дисертације на првог години студија. С обзиром на мали број уписаних студената у односу на број наставника на докторским студијама, постоји спремност сваког наставника код кога докторанди полажу одређени испит (при чему наставник не мора бити ментор одређеном студенту) да им помогне саветом у вези методологије истраживања, упућивањем на литературу и слично.

Посебна контрола напредовања студената могућа је поређењем списка одбрањених и одобрених тема докторских дисертација стањем од 24. 8. 2018. (доступно на страници Факултета на <http://pravnifakultet.rs/wp-content/uploads/2018/08/Doktorske-disertacije-Odbranjene-i-odobrne-teme-24.08.2018..pdf>). Однос одобрених према одбрањеним дисертацијама је 44,3% (133 одобрене теме према 59 одбрањених докторских дисертација, чему доприноси околност да законодавац стално продужава рокове за окончање студија под условима прописаним ранијим законима). Напомињемо да списак обухвата све докторске дисертације објављене и пријављене на Правном факултету УУБ, од прве, која је одбрањена 2003. године.

Основни показатељ квалитета докторских студија које се изводе на Правном факултету УУБ јесте да се студенти успешно оспособљавају да се самостално баве научним истраживањем и педагошким радом. Томе у прилог говори податак да су оба кандидата која су докторирала 2018. године сарађивала у настави на Правном факултету УУБ, те да су у току 2018/19 године изабрани за доценте на Факултету. Такође и један од два кандидата који су докторирали 2019. године, који је већ био запослен као асистент на Факултету, наставља своју каријеру као наставник на Факултету.

У октобру 2018. године др Душанка Комненић је, уз др Милоша Станића, поделила прву награду за најбољу докторску дисертацију из области уставног права из фонда „др Миодраг Јовичић“.

У складу са општим актима Универзитета Унион и Факултета, израђене докторске дисертације се депонују у **јединствен репозиторијум** који је трајно доступан јавности (доступно на страници: union.edu.rs/repozitorijum/). Према процедури прихваћеној на Универзитету Унион, текст израђене докторске дисертације се чини јавно доступним пре него што буде донета одлука Сената о одобрењу одбране докторске дисертације (што значи да се јавности презентирају и оне дисертације чију одбрану касније Сенат није одобрио, уз извештај комисије за оцену и одбрану дисертације и одлуку Сената), чиме се чине видљивим јавности не само дисертација кандидата него сви разлози којима се руководила комисија која није предложила за одбрану сачињену дисертацију, као и садржај одговарајућих одлука Сената.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Дуго искуство у успешном извођењу докторских студија	+++	Сложени и дуг поступак одобравања теме докторске дисертације	+
Постојање једног студијског програма општег типа који лако може бити осавременен	+++	Факултет не може утицати на квалитет пријављених студената	+
Постоје надлежни органи и изграђен систем праћења квалитета докторских студија: напредовања докторанада, броја студената по ментору, односа дисертација у припреми и одбрањених дисертација	+++	Студенти немају претходног искуства у научноистраживачком раду	+++

Нема	+++	Студенти који студирају уз рад не могу у редовном трогодишњем року да окончају студије	++
Велики број доктора наука наставља да се бави научним радом и наставом у области високог образовања.	+++	Нема	0
Редовност јавног објављивања докторских дисертација са извештајима у репозиторијуму	+++	У репозиторијуму нису издвојено приказане негативно оцењене дисертације	+
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Стварање услова да се на нивоу Универзитета оснује докторска школа	+	Законска регулатива допушта само да се из института укључе појединци у докторске студије на Факултету	+
Интензивирање научноистраживачког рада и међународне сарадње	++	Нагло мењање и поопштравање стандарда НСВО за докторске студије - хуманистичких наука	+
Осавремењивање програма докторских студија	++	Немогућност адекватног запошљавања утиче на слабење опредељења за упис докторских студија	+++
Интензивирање сарадње са другим високошколским и научноистраживачким организацијама	++	Неформалне препреке у виду забране наставном особљу са државних високошколских установа да сарађује са приватним високошколским установама	+

в) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

Комисија оцењује да би у наредном периоду, ради побољшања квалитета докторских студија требало: подстаћи наставнике на интензивнији научноистраживачки рад, како би у што већем броју остварили услове да буду ангажовани на докторским студијама као наставници и ментори, унапредити сарадњу са другим научноистраживачким организацијама, као и међународну сарадњу, донети нови Правилник о докторским студијама.

д) Прилози

Табела 15.1 Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија,

Прилог 15.1 Правила постдипломских студија

Прилог 15.1а Нацрт Правилника о докторским студијама

Прилог 15.2 Извод из Статута Факултета и Статута Универзитета који регулише докторске студије

Прилог 15.4 Правилник о избору ментора (чл. 117 Статута Факултета)

[Прилог 15.5 Поступак израде и одбране докторске дисертације \(извод из Статута Факултета\)](#)

ИЗВЕШТАЈИ О ИСПУЊЕНОСТИ ПОЈЕДИНАЧНИХ СТАНДАРДА НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА

О СТУДИЈСКИМ ПРОГРАМИМА: На Правном факултету Универзитета Унион акредитована су два програма основних академских студија: један у трогодишњем трајању (ОАС180) и други у четворогодишњем трајању (ОАС240). С обзиром на то да се мали број студената уписује на ОАС180, при чему тај студијски програм у свему одговара структури ОАС4 за прве три године студија, у годишњем извештају је квалитет ових студијских програма оцењиван скупно, осим код стандарда 4, где су подаци исказани посебно за сваки од анализираних студијских програма.

Стандард 4: Квалитет студијских програма

Квалитет студијских програма Правног факултета УУБ обезбеђује се кроз праћење и проверу остваривања циљева програма, структуре, радног оптерећења студената, уз настојање да се наставни садржаји осавремене, у складу са иностраним студијским програмима и потребама да се обезбеди конкурентност наших студената. Квалитет студијских програма прати се на основу података из анкета студената и других расположивих података.

Подаци о акредитацији програма. Уверења и одлуке надлежних органа о акредитацији оба студијска програма 2014. године доступне су на веб презентацији Факултета. Студијски програми, као и сви детаљи који се односе на њих доступни су јавности на веб презентацији Факултета и објављени су у информаторима који се студентима деле у папирној форми приликом уписа. У протеклом периоду студијски програми су мало мењани укидањем појединих предмета или изменама наставника (промене до 30%) без потребе за новом акредитацијом.

Анкетирање дипломираних студената и послодаваца На Факултету се редовно трогодишње анкетају студенти који су завршили студије о квалитету студијског програма. Из резултата анкета дипломираних студената, као и на основу мишљења послодаваца, произилази да би било корисно употпунити ниво стечених теоријских знања студената практичним знањима и вештинама, што је уважено приликом конципирања измена студијског програма основних студија за нови циклус акредитације.

Реализација студијских програма. Број студената на ОАС, како показује Табела 4.1а не достиже годишње квоте акредитацијом одобрене. Посебно је мало студената на ОАС180. Повећање уписаног броја студената на свим годинама студија у извештајном периоду не доводи се у везу са приливом нових уписаних студената на прву или другу годину студија, него са чињеницом да су студенти који су изгубили статус студената због протекла законских рокова за студирање на основним студијама морали уписати поново студије на Факултету, уз признавање ЕСПБ које су стекли током ранијих студија.

Одлике студијских програма. Студијски програми ОАС180 и ОАС240 усклађени су са захтевима болоњског процеса и условима за акредитацију, што потврђује одлука о акредитацији. Програми је компатибилан студијским програмима европских правних факултета, као и са програмима других правних факултета у Србији, имајући у виду да је потребно обезбедити конкурентност наших дипломираних студентима на тржишту рада и

потребу њиховог напредовања у професији. Студијски програм ОАС180 је конципиран тако да је идентичан програму четворогодишњих ОАС у погледу структуре курикулума и броја предмета на прве три године тих студија. На тај начин се настојало да се студентима олакша прелаз са једног студијског програма на други (са ОАС180 на ОАС240 у четворогодишњем трајању и обрнуто, у случају да студент не буде успешан у студирању).

Праћење обезбеђења квалитета студијских програма, у складу са Статутом, Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета и стратешким актом за обезбеђење квалитета, задатак је Комисије за обезбеђивање квалитета, у чији су рад укључени студенти. Комисија анализира квалитет студијских програма периодично и о томе обавештава декана, а са резултатима самовредновања упознају се наставници и сарадници, студенти преко студентских организација, Комисија за акредитацију и проверу квалитета и јавност.

Сврхе студијских програма и исходи учења. Студијски програм **ОАС180** има сврху да омогући мање амбициозним студентима да стекну одређено правнично образовање како би се запослили на правничким пословима ниже сложености, а да истовремено могу наставити студије у четворогодишњем трајању. Циљеви студијског програма постављени тако да дају довољно стручног знања за обављање правничких послова у привредним друштвима или помоћних правничких послова у адвокатским канцеларијама, судовима и државним органима, али и да омогућавају даље школовање, преласком на четворогодишње студије или мастер студије у двогодишњем трајању. У погледу садржине, студијски програм је осмишљен тако да даје знања која су потребна за уобичајене послове на којима су до сада били ангажовани правници у пракси. Ниво квалификација одговара 6.1. нивоу према са Законом о Националном оквиру квалификација (*Службени гласник РС*, бр. 27/18). **Исходи учења** студијског програма **ОАС180** су да студент стекне знања из правних дисциплина неопходних за већину правничких послова у пракси, али одређене врсте, као и за настављање академских дипломских студија, односно мастер академских двогодишњих студија. Исходи учења су у основи дефинисани у складу са захтевима правничке струке, али не сасвим прецизно.

Сврха студијског програма ОАС240 јесте стицање високог образовања првог степена академских студија студената које оспособљава за препознатљиву и јасно дефинисану професију и занимање дипломираног правника. Тај академски назив студент стиче окончањем студијског програма. По завршеним основним академским студијама студент може наставити образовање и даље стручно усавршавање на мастер академским студијама. Сврха програма основних академских студија, која је јасно и недвосмислено формулисана (у складу са мисијом и циљевима Факултета) јесте да се студенту омогући да се оспособи за професију правника, за развој и примену научних и стручних достигнућа из области права, праксе и примену научних и доктринарних достигнућа. Циљ студијског програма ОАС240 јесте да студенти стекну неопходна знања и вештине у различитим областима права, која чине студенте способним да врше послове за чије се обављање захтева правничко образовање стечено на основним академским студијама. Програм је утемељен на савременим светским, научним и технолошким достигнућима. Наведене су опште и посебне способности које студенти стичу савладавањем програма. Такође, уз диплому издаје се и прилог дипломи у складу са предвиђеним стандардима. **Исходи учења** су да студент стекне детаљна сазнања о уређењу и функционисању домаћег правног система, институција и организација и општа знања о међународним институцијама, међународном праву и пракси и у принципу одговарају дескрипторима квалификација степена образовања 6.2 дефинисаним у Закону о Националном оквиру квалификација, као и захтевима правничке струке.

Успешност студената на оба студијска програма у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у ЕСПБ. **Структура курикулума**

обухвата распоред предмета, фонд часова и број ЕСПБ. Курикулум студијског програма ОТС садржи 21 обавезни и 8 изборних предмета. Од 29 предмета четири су академско општеобразовани, 7 су теоријско-методолошки, научно-стручни су 9 и 9 су стручно-апликативни. Разлика између програма је само у додатим предметима четврте године. **Курикулум ОАС240** садржи 29 обавезних и 16 изборних предмета (те је број ЕСПБ који се стиче полагањем изборних предмета већи од 20% како је захтевао стандард примењив у време акредитације). Структура курикулума обухвата све неопходне елементе по стандардима и то: 5 академско општеобразованих, 8 теоријско-методолошких, 14 научно-стручних и 18 стручно-апликативних предмета. Програм је усаглашен са програмима иностраних високошколских установа из области права из Љубљане, Аугбурга и Загреба.

Међу методама наставе доминирају предавања и аудиторне вежбе у складу са захтевима акредитације. Практично преносива знања пружају се студентима како у склопу активне редовне наставе, тако и кроз организовање добровољне стручне праксе за студенте завршних година, односно правних клиника у виду ваннаставних активности (в. прилоге стандарда 5.4 и 5.5).

Квалитет наставе на оба програма обезбеђује се кроз интерактивност наставе и повезивање теорије са праксом укључивањем примера у наставу. Поштују се планови рада по предметима, а однос наставника и сарадника према студентима је професионалан и коректан, што се може закључити из резултата студентских анкета (Прилог 5.1). Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета предвиђене су корективне мере у случају када се утврде пропусти који снижавају квалитет наставног процеса.

Оцењивање студената врши се, у складу са општим актима Факултета, непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100, и студент их стиче испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Сваки предмет студијског програма има јасан и јавно доступан начин стицања поена, доступан у књизи предмета, као и на веб презентацији Факултета, у информаторима за поједине студијске програме, односно године студија у оквиру студијских програма. Укупан успех студената на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (показао изузетно знање). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза, а према нивоу стечених знања и вештина. Све информације доступне су на веб страници Факултета и у информаторима за студенте ОАС (по годинама).

Упознатост са структуром студијског програма. Наставници и студенти детаљно су упознати са структуром студијског програма, програмом студија (*syllabus*), утврђеним захтевима у вези са наставом, предиспитним обавезама и завршним испитом. Све информације објављене су на веб презентацији Факултета, а за студенте су оне обједињене у информатору за студенте који уписују основне трогодишње студије (по годинама студија).

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Планирање наставе и испуњавање наставних планова. На основним академским студијама настава се одржава у складу са одговарајућим плановима рада који се односе како на предавања тако и на вежбе, а обухватају и друге облике предвиђених активности, као што су едукативне посете, стручна пракса и слично. План и распоред наставе се реализују у потпуности у складу са стандардима за академске високошколске установе, а истовремено су усклађени са потребама и могућностима студената и познати су пре почетка одговарајућег

семестра. Календар студирања и распоред наставе се усвајају у јуну месецу за наступајућу школску годину и доступан је на интернет страници Факултета као и на огласној табли. Пред почетак сваког семестра овај календар, са детаљним распоредом наставе у складу са предвиђеним часовима предавања и вежби, садржајима наставних предмета, динамиком извођења предавања и наставе, методологијом организације наставе, предиспитним обавезама, начину оцењивања, структури укупног броја поена и начину формирања оцено, литератури и другим питањима везаним за наставу на предмету објављује се, такође, на интернет страници и на огласној табли Факултета. Поред тога, наставници, на првом часу упознају студенте са свим напред наведеним подацима. План и распоред наставе се доследно спроводе, а поштовање утврђених планова и испуњавање обавеза наставника и сарадника прати се применом одговарајућих процедура и поступака (Прилог 5.2). Тако се још од 2010. године редовно води Централни дневник рада, у који податке уносе лично наставници и сарадници који учествују у наставном процесу и то одмах по одржаној настави. Писане евиденције требало би у догледно време да буду замењене електронском евиденцијом.

ОДРЖАВАЊЕ ОНЛИНЕ НАСТАВЕ ЗА ВРЕМЕ ПАНДЕМИЈЕ COVID -19

Правни факултет Универзитета Унион у Београду је у марту 2020. године због епидемиолошке ситуације изазване пандемијом COVID-19 целокупни процес одржавања наставе прилагодио новонасталој ситуацији.. Наши студенти су имали прилику да предавања и вежбе прате путем средстава електронске комуникације на тај начин што се настава одвијала *online*, путем платформе за наставу на даљину, у редовним терминима предвиђеним занаставу, по уобичајеном распореду. Правни факултет Универзитета Унион у Београду је једини од свих правних факултета организовао *online* наставу из свих предвиђених предмета. Успели смо да на ефикасан и брз начин прилагодимо одржавање наставе новонасталим отежаним околностима, омогућили студентима да наставу прате од куће. Прописане епидемиолошке мере остале су на снази и током 2021. године па је за студенте и у периоду 1.10.2020. до 30.9.2021. године обезбеђено *online* одржавање наставе према редовно утврђеном распореду. Захваљујући ефикасној организацији Факултета план и програм наставе за сваки предвиђен предмет је квалитетно и потпуно спроведен.

Карактеристике наставе. Квалитет наставног процеса на акредитованим студијским програмима обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање илустративних примера у наставу кад год је то могуће, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу. Наставници и сарадници подстичу интерактивну наставу са циљем да се код студената развију способности логичког резоновања и критичког расуђивања ради самосталног извођења закључака. Истовремено се настоји да се код студената пробуди креативност и интересовање за предмет који се изучава, као и друге способности неопходне за практичну примену стеченог знања.

Доступност информација о студијским програмима. На интернет страници Факултета објављени су сви акредитовани студијски програми, као и списак предмета у оквиру

сваког од студијских програма. У оквиру посебне рубрике под називом „Стране предмета” објављују се материјали за извођење предавања и вежби, као и за припремање испита.

Факултет контролише рад наставника и сарадника као и њихов однос према студентима путем **анонимних анкета** у којима се поред питања о квалитету стручног рада и педагошких способности наставног особља студентима дозвољава да слободно изнесу коментаре или примедбе на квалитет наставе. Резултати анкета, садржани у прилозима овом стандарду показују да су студенти веома задовољни квалитетом студијских програма. Квалитет студијских програма ОАС, мерено преко просечне оцене за сваки предмет и наставника по години износио је према евалуацији од 2016/17 – 4,58, 2017/18 је оцењен исто (4,58); док је 2017/18 оцењен са 4,86. Да се, према оценама студената, побољшао квалитет студијског програма показују анализе 76 попуњених студентских анкета по којима је студијски програм оцењен као одличан (36) или врло добар (35). Студенти су оценили да треба програм побољшати увођењем још више студентских пракси. Оцењивање наставника су проценили као углавном објективно или потпуно објективно, а удео задовољних болоњским системом оцењивања порастао је у односу на раније године.

Управа Факултета и стручни орган редовно прати и оцењује квалитет наставе и предузима **корективне мере** за њено унапређење. Предвиђено је да установа упозорава наставнике и сараднике, који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет предавања и вежби, на потребу побољшања. Уколико дође до одређених одступања, предузимају се корективне мере, предвиђене Статутом, Правилником о раду и Правилником о студијама и полагању испита.

Подаци о броју студената и величини група. Смањени број уписаних студената и чињеница да знатан број студената студира уз рад омогућава да се предавања увек организују само за једну групу студената, што одговара и просторним капацитетима Факултета. Групе за вежбе имају тридесетак студената. Групе за рад по бројности одговарају стандардима који обезбеђују квалитет наставног процеса.

Радно ангажовање наставника и сарадника. Радно ангажовање наставника и сарадника на свим студијским програмима задовољава прописане стандарде у погледу минималног укупног броја часова наставе и максималног броја часова активне наставе по недељама. У складу са стандардима, више од 70% наставника је у радном односу са пуним радним временом на сваком од студијских програма. Радно ангажовање наставника у новој академској години редовно се планира крајем јуна. За извођење вежби обезбеђен је потребан број сарадника (претежно по основу уговора о привременом ангажовању).

Стицање вештина у склопу правних клиника и ваннаставних активности. Студентима је омогућено да кроз ваннаставне активности, пре свега стручну праксу и у склопу правних клиника стекну вештине неопходне за обављање правничких професија. Како је наведено у првом делу извештаја организован је рад правних клиника за породично, радно и медицинско право, а од 2018. године основана је и нова клиника за право интелектуалне својине. Такође се студентима омогућава усавршавање из различитих вештина: коришћења правних база, беседништва и слично.

Учешће у самовредновању. У самовредновању и провери квалитета студенти учествују непосредно или преко својих представника у Наставно-научном већу, Савету Факултета и Комисији за обезбеђење квалитета. Смене представника студената у органима Факултета и њиховим телима су сталне и честе, будући да током трајања мандата окончавају студије чиме престаје њихов статус студената. Студенте. У саставу Комисије за обезбеђење квалитета су два студента ОАС.

За студенте Факултета од посебног значаја је **Алумни клуб**, као организација која окупља и одржава комуникацију са бившим студентима ПФУУБ на свим нивоима студија. Алумни клуб има просторије на Факултету и оглашава се на веб страници Факултета (доступно на <http://pravnifakultet.rs/alumni/>). Искуство чланова Алумни клуба могло би допринети реформисању студијских програма и наставних метода. На иницијативу председника и чланова Алумни клуба 2019. године су организована посебна предавања на теме које су везане за примену права у пракси, а поред тога алумнистима је омогућено бесплатно учешће у организованим курсевима за писање правних аката из грађанскоправне и кривичноправне материје. Актуелни студенти ОАС окупљени су око електронског форума студената.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Поступак и услови за избор наставника и сарадника Факултета уређени су одговарајућим актима Универзитета Унион и Факултета, како је наведено у оквиру претходног описа стандарда 7 у извештају који се односи на установу. Избор наставника и сарадника обавља се путем јавног конкурса, а јавно се објављују и резултати конкурса. Почевши од децембра 2016. на веб презентацији Универзитета Унион објављују се извештаји о избору у наставничка звања, као и одлуке о приступним предавањима. У складу са Правилником Универзитета, извештаји о пријављеним кандидатима за избор у наставничка звања састављају се на јединственом [обрасцу](#), чиме се гарантује једнообразно поступање и усклађеност одлучивања са законским и условима дефинисаним универзитетским и факултетским актима. Приликом избора у звање вреднују се и педагошко искуство, као и педагошке способности наставника и сарадника, а у извештајима о избору посебно се наводе резултати студентских анкета.

Наставници и сарадници. У наставу на ОАС укључено је 20 наставника (према стању на дан 30. 9. 2020. године), а три су ангажована по уговору (проф. др Гордана Вукелић, проф. др Соња Бунчић и проф. др Михајло Бабин). У складу са Програмом развоја научноистраживачког подмлатка (в Прилог 7.3) у току 2018. и 2019. године запослено је петоро наставника у звању доцента (од чега два сарадника). Факултет запошљава адекватан број сарадника у настави, а студенти Факултета ангажују се као демонстратори у оквиру вежби. Показатељи наведени у опису стандарда 7. извештају који се односи на установу документују да су наставницима и сарадницима обезбеђени услови за несметано усавршавање у научноистраживачком раду и за напредовање у наставним звањима. У наставу на ОАС укључено је 20 наставника.

Стандард 8. Квалитет студената

Факултет обезбеђује студентима ОАС све неопходне релевантне информације о упису и условима студирања на свим нивоима студија (које су јавно доступне и стално истакнуте на веб презентацији Факултета <http://pravnifakultet.rs/upis/cir/>) и <http://pravnifakultet.rs/informatori-za-studente/> посебно за сваку годину основних академских студија. На веб презентацији Факултета увек су истакнути актуелни информатори за текућу школску годину..

Приликом уписа **вреднује се успех** студената током ранијих циклуса образовања. Студенти се уписују у прву годину сваког студијског програма на основу резултата ранг листе. Будући студенти ОАС приликом уписа полажу тест информисаности и склоности праву, а

бодови остварени по том основу придружују се бодовима одређеним по основу успеха током претходног школовања. Ови резултати обједињују бодове стечене на тесту опште информисаности и склоности праву и бодове по основу успеха током претходног школовања. Материјал за тестирање припрема нарочита комисија, коју ННВ формира ради уписа сваке године, а која такође надгледа тестирање и утврђује коначну ранг листу студената. Тестови се чувају у досијеу студента. Формирање комисије задужене за израду теста за проверу опште информисаности и склоности праву, као и услови за пријем студената на све степене студија уређени су Статутом Факултета и Правилником Универзитета о упису студената на студијске програме Универзитета, који су доступни на веб презентацијама Факултета, односно Универзитета.

Табела 8.1 Преглед броја студената ОАС по годинама (2018/19)

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Акредитован број студената за годину	Стварно уписани у текућу школску годину (2018/19)				
			I	II	III	IV	
			год.	год.	год.	год.	
ОАС – Основне академске студије							
1.	ОТС	20	0	3	2	0	5
2.	ОАС4	130	107	95	98	60	360
	Укупан број (ОАС)	150	107	98	100	60	365

Подаци из табеле 8.1. за 2018/19 годину показују да укупан броја студената ОАС на свим годинама **не достиже квоте одобрене акредитацијом** (износи 60,8% од одобрене квоте). Поставља се питање потребе за реакредитацијом ОТС, будући да у генерацији 2018/19 није било уписаних на прву годину, а да је на свим годинама уписано само 16% од акредитацијом дозвољеног броја. Могући узрок мале заинтересованости за ОТС је непрепознатљивост занимања којим би се могли бавити они који заврше трогодишње студије (то су послови административних техничара или управних правника за које може бити довољно и средњошколско образовање).

Табела 8.1. Преглед броја студената ОАС по годинама (2019/2020)

Табела 3.1.1. Промјена броја студената ОАС по годинама (2019/2020)								
Р. б.	Назив студијског програма и поље	Акредитован број студената за упис у годину	Стварно уписани у текућу школску годину (2019/20)					
			I год.	II год.	III год.	IV год.	збир	
ОАС – Основне академске студије								
1.	Основне академске студије 240	520	96	109	89	86	380	

	ЕСПБ						
2.	Основне академске студије 180 ЕСПБ	60	/	3	8	/	11
	Укупан број (ОАС)		96	112	97	86	391

Успешност студената ОАС није изразита. Показатељи из Извештаја о самовредновању за период од 2014. до 2017. године, као и подаци из овог извештаја указују на то да су ретки студенти који упишу прву годину основних студија на Факултету и заврше студије на истом Факултету: већином се студенти уписују после претходног (краћег или дужег) периода студирања на другој високошколској установи и настављају студије на Факултету уписавши се у II или неку каснију годину основних академских студија. Они који су се уписали на прву годину студија на Факултету, у случају неуспеха у студирању, одлучују се за прелазак на другу високошколску установу, где сматрају да би лакше могли завршити студије. Према подацима из Табеле 8.2. однос успешних студената (који су дипломирали у предвиђеном четворогодишњем року) према броју уписаних на прву годину студија износи 2: 15 и износи 13,3%. Показатељи о успешности су само релативне поузданости, због тога што већину уписаних студената на Правном факултету УУБ не чине они који су уписали од почетка студија прву годину, него они који су у првој и каснијим годинама прешли са других факултета и наставили своје студије на Правном факултету УУБ. Стога би реалнији показатељи студентске успешности били везани за прорачун времена у коме су они. пошто су прешли на Правни факултет УУБ, окончали своје студије на истом факултету. Већином студенти уписују наредну годину пошто стекну између 37 и 60 ЕСПБ, што доприноси неефикасности студирања. Један од разлога је и тај што значајан број студената ОАС чине студенти који су запослени (стално или повремено).

Ради помоћи студентима прве године (саветима и правовремено датим обавештењима) и ради праћења њиховог успеха у студирању, донета је Одлука о именовању чланова наставно-научног већа за менторе студентима прве године основних академских студија (Одлука бр. 6-132-6-13/2017 од 30. 6. 2017), којом су за менторе студентима именовани колегиница Арсић и колеге Гајин, Лукиновић, Вукадиновић и Радоњић (Прилог 8.3а).

Начин полагања испита и оцењивање на испитима уређени су Правилником о основним и мастер академским студијама који је доступан на веб страници Факултета. Вредновање испуњених предиспитних обавеза које улазе у коначну оцену на испиту,. Такође, наставници унапред упознају студенте на који начин и по којим основима могу све остварити поене испуњавајући предиспитне обавезе. Наставници то чине усмено на првом часу са студентима почетком школске године, а те информације су студентима унапред доступне и у информаторима, као и на странама предмета, који се налазе на веб презентацији Факултета. Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма. Из резултата студентских анкета у извештајном периоду произилази да студенти перцепирају оцењивање на испитима искључиво као „углавном објективно“ и „потпуно објективно“. Ни једне године није било одговора да је оцена наставника на испиту била необјективна.

Факултет располаже довољном **инфраструктуром** намењеном студентима ОАС.

Студенти редовно учествују у процени услова и организације студијских програма и квалитета студијског програма..

Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања су регулисане Статутом и Правилником о основним и мастер

академским студијама у виду права на приговор на добијену оцену и и могућности да се незадовољном студенту поништи испит уз одобравање комисијског начина испита.

Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Постоји **нормативни основ** за редовну и плански усмерену издавачку делатност Факултета (Прилог 9.1 и 9.1а). Издавачку делатност усмерава ННВ преко Комисије за издавачку делатност. У складу са општим актима, квалитет уџбеника постиже се поштовањем обавезе рецензирања првог издања уџбеника кроз регулисани поступак рецензирања. Уџбеници се објављују у посебној едицији у сарадњи са Службеним гласником. У тој едицији је до сада објављено преко 50 уџбеника. Аутори уџбеника су садашњи или бивши наставници Факултета (понекад су уџбеници објављени у коауторству са наставницима других правних факултета).

У периоду од 2017 до 2020. године објављено је укупно 56 уџбеника и монографија, како показује Прилог 9.2. У укупном броју објављених уџбеника и монографија преовлађују **уџбеници** и то они који се користе на основним академским студијама. Постоји адекватна покривеност предмета уџбеницима и училима, за све предмете основних академских студија. Што се тиче учила, Факултет је у протеклом периоду објавио неколико скрипта и практикума из различитих предмета, као и материјале за курсеве и хрестоматије. Наставници и сарадници редовно иновирају уџбенике и скрипта у складу са напретком науке и променама домаћег и страног законодавства. Наставници су посебном финансијском накнадом мотивисани да приређују уџбенике. Набавка свих неопходних уџбеника укључена је у цену школарине коју студент плаћа приликом уписа.

Факултет редовно у свом годишњем финансијском плану издваја одређена средства за **набавку литературе**, што је описано у стандарду 9. у извештају који се односи на установу и документовано одговарајућим прилозима. Студенти могу користити услуге **библиотеке и читаоницу**, која је у саставу библиотеке и располаже могућностима бежичног повезивања на интернет персоналних рачунара. Радно време читаонице је од 9 до 22 сата сваког дана, а библиотека ради од 8,30 до 17 сати сваког радног дана. У библиотеци постоји довољан број извршилаца. Библиотека располаже довољним библиотечким фондом, а сви примерци библиотечких јединица који представљају обавезну или допунску литературу за припремање испита на основним академским студијама обезбеђени су у библиотеци Факултета. Рад библиотеке је увек свих протеклих година оцењен највишим оценама у студентским анкетама (Прилог 10.2). На располагању студентима је и рачунарска лабораторија са 20 рачунара.

Стандард 10 Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Организација Факултета уређена је Статутом Факултета из 2020. године, доступан је на званичној интернет страници Факултета.

Организација Факултета описана је у Стандарду 10 у делу извештаја који се односи на установу и шематски илустрована Прилогом 10.1, а **структура органа Факултета**, њихове надлежности и међусобни однос детаљније су објашњени на почетку извештаја у делу текста под поднасловом „Унутрашња организација Факултета“.

Настава на Факултету је у извештајном периоду на ОАС реализована у потпуности према наставном плану и програму, уз редовно евидентирање извршених обавеза.

Према подацима из 2019/2020 године, **ненаставно особље** чини 19 запослених. (Табела 10.1). За рад са студентима ОАС задужена су три извршиоца студентској служби, што је довољно с обзиром на то да је број активних студената у протеклом трогодишњем периоду у опадању. Рад студентске службе је компјутеризован, али је током 2017/18 уочен проблем са функционисањем нове базе података због техничке неприлагођености потребама Факултета, што је утицало и на оцене студената у погледу задовољства радом Студентске службе.

Квалитет ненаставне подршке усклађен је са прописаним стандардима. На то указују и оцене из студентских анкета. У анкети из 2019/2020 студенти ОАС су на следећи начин оценили рад органа и службе Факултета: услови студирања (4), рад секретаријата (4), рад студентске службе (3,8), рад скриптарнице (4,4), степен информисаности на Факултету (4), квалитет хигијене (4).

Факултет редовно одржава и унапређује званичан *Facebook* профил, као и профиле на друштвеним мрежама *Twitter* и *Linkedin*, што доприноси повећању видљивости Факултета на интернету.

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Факултет обавља своју делатност у **властитом простору**, бруто површине од 1.604,89м² (в. опис стандарда 11 у делу извештаја који се односи на установу). Број, распоред и површина просторија намењених извођењу наставе, такође задовољавају услове стандарда. Факултет довољном опремом, рачунарима и неопходном инфраструктуром која омогућава да се несметано одвија наставни процес. У току 2019. године, пошто је набављен нови рачунарски програм и извршена обука за његово коришћење, дошло је до стабилизације информатичког система преко кога се одвија електронска пријава испита.

Омогућен је **бежични приступ интернету** без ограничења у згради Факултета. Постојећа опрема омогућава да се користе видео презентације у салама и слушаоницама. Увођењем монитора у главном холу, студенти могу пратити дневни распоред активности по просторијама.

Према тренутном броју студената овај **простор је довољан** за извођење наставе на свим студијским програмима, јер се настава изводи у две смене, чему је прилагођено и радно време запослених на Факултету (в. Прилоге 11.1, 11.1а).

Стандард 12: Финансирање

У опису стандарда 12. у делу извештаја који се односи на установу наведено је из којих се средстава финансира Факултет. Констатовано је да Факултет **позитивно послује годинама**, а да је финансирање Факултета транспарентно, што се постиже преко електронске базе података Агенције за привредне регистре, која је доступна преко интернета. Показатељи за извештајни период указују на стабилно позитивно пословање Факултета у извештајном периоду.

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

У самовредновању и провери квалитета студенти учествују непосредно, преко студентског парламента или преко својих представника у Наставно-научном већу, Савету Факултета и Комисији за обезбеђење квалитета. **Двоје студената су чланови Комисије за обезбеђење квалитета** и именује их Студентски парламент (Прилог 13.1 и 13.1а). Чланови Комисије су студенти ОАС. Активност студената у самовредновању и провери квалитета омогућена је захваљујући добром раду Студентског парламента и могућностима непосредне

комуникације студената и представника студената са наставним особљем и управом Факултета. На факултету је обезбеђен простор и техничка опрема за представнике Студентског парламента, док се за одржавање седница или друге организоване активности користе друге просторије на Факултету.

Студенти који похађају вежбе и предавања **учествују у самовредновању** и провери квалитета, тако што на крају семестра попуњавају анонимну анкету. Са оценама студената, њиховим предлозима и примедбама упознају се наставници и сарадници, управа факултета и Наставно-научно веће, као и сам Студентски парламент.

У циљу унапређења рада Факултета и студијских програма посебан значај има **Алумни клуб Факултета**, као организација која окупља и одржава комуникацију са бившим студентима ПФУУБ на свим нивоима студија. Алумни клуб има просторије на Факултету и оглашава се на веб страници Факултета (доступно на <http://pravnifakultet.rs/alumni/>).

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

У склопу самовредновања и периодичне провере квалитета, **Комисија за обезбеђење квалитета** (независан орган који има посебну надлежност у области самовредновања и праћења квалитета на Факултету) нарочиту пажњу усмерава на резултате студентских анкета којима се проверавају стручни рад и педагошке способности наставника, задовољство студената квалитетом студијског програма и радом органа и служби Факултета и оцењује квалитета студијских програма од студената који су завршили ОАС. Анализе студентских анкета (изузев евалуација наставника које су и раније редовно сваког семестра обављане) отпочеле су у оквиру припремања трогодишњег извештаја за период од 2014-2017. године, а редовно су настављене у периоду од 2017-2020. уз поступно повећање броја анкетираних студената, чиме се повећава поузданост изведених закључака у извештајима Комисије. Тако је 2018/19 **анкетирањем** обухваћено 76 студената ОАС (Прилог 5.1, Прилог 10.2), а резултати анкетирања биће послати органу пословаћења, ННВ и Студентском парламенту. У току 2019/2020 године анкетом је обухваћено укупно 68 студената основних студија.

У опису стандарда 14 у извештају који се односи на установу, констатовано је да је Комисија у овом мандату, после сачињеног трогодишњег извештаја (2014-2017), предузела низ повезаних активности како би се на нивоу Факултета ојачала и систематски развила култура квалитета. У склопу тих активности најзначајније је обезбедити редовно анкетирање и анализу података које дају студенти, као директни учесници наставног процеса. Стога се оцењује да су најважније активности Комисије била повезана са израдом новог правилника за самовредновање у склопу когсу развијени поузданији инструменти намењени анкетирању студената (пре свега ОАС). Друго, потребно је уз помоћ Студентског парламента и представника студената у ННВ настојати да се повећа мотивисаност студената да у таквим проверама квалитета што масовније учествују и да што слободније износе своје ставове.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Одличне оцене студената за квалитет студијских програма ОАС	+++	Програм треба осавременисти уз увођење више праксе и вештина	+

Унапређен систем праћења квалитета студијског програма уз редовно учешће студената	+++	Ефикасност студирања није изражена, успешност је релативна	++
Непосреднији контакт студената са управом Факултета уз спремност да се подрже захтеви студената	+++	Поједине вештине се изучавају као ваннаставне активности	++
Адекватни капацитети (просторни, опрема, информатички систем, библиотека, доступност уџбеника и слично) за извођење студијског програма	+++	Неатрактивност ОТС студијског програма	+++
Добра организација служби и јединица и финансијска стабилност Факултета	+++	Недовољно предзнање уписаних студената	++
Бројне, различите и добро организоване ваннаставне активности	+++	Нема	0
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Израда нових аката о самовредновању и евалуационих анкета за студенте	+	Неповољна економска ситуација и демографска кретања смањују популацију потенцијалних студената	+++
Осавремењавање наставних метода и студијског програма у складу са променама у науци и захтевима тржишта рада	+	Велика конкуренција бројних правних факултета	+
Запошљавање младих наставника и сарадника	+	Тешкоће у запошљавању дипломираних правника	0
Јачање стручних компетенција наставника	++	Нема	0
Јачање сарадње са другим НИО и високошколским установама, реализација програма мобилности	++	Тешкоће у остваривању сарадње са државним високошколским установама	+
Увођење интердисциплинарних програма	+	Тешкоће успостављања сарадње на нивоу Универзитета међу чланицама	+
Обуке наставника и сарадника за примену савремених дидактичких метода и набавка одговарајуће опреме	++	Смањене материјалне могућности Факултета	+

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

Студијски програми ОАС180 и ОАС240 се у протеклом извештајном периоду са успехом реализују на Факултету, на шта упућују и резултати студентских анкета. На основу овог извештаја и резултата анкета студената и послодаваца требало би у припреми будуће акредитације учинити атрактивним студијски програм ОАС4 тако што ће се поједине вештине

(писање правних аката, рад на правној клиници, стручна пракса) уврстити у обавезне наставне садржаје. Планирањем запошљавања такође треба побољшати квалитет наставног особља и, према могућностима Факултета, наставити улагања у инфраструктуру и опрему, како би било могуће применити савремена дидактичка средства.

ИЗВЕШТАЈИ О ИСПУЊЕНОСТИ ПОЈЕДИНАЧНИХ СТАНДАРДА НА СТУДИЈСКИМ ПРОГРАМИМА МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА

О СТУДИЈСКИМ ПРОГРАМИМА: На Правном факултету Универзитета Унион акредитована су два програма мастер академских студија у једногодишњем трајању: *Human Rights Law* (MAC1) и Корпоративно право и право организација (MAC). Извештајима су обухваћена оба студијска програма на тај начин што су исказане специфичности сваког од њих у стандардима 4, 5, 7-14.

Стандард 4: Квалитет студијских програма

Квалитет студијских програма Правног факултета УУБ обезбеђује се кроз праћење и проверу остваривања циљева програма, структуре, радног оптерећења студената, уз настојање да се наставни садржаји осавремене, у складу са иностраним студијским програмима и потребама да се обезбеди конкурентност наших студената. Квалитет студијских програма прати се на основу података из анкета студената и других расположивих података.

Подаци о акредитацији програма. Уверења и одлуке надлежних органа о акредитацији оба студијска програма мастер академских студија доступна су на веб презентацији Факултета.

Студијски програм Human Rightss Law (MAC1) акредитован је одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета од 20. 3. 2015. године, број решења: 612-00-02500/2013-04. Доступно (заједно са уверењем о акредитацији) на: <http://pravnofakultet.rs/dokumenta/akreditacija/>). Студијски програм реализује се у области правних наука у образовно-научном пољу друштвено-хуманистичких наука. Студијски програм се изводи на енглеском језику. Студије трају једну годину, а њихов обим износи 60 ЕСПБ бодова. Завршетком студија после завршених четворогодишњих студија права (обима 240 ЕСПБ) кандидат стиче академски назив мастер правника (маст. прав.), у складу са Правилником о Листи стручних, академских и научних назива (Службени гласник РС, бр. 57/17, 114/17, 52/18, 21/19 и 34/19).

Студијски програм Корпоративно право и право организација (MAC 2) акредитован је одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета од 6. 2. 2015. године, број решења: 612-00-02500/2013-04. Доступно (заједно са уверењем о акредитацији) на: <http://pravnofakultet.rs/dokumenta/akreditacija/>).

Реализација оба мастер академска студијска програма почела је школске 2015/16 године. У протеклом периоду студијски програми су мало мењани укидањем појединих предмета или изменама наставника (промене до 30%) без потребе за новом акредитацијом.

Реализација студијских програма. Број студената на оба програма мастер академских студија не достиже годишње квоте одобрене акредитацијом, што илуструје следећа табела.

Табела 4.1b: Студијски програми мастер академских студија са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у периоду од 2016/17 до 2018/19 године

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Укупно акредитован број студената	Укупно уписани број студената на све године студија у последње 3 године		
			2017/18	2018/19	2019/20
МАС - Мастер академске студије					
1.	Корпоративно право и право организација	50	34	23	11
2.	Human Rights Law	50	6	6	2
	Укупан број студената (МАС)	100	40	29	13

Изразито подбацује упис на студијски програм *Human Rights Law*, те је у току 2017/18 и 2018/19 годишње достигао само 12% од акредитацијом одобреног броја студената на годишњем нивоу. Међутим, овај студијски програм је, захваљујући чињеници да се изводи на енглеском језику, основ за учешће Факултета и Универзитета у програмима мобилности у оквиру програма Еразмус+. Према подацима из Табеле 4.2 (прилог стандарду 4) проценат дипломираних мастера права у односу на број уписаних на мастер академске студије био је неуједначен и износио је: 29% у школској 2016/17 години, 12,5% школске 2017/18 године, а 41,4% школске 2018/19 године. На основу показатеља о просечном трајању студија за претходне три године (Табела 4.3.) закључује се да студије у просеку трају две године (2016/17 – 1,87 година, 2017/18-1,92 године, 2018/19-2,34 године), уместо једне како је предвиђено студијским програмима. Један од разлога може бити чињеница да су студенти који заврше четворогодишње основне академске студије права приоритетно упућени на то да се запосле или обаве волонтерску праксу како би стекли услове за полагање правосудног испита, тако да им недостаје времена да се посвете мастер студијама које пролонгирају.

Одлике студијских програма. Студијски програми мастер академских студија Корпоративно право и организације и *Human Rights Law* усклађени су са захтевима болоњског процеса и условима за акредитацију, што потврђује одлука о њиховој акредитацији. Оба програма су компатибилна са студијским програмима европских правних факултета. Студијски програм Корпоративно право и право организација осмишљен је тако да задовољи различита интересовања студената заинтересованих за области компанијског права и управног права.

У складу са Статутом Факултета, студијске програме усваја Наставно-научно веће (ННВ) Факултета (в. чл. 45 ст. 1 т. 4 важећег Статута). **Одлука ННВ о усвајању оба МАС студијска програма** доступна је на [веб презентацији Факултета](#). Праћење обезбеђења квалитета студијских програма, у складу са Статутом, Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета и стратешким актом за обезбеђење квалитета, задатак је Комисије за обезбеђивање квалитета, у чији су рад укључени студенти.

Сврхе студијских програма и исходи учења. Сврха МАС-Корпоративно право и право организација јесте да омогући студентима да се оспособе за примену научних и стручних достигнућа из области права и правне праксе, превасходно у привредним друштвима и органима државне и локалне самоуправе, на организационим и другим пословима. Савладавањем студијског програма мастер студија студенти надограђују знање потребно за примену научних достигнућа у области права стечено на основним академским студијама и оспособљавају се за синтетичку примену стечених знања и извођење општих и предметно-

специфичних научних закључака, оспособљавају се за писање правних аката и полагање правосудног испита и за самосталан рад на конкретним задацима. Програм је утемељен на савременим светским и научним, а нарочито укључује најновије тенденције развоја правних дисциплина (право Европске уније). Наведене су опште и посебне способности које студенти стичу савладавањем програма. Такође, уз диплому издаје се и одговарајући додатак дипломи. Како је наведено у самом студијском програму, **исходи процеса учења** на студијском програму Корпоративно право и право организација повезани су са стицањем теоријских знања, вештина, способности за практичну примену права и способност синтетичке обраде стечених знања и извођења научних закључака у области у којој се усавршавају, а и у великој мери одговарају дескрипторима квалификација одговарајућих циклуса образовања дефинисаним у Закону о Националном оквиру квалификација, који је усклађен са Европским оквиром квалификација. Исходи учења дефинисани су у складу са захтевима правничке струке.

Сврха MAC1-Human Rightss Law јесте да омогући студентима да се оспособе за примену научних и стручних достигнућа из области права и правне праксе, превасходно за рад на специфичним ускостручним пословима у државној управи, локалној самоуправи, у националним и међународним организацијама цивилног друштва и међународним организацијама. Савладавањем студијског програма мастер студија студенти надограђују знање потребно за примену научних достигнућа у области права стечено на основним академским студијама и оспособљавају се за синтетичку примену стечених знања и извођење општих и предметно-специфичних научних закључака у области људских права и међународног права (али и мултидисциплинарно шире: из области личне и међународне безбедности, праксе заштите људских права и делатности Европског суда за људска права). Наведене су опште и посебне способности које студенти стичу савладавањем програма. Такође, уз диплому издаје се и додатак дипломи у складу са предвиђеним стандардима. **Исходи процеса учења** су повезани са стицањем теоријских знања, вештина, способности за практичну примену права и способност синтетичке обраде стечених знања и извођења научних закључака у области људских права.

Квалитет наставе на сваком од MAC студијска програма обезбеђује се кроз интерактивност наставе и повезивање теорије са праксом укључивањем примера у наставу. Поштују се планови рада по предметима, а однос наставника и сарадника према студентима је професионалан и коректан, што се може закључити из резултата студентских анкета, како показују примери из Прилога 5.1f-h. На основу студентске евалуације стручног рада и педагошких способности наставника студијски програми MAC су слично оцењени: 2016/17 програм Корпоративно право је оцењен са 4,9, а *Human Rights Law* са 4,98, 2017/18 однос оцена био је 4,91 за Корпоративно право и право организација, док је *Human Rights Law* оцењен са 4,93, а 2018/19 студијски програм Корпоративно право и право организација оцењен је са 4,94, а *Human Rights Law* са 5,00. Оба студијска програма академских мастер студија права омогућавају директну вертикалну проходност ка докторским студијама права.

Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у ЕСПБ. **Структура курикулума MAC-Корпоративно право и право организација** обухвата распоред предмета, фонд часова и број ЕСПБ. Курикулум MAC-Корпоративно право и право организација садржи 4 предмета – три обавезна и један изборни и израду завршног рада. Од 60 ЕСПБ, 40 се стиче кроз наставу, а 20 одбраном завршног рада. У студијском програму заступљен је један академско-образовни, један теоријско методолошки и један научно-стручни предмет (истовремено и изборни). Програм је усаглашен са програмима иностраних високошколских установа из области права из Шведске, Холандије и Аустрије (сви са европског образовног простора). Међу методама наставе доминирају предавања.

Структура курикулума MAC1-Human Rights Law обухвата опис предмета са називом, семестром студија, бројем ЕСПБ, циљем курса, очекиване исходе знања и компетенције, садржај предмета, препоручену литературу, начин провере знања и оцењивање. Курикулум MAC1-Human Rights Law садржи 5 предмета – четири обавезна, један изборни и израду завршног рада. Од 60 ЕСПБ, 40 се стиче кроз наставу, а 20 одбраном завршног рада. У студијском програму заступљен је један академско-образовни, један теоријско методолошки и два научно-стручна предмета (од којих је један истовремено и изборни). Завршни рад припада категорији стручно-апликативних предмета. Програм је усаглашен са програмима иностраних високошколских установа из области права из Холандије, Летоније и програмом који организује *European Inter-University Centre for Human Rights and Democratisation* – EIUC). Као и код другог MAC, међу методама наставе доминирају предавања.

У оквиру свих студијских програма, **оцењивање студената** врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Студент стиче поене испуњавањем преиспитних обавеза, кроз рад у току наставе (праћење предавања, домаћи задаци, семинарски рад), полагањем испита и израдом завршног мастер рада. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100, и студент их стиче испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Сваки предмет студијског програма има јасан и јавно доступан начин стицања поена. Све информације доступне су на веб презентацији Факултета. Укупан успех студената на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (показао изузетно знање). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза, а према нивоу стечених знања и вештина. Све информације доступне су на веб страници Факултета и у информаторима за студенте оба MAC акредитована студијска програма на: <http://pravnofakultet.rs/studije/studijски-programi/master-studije/>.

На оба студијска програма редовно се спроводи **анкетирање студената** које обухвата како оцењивање наставника и наставних метода, тако и садржаја студијских програма (Прилог 5.1f-h). У току 2018/19 године у анализама студентских анкета први пут су укључене и анкете једног броја студената мастер студија (Прилози 5.1 и 10.2).

Наставници и студенти детаљно су упознати са структуром студијског програма, програмом студија (*syllabus*), утврђеним захтевима у вези са наставом, предиспитним обавезама и завршним испитом. Све информације објављене су на веб презентацији Факултета, а за студенте су оне обједињене у информатору за студенте који уписују наведени студијски програм.

Стандард 5. Квалитет наставног процеса

Планирање наставе и испуњавање наставних планова. Настава се одржава на оба студијска програма академских мастер студија у складу са одговарајућим плановима рада. План и распоред наставе се реализују у потпуности у складу са стандардима за академске високошколске установе, а истовремено су усклађени са потребама и могућностима студената и познати су пре почетка одговарајућег семестра. Календар студирања и распоред наставе се усвајају у јуну месецу за наступајућу школску годину и доступан је на интернет страници Факултета као и на огласној табли. Пред почетак сваког семестра овај календар, са детаљним распоредом наставе у складу са предвиђеним часовима предавања, садржајима наставних предмета, динамиком извођења предавања и наставе, методологијом организације наставе, предиспитним обавезама, начину оцењивања, структури укупног броја поена и начину формирања оцено, литературе и другим питањима везаним за наставу на предмету објављује

се, такође, на интернет страници и на огласној табли Факултета. Поред тога, наставници, у складу са чланом 3. Правилника о предиспитним обавезама на првом часу упознају студенте са свим напред наведеним подацима. План и распоред наставе се доследно спроводе, а на Факултету су осмишљене процедуре и поступци који омогућавају проверу поштовања динамике испуњавања планова рада и радне ангажованости наставника. Одржавање наставе се евидентира у посебном уписнику, намењеном постдипломским студијама. У уписник податке уносе лично наставници који учествују у наставном процесу и то одмах по одржаној настави. Начин извођења наставе на мастер студијама, а нарочито израду, пријаву и одбрану завршног мастер рада, регулишу Правила постдипломских студија.

Карактеристике наставе. Квалитет наставног процеса на акредитованим студијским програмима обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање илустративних примера у наставу кад год је то могуће, професионални рад наставника са студентима, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу. Наставници и сарадници подстичу интерактивну наставу, уз настојање да се код студената пробуди креативност и интересовање за предметну област, да се оспособе за научном истраживање и да развију друге способности и вештине неопходне за практичну примену стеченог знања.

Доступност информација о студијским програмима. На интернет страници Факултета објављени су сви акредитовани студијски програми, као и списак предмета у оквиру сваког од студијских програма. Факултет обезбеђује да се на сваком предмету донесе и учини доступним студентима план рада који укључује: назив, година, број ЕСПБ бодова, услови за полагање конкретног предмета; циљеве предмета; садржај и структуру предмета; план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе); начин оцењивања на предмету; уџбенике, односно обавезну и допунску литературу; податке о наставницима на предмету. Факултет организује план и распоред наставе према реалним могућностима студената, при чему се води рачуна да се настава на мастер студијама изводи у поподневним терминима како би целокупну наставу могли активно да прате.

Подаци о броју студената и величини група. Смањени број уписаних студената и чињеница да знатан број студената студира уз рад омогућава да се предавања увек организују само за једну групу студената. У случају да предавању присуствује мање од 5 студената одржавају се консултације.

Радно ангажовање наставника и сарадника. Радно ангажовање наставника и сарадника на свим студијским програмима задовољава прописане стандарде у погледу минималног укупног броја часова наставе и максималног броја часова активне наставе по недељама.

Стицање вештина у склопу правних клиника и ваннаставних активности под једнаким условима омогућено је и студентима уписаним на мастер академске студије на Факултету. Тако студенти могу искористити прилику да се обуче за рад са правним базама података, да усаврше вештину писања правних аката и слично.

Учешће у самовредновању студенти мастер студија остварују углавном као испитаници.

Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника

Поступак и услови за избор наставника и сарадника Факултета уређени су одговарајућим актима Универзитета Унион и Факултета у складу са законом и подзаконским

актима, како је већ констатовано у оквиру претходног описа стандарда 7 у извештају који се односи на установу.

Наставници. У наставу на **MAC Корпоративно право и право организација** укључено је било по акредитационој документацији 9 наставника, а сада (према стању на дан 31. 12. 2019. године) ангажовано је 6, од чега су две наставнице по уговору (проф. др Гордана Вукелић, проф. др Соња Бунчић). Сви су ангажовани су у бројним стручним пројектима и у активностима везаним за формулисање јавних политика (в. прилог Табелу 6.6). Од наведеног броја наставника, четворо је укључено у научне пројекте.

У наставу на **MAC1 Human Rights Law** по документацији за акредитацију било је укључено 12 наставника, а тренутно је укључено петоро наставника акредитованих по првој акредитацији и колегиница доц др Јелена Арсић. Од шесторо наставника у научним пројектима су ангажоване четири наставнице. Такође, наставници на овом студијском програму истичу се већим бројем радова објављених у иностраним публикацијама категорија М 20 и М 10. Већина наставника завршила је мастер студије у иностранству на енглеском језику и захваљујући добром знању језика квалитетно изводи наставу.

Стандард 8: Квалитет студената

Упис на прву годину мастер академских студија регулисан је одредбама Статута ПФУУБ. Упис на студијски програм омогућен је студентима који су стекли звање дипломираног правника или су стекли диплому правног факултета по раније важећим прописима, која је изједначена са 240 ЕСПБ. Установа је обезбедила максималну јавност поступка пријема на основу објављеног конкурса, а ток конкурса надгледа нарочита комисија, заједничка за упис кандидата на мастер и докторске студије. Студенти се уписују у прву годину студија на основу резултата ранг листе (предност имају студенти са оствареном вишом просечном оценом током претходног школовања на основним академским студијама којима студент стиче 240 поена). Са сваким од кандидата обавља се интервју који омогућава да се сазнају мотиви и интересовања кандидата, као и да се кандидат обавести о режиму мастер студија. Процедура за пријем студената уређена је Статутом Факултета (в. Прилог 8.1) и Правилником Универзитета о упису студената на студијске програме Универзитета, који су доступни на интернет страницама Факултета, односно Универзитета. С обзиром на то да се студијски програм *Human Rights Law* искључиво изводи на енглеском језику, студент који намерава да се упише мора приложити доказ о адекватном нивоу знања енглеског језика који му обезбеђује да активно учествује у наставном процесу, укључујући и израду завршног мастер рада, иначе мора на испиту доказати знање језика у складу са општим актом Факултета (Прилог 8.1а).

Начин полагања испита и оцењивање на испитима је уређено Правилником о основним и мастер академским студијама који је доступан на интернет страници Факултета. Тим правилником су прописане и процедуре за улагање приговора на оцењивање на испитима чиме је омогућена контрола оцењивања. Осим оцењивања на испитима уређено је и вредновање испуњених предиспитних обавеза које улазе у коначну оцену на испиту. У том смислу декан је донео Правилник о предиспитним обавезама, који је доступан на интернет страници Факултета. Такође, наставници унапред упознају студенте на који начин и по којим основима могу све остварити поене испуњавајући предиспитне обавезе. Наставници то чине писмено на првом часу са студентима, а те информације су студентима унапред доступне у информатору и на странама предмета, који се налазе на интернет страници Факултета.

Успешност студената на свим студијама другог степена, а према критеријуму из упутства за израду овог извештаја је недовољна, јер, према подацима из Табеле 8.2 од 21

студента уписаног на мастер студијски програм Корпоративно право и право организација и 7 студената уписаних на мастер студијски програм *Human Rights Law* до краја 2018/19 године ниједан студент није завршио уписане студије.

Што се тиче **инфраструктуре** на Факултету намењене студентима, као и **учешћа студената у оцењивању услова студирања и наставе** упућујемо на описе стандарда 9 и 10 (Прилог 10.2)

Одлуком бр. 6-136-10-6/2017 од 9. новембра 2017. године о допунама правила постдипломских студија разрешен је проблем који је уочен на мастер студијама. Предвиђено је да се сви чланови комисије пред којима се брани завршни рад претходно морају сагласити о квалитету тог рада, пре него што се приступи одбрани.

Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Постоји **нормативни основ** за редовну и плански усмерену издавачку делатност Факултета (Прилог 9.1 и 9.1a). Издавачку делатност усмерава ННВ преко Комисије за издавачку делатност. У складу са општим актима, квалитет уџбеника постиже се поштовањем обавезе рецензирања првог издања уџбеника кроз регулисани поступак рецензирања. Уџбеници се објављују у посебној едицији у сарадњи са Службеним гласником. За студенте постдипломских студија обезбеђене су правовремено и у неопходном броју библиотечке јединице које су предвиђене као обавезна и допунска литература за припремање испита на мастер студијском програму. Студенти могу користити услуге **библиотеке** и **читаоницу**, која је у саставу библиотеке и располаже могућностима бежичног повезивања на интернет персоналних рачунара. Радно време читаонице је од 9 до 22 сата сваког дана, а библиотека ради од 8,30 до 17 сати сваког радног дана. На располагању студентима је и рачунарска лабораторија са 20 рачунара.

Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Организација Факултета уређена је Статутом Факултета из 2020. године, доступан је названичној интернет страници Факултета..

Организација Факултета описана је у Стандарду 10 у делу извештаја који се односи на установу и шематски илустрована Прилогом 10.1, а **структура органа Факултета**, њихове надлежности и међусобни однос детаљније су објашњени на почетку извештаја у делу текста под поднасловом „Унутрашња организација Факултета“.

Настава на Факултету је у извештајном периоду на ОАС реализована у потпуности према наставном плану и програму, уз редовно евидентирање извршених обавеза.

Ненаставно особље чини 19 запослених (Табела 10.1), што је задовољавајуће за несметани рад установе.

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Студијски програми мастер академских студија изводе се у поподневним терминима у истим просторијама и са истом (довољном) опремом са којом се иначе обавља друга наставна делатност. Према тренутном броју студената овај простор је довољан за извођење наставе на свим студијским програмима, јер се настава изводи у две смене, чему је прилагођено и радно време запослених на Факултету (в. Прилоге 11.1, 11.12).

Стандард 12: Финансирање

У ранијим деловима извештаја констатовано је да Факултет позитивно послује годинама, а да је финансирање Факултета транспарентно, што се постиже преко електронске базе података Агенције за привредне регистре, која је доступна преко интернета. Показатељи за 2017/18 и пратећи Прилози (12.1-12.2) указују на стабилно позитивно пословање Факултета у извештајном периоду.

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

У самовредновању и провери квалитета студенти постдипломских студија учествују по правилу као испитаници, тако што на крају семестра попуњавају анонимну анкету (резултати анализа студентских анкета наведени у прилозима). Са оценама студената, њиховим предлозима и примедбама упознају се наставници и сарадници, управа факултета и Наставно-научно веће. Кратак једногодишњи рок студија фактички спречава да се студент мастер студија изабере за представника студената у органима Факултета или у Комисији за обезбеђење квалитета.

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

У склопу самовредновања и периодичне провере квалитета, Комисија за обезбеђење квалитета нарочиту пажњу усмерава на резултате студентских анкета којима се проверавају стручни рад и педагошке способности наставника, задовољство студената квалитетом студијског програма и радом органа и служби Факултета и оцењује квалитета студијских програма мастер академских студија. Анализе студентских анкета (изузев евалуација наставника које су редовно вршене) отпочеле су у оквиру трогодишњег извештаја за период од 2014-2017. године, а редовно су настављене у периоду од 2017-2019. У анализама анкета из 2018/19 године први пут су изведени закључци и из посебно анкетираних студената мастер студија. Резултати анкетања достављају се ННВ.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Унапређен систем праћења квалитета студијског програма	+++	Програм треба осавременити уз увођење више праксе и вештина	+
<i>Human Rights Law</i> је основ међународне мобилности у оквиру Еразмус+ програма који се остварује на Универзитету Унион	+++	Недовољан број заинтересованих студената	++
Непосреднији контакт студената са управом Факултета уз спремност да се подрже захтеви студената	+++	Успешност и ефикасност студија није изражена	++

Адекватни капацитети (просторни, опрема, информатички систем, библиотека, доступност уџбеника и слично) за извођење студијског програма	+++	Постоје само два студијска програма која не одговарају интересовањима потенцијалних студената	++
Добра организација служби и јединица и финансијска стабилност Факултета	+++	Недовољно предзнање уписаних студената (посебно знања језика на довољном нивоу да омогућава комуникацију и писање завршног рада)	++
Одличне компетенције наставника (нарочито на <i>Human Rights Law</i>)	+++	Нема	0
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Израда нових аката о самовредновању и евалуационих анкета за студенте	+	Неповољна економска ситуација и демографска кретања смањују популацију потенцијалних студената	+++
Креирање мастер студија по моделу модулларне наставе	+	Велика конкуренција бројних правних факултета	+
Запошљавање младих наставника и сарадника	+	Тешкоће у запошљавању правника мастера	0
Осавремењивање програма мастер студија	++	Нема	0
Реализација програма мобилности	++	Тешкоће у остваривању сарадње са иностраним високошколским установама	+
Увођење интердисциплинарних програма	+	Тешкоће успостављања сарадње на нивоу Универзитета међу чланицама	+
Обуке наставника и сарадника за примену савремених дидактичких метода и набавка одговарајуће опреме	++	Смањене материјалне могућности Факултета	+

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

Студијски програми мастер академских студија Корпоративно право и управљање и *Human Rights Law* се у протеклом извештајном периоду реализују на Факултету са променљивим успехом. Упркос малом броју уписаних студената, једини програм мастер академских студија на енглеском језику остаје темељ за евентуалну реализацију мобилности у оквиру Еразмус+ програма. Због тога је значајан и за Факултет и за Универзитет Унион. Резултати самовредновања упућују на потребу да се уместо једног програма Корпоративно право и право организација разради концепт мастер студија по моделу модулларне наставе, те да се у студијски програм обавезно уврсти као наставни садржај и стручна пракса

ИЗВЕШТАЈ О ИСПУЊЕНОСТИ ПОЈЕДИНАЧНИХ СТАНДАРДА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

Стандард 4. Квалитет студијског програма

Подаци о акредитацији програма. Једини програм докторских академских студија под називом Докторске студије права (ДС) који се тренутно реализује на Факултету акредитован је одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета од 06. 2. 2015. године (одлука бр. 612-00-02500/2013-04). Уверење и одлука надлежног органа о акредитацији доступне су на [веб презентацији Факултета](#). У складу са Статутом Факултета, студијске програме усваја Наставно-научно веће (ННВ) Факултета (в. чл. 45 ст. 1 т. 4 важећег Статута). Одлука ННВ о усвајању програма који се сада реализују на Факултету доступна је на [веб презентацији Факултета](#).

Студијски програм усклађен је са захтевима болоњског процеса и условима за акредитацију, што потврђује одлука о акредитацији, а такође је компатибилан студијским програмима европских правних факултета. Студијски програм одговара моделу докторских студија које карактерише индивидуални начин студирања, што је иначе својствено факултетима на којима се изучавају друштвене (правне) науке и прихваћеном концепту докторских студија по Закону о високом образовању.

Сврха програма је вишеструка. Сједињује: методолошки, догматски, персонални, развојни, европски и социјални аспект, како је то наведено у акредитационим документима и у одговарајућем информатору за студенте докторских студија. **Циљеви студијског програма** јесу припреме будућих доктора наука за самосталан научноистраживачки рад у области правних наука, развој критичког мишљења и неговање научног стила писања радова, а додатно и давање подстицаја будућим докторима наука за самосталан научни рад којим ће дати лични печат развоју правне науке у Србији. **Исходи образовања** дефинисани су за сваки предмет у оквиру одговарајућег студијског програма и чине саставни део курикулума. Прикази исхода (компетенције студената) за [докторске студије](#) доступни су и на веб презентацији Факултета. Исходи учења дефинисани на овај начин у великој мери одговарају дескрипторима квалификација одговарајућих циклуса образовања дефинисаним у Закону о Националном оквиру квалификација, који је усклађен са Европским оквиром квалификација.

Одлике студијског програма. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у ЕСПБ. **Курикулумом студијског програма** предвиђено је да активна настава обухвата предавања и студијски истраживачки рад, с тим што у V и VI семестру активна настава обухвата само студијски истраживачки рад у сврху израде докторске дисертације (чијом се изработом и одбраном остварује 60 ЕСПБ). Студенти докторских студија стичу потребне вештине и искуство кроз студијски истраживачки рад у различитим формама: обавезне израде два семинарска рада, обавезе објављивања два научна чланка у научним часописима категорисаним на међународним или листама надлежног министарства за високо образовање и науку, обавезе израде и одбране пројекта докторске дисертације – писањем семинарских и научних радова, што је предвиђено као врста обавеза које морају испунити током студија. Одбраном пројекта докторске дисертације студенти остварују 15 ЕСПБ.

Обавезни предмети (Теорија права, Теорија уставног права и европски конституционализам и Теорија приватног права) слушају се у прва три семестра, док је критеријум изборности у курикулуму остварен кроз наставу у III и IV семестру, када се

студенти опредељују за два од четири изборна предмета, према властитим научним интересовањима.

Оцењивање. За сваки предмет студијског програма јасно је објашњен начин стицања поена. Студентима су те информације доступне како на веб презентацији Факултета, тако и у информатору за докторске студије. Укупан успех студената на предмету изражава се оценама од 5 (није положио) до 10 (показао изузетно знање). Оцена студената заснована је на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем преиспитних обавеза, према нивоу стечених знања и вештина.

На студијском програму редовно се спроводи **анкетирање студената** које обухвата како оцењивање наставника и наставних метода, тако и садржаја студијских програма. Сумарни приказ анализе студентских анкета у извештајном периоду дати су у Прилогу 5.1f-h.

Квалитет наставног процеса на Докторским студијама права обезбеђује се кроз интерактивност наставе (која у још већој мери долази до изражаја с обзиром на мали број уписаних студената и начин извођења наставе), повезивање теоријских истраживања са праксом (у мери у којој је то могуће с обзиром на предмет истраживања), обавезу израде студијског истраживачког рада (СИР), обавезну помоћ татора (асистента или доцента) студенту ради савладавања методолошких проблема приликом оформљења пројекта докторске дисертације, професионални однос наставника и ментора према студентима, доношење и поштовање планова рада и предузимање корективних мера ако се утврди да квалитет наставе није на адекватном нивоу.

Наставници и студенти детаљно су упознати са структуром студијског програма, програмом студија (*syllabus*), утврђеним захтевима у вези са наставом, предиспитним обавезама и завршним испитом. Све информације објављене су на веб презентацији Факултета, а за студенте су оне обједињене у информатору за [докторске студије](#). Информатор садржи и детаљне информације о захтевима које треба да испуни докторска дисертација, као и детаљна правила о забрани плагирања и [правила цитирања](#), као и наслове свих до сада [одобрених и одбрањених завршних радова и дисертација](#).

Иако програм докторских студија одговара индивидуалном типу програма, за чију је успешност пресудна лична иницијатива и одговорност кандидата, кога у научноистраживачком раду прати и усмерава ментор, организационо су успостављени механизми стручног усмеравања и помоћи кандидату који у првог години студија треба да савлада основе научноистраживачке методологије, да изради и одбрани пројекат будуће докторске дисертације. Према Правилима постдипломских студија од 9. 11. 2017. и 29. 3. 2018. (пречишћен текст доступан на веб презентацији Факултета) предвиђено је да студенту докторских студија у припреми пројекта докторске дисертације помаже татор кога, из реда асистената и доцената Факултета, одређује председник Већа за постдипломске студије. Татор, такође, обавештава секретара Већа када сматра да је пројекат докторске дисертације који је студент сачинио задовољио формалне услове да се може организовати одбрана пројекта. У току даљег студијског истраживачког рада на изради докторске дисертације студента усмерава именовани ментор.

Реализација студијског програма. Број студената уписаних у последње три године креће се око половине акредитацијом дозвољеног.

За извештајни период и подаци из ранијег извештаја о самовредновању показују да се просечно трајање студирања скраћује: 2015/16 износило је 6,57 година, 2016/17 било је 6,92 године а 2017/18 и 2018/19 износило је 4,90 година. Резултати имају релативан значај, због малог броја студената који заврше студије (по два студента 2017/18 и 2018/19 године и четири студената 2019/20).

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Обезбеђење квалитета наставног процеса огледа се у константном побољшању квалитета наставе, истраживања и управљања у складу са Законом о високом образовању РС и захтевима стандарда за оцењивање квалитета високошколских установа. Реализација постављених циљева остварује се у складу са законом и општим актима Факултета, који одређују области за обезбеђење, праћење и унапређење: квалитета плана и распореда наставе; ангажовања наставника и сарадника током извођења предавања; интерактивности наставе, укључивања примера из праксе и подстицање студената на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања; вредновање предиспитних обавеза и оцењивање на испиту; предузимање корективних мера за непридржавање плана рада на предмету или непостизање одговарајућег квалитета предавања. На област постдипломских студија (укључујући и докторске студије) посебно се односи Правила докторских студија. На основу захтева акредитације као и Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета редовно се спроводи анкетање студената у циљу прикупљања података о педагошким квалитетима наставника и сарадника и задовољству студената у вези извођења наставе. Подаци из анализираних студентских анкета показују да је 2017/18 просечна оцена квалитета била 5,00, 2018/19 квалитет докторских студија оцењен просечном оценом 4,88, а 2019/20. квалитет докторских студија оцењен просечном оценом 4,99.

Планирање наставе и испуњавање наставних планова. Настава на докторским студијама одвија се у складу са одговарајућим плановима рада који се односе како на предавања тако и на консултације и друге облике предвиђених активности, у складу са силабусом студијског програма. План и распоред наставе се реализују усклађено са потребама и могућностима студената, који су по правилу радно ангажовани, а неки путују из других места у Србији или из иностранства. Стога се термини за наставу, консултације и испите планирају у каснијим поподневним сатима и, по могућности, суботом. План и распоред наставе познати су пре почетка одговарајуће године. Термини за индивидуалне консултације одређени су за сваки наставни предмет пре почетка школске године у којој се настава одвија а, по потреби, наставници прилагођавају термине консултација захтевима студената. Одржавање консултација и предавања се обавезно евидентира. Евиденциони лист о одржаним предавањима или консултацијама оверавају својим потписом сами студенти.

Карактеристике наставе. Квалитет наставног процеса на акредитованим студијским програмима обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање илустративних примера у наставу кад год је то могуће, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима и праћење квалитета наставе. У том циљу подстиче се развој одговарајућих знања и вештина студената. Због застоја у раду КАПК која није примала захтеве за изменама студијских програма, студијски програм докторских студија реализован је у свему према добијеној акредитацији: једини измене везане су за неопходне промене наставника и ментора (због смрти, болести или одлазака у пензију акредитованих наставника и ментора).

Доступност информација о студијским програмима. На веб страници Факултета објављени су подаци о акредитованом студијском програму докторских студија и о начину студирања. На сваком предмету се доноси и студентима чини доступним план рада који укључује основне податке о предмету, условима за полагање конкретног предмета, план и

распоред извођења наставе (предавања и вежбе); уџбенике, односно обавезну и допунску литературу.

Контрола наставног процеса. Квалитет наставног процеса на програму докторских академских студија обезбеђује се планском активношћу, у чему суделују Наставно-научно веће, Веће за постдипломске студије, продекан за науку, као руководилац наведеног Већа (тима, посредно, и докторског студијског програма) и декан. За сваку од активности које се у оквиру акредитованог студијског програма одвијају на Факултету дефинисани су: рокови, носилац активности (одговорно лице) и извршиоци. Испуњавање предвиђених активности проверавају декан, продекани, Веће за постдипломске студије, Наставно-научно веће и органи Универзитета, свако према свом делокругу и овлашћењима.

Рад наставника и њихов однос према студентима прати се путем анонимних анкета у којима се поред питања о коректности и професионалности наставног особља налази и слободан простор за коментаре студената. Осим тога, Факултет редовно прати и оцењује квалитет наставе и предузима корективне мере за његово унапређење.

Подаци о броју студената и величини група. Како број уписаних не достиже планирани према акту о акредитацији, практикује се индивидуални рад са студентима или у малим групама (до 10).

Радно ангажовање наставника. Радно ангажовање наставника на студијском програму задовољава прописане стандарде у погледу минималног укупног броја часова наставе и максималног броја часова активне наставе по недељама. У складу са стандардима, више од 70% наставника је у радном односу са пуним радним временом на сваком од студијских програма. Радно ангажовање наставника у новој академској години редовно се планира крајем летњег семестра.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Поступак и услови за избор наставника и сарадника Факултета уређени су одговарајућим актима Универзитета Унион и Факултета,. Избор наставника и сарадника обавља се путем јавног конкурса, а јавно се објављују и резултати конкурса. Почевши од децембра 2016. на веб презентацији Универзитета Унион објављују се извештаји о избору у наставничка звања, као и одлуке о приступним предавањима. У складу са Правилником Универзитета, извештаји о пријављеним кандидатима за избор у наставничка звања састављају се на јединственом [обрасцу](#), чиме се гарантује једнообразно поступање и усклађеност одлучивања са законским и условима дефинисаним универзитетским и факултетским актима. Приликом избора у звање вреднују се и педагошко искуство, као и педагошке способности наставника и сарадника, а у извештајима о избору посебно се наводе резултати студентских анкета.

Наставници и сарадници. У наставу на Докторским студијама права по акредитацији је било укључено 14 наставника, али је у протеклом периоду до данас дошло до великих промена утолико што је од првобитно акредитованих наставника до данас (стање на дан 31. 12. 2019. године) у наставу остало укључено шест наставника и ментора (в. податке о менторима у Табели 6.7). У периоду од 2015. до 2019. године поступно је укључено још седморо наставника и ментора (од чега два ментора, један наставник и један гостујући професор тек крајем 2019.

године). Сви наставници су ангажовани су у бројним стручним пројектима и у активностима везаним за формулисање јавних политика (в. прилог Табели 6.6), док је четири од шест „стarih“ наставника, било укључено у научне пројекте.

Стандард 8. Квалитет студената

Факултет обезбеђује студентима докторских студија **све неопходне релевантне информације** о упису и условима студирања (које су јавно доступне и стално истакнуте на веб презентацији Факултета, као и у информатору за школску 2019/2020 годину).

Упису на прву годину докторских студија претходи расписивање конкурса што је у надлежности Универзитета Унион. Услови за упис регулисани су одредбама Статута ПФУУБ. У складу са тим правилима, на студије се уписују студенти који су током претходних основних или мастер студија из области права остварили укупно 300 ЕСП бодова, лица којима је по закону признат назив мастера права после завршених четворогодишњих студија или којима је тај назив признат по иностраним прописима, као и она која могу да се упишу на докторске студије по праву земље у којој су претходне студије завршили, уз услов да изврше нострификацију дипломе. Такође се омогућава директно упис у трећу годину студија студентима који су започели магистарске студије права по ранијим прописима на ПФУУБ или другом факултету у Републици Србији. Изузетно, упис се дозвољава студентима који су завршили сродне студије (у односу на докторске студије које уписују), односно друштвено-хуманистичке факултет (али само ради уписа на мултидисциплинарне докторске студије), под условом да су остварили 300 ЕСПБ током претходних нивоа студија, али таквих уписа није било у пракси, с обзиром на то да је акредитован програм Докторских студија права, који није мултидисциплинаран. Студенти се уписују у прву годину студија на основу јавно расписаног конкурса и резултата сачињене ранг листе. На спровођење конкурса и резултате ранг листе кандидат има право приговора. Цео процес конкурисања надгледа посебна комисија за упис, која обавља прелиминарне разговоре са изабраним кандидатима. Процедура за пријем студената уређена је и Правилником Универзитета Унион о упису студената на студијске програме Универзитета. Статут ПФУУБ и наведени правилник Универзитета Унион доступни су на веб презентацијама Факултета, односно Универзитета.

Сви студенти се уписују и студирају на Факултету уз поштовање једнакости и потпуне равноправности по раси, етничким, верским или другим личним својствима, уз уважавањем посебних потреба и могућности студената са физичким хендикепом.

Годишње се, према условима акредитације, на Докторске студије права може уписати до десет студената, али у извештајном периоду тај износ годишњим уписом није достизан.

Студентима се приликом уписа доставља информатор са основним подацима о студијском програму, а садржај тог информатора и други подаци о студирању су и јавно доступни на веб презентацији Факултета.

Критеријуми оцењивања, правила и процедуре унапред су одређени. Начин полагања испита и оцењивање на испитима уређени су у складу са законом и актима Факултета. Прописане и процедуре за улагање приговора на оцењивање на испитима чиме је омогућена **контрола оцењивања**. Осим оцењивања на испитима уређено је и вредновање испуњених предиспитних обавеза које улазе у коначну оцену на испиту. Такође, наставници унапред упознају студенте на који начин и по којим основима могу све остварити поене испуњавајући предиспитне обавезе. Наставници то чине писмено на првом часу са студентима, а те информације су студентима унапред доступне у информатору и на странама предмета, који се налазе на интернет страни Факултета.

Методе оцењивања усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитованог студијског програма.

Студенти докторских студија у трогодишњем року не успевају да буду заврше студије, иако на првој години бране пројекат докторске дисертације и могу већ тада пријавити тему докторске дисертације. Подаци из Табеле 8.2 показују да је 2018/19 године докторске студије уписало 13 студената, али да ниједан, раније уписан студент, није завршио докторске студије у трогодишњем року. На нижи ниво успешности студената сигурно утиче општим актима предвиђено правило (кориговано тек у складу са новим Законом о високом образовању) да само студент који постигне свих 60 ЕСПБ на првој години студија може уписати другу годину студија. Уочени проблем који доприноси одуговлачењу докторских студија јесте недовољно искуство кандидата у научноистраживачком раду и околност да студирају уз редовне радне обавезе, тако да немају довољно времена да се студијама посвете. На докторским студијама се основна помоћ студентима даје упућивањем у методологију научног истраживања, за шта су задужени татори, предметни професори и ментори.

Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Постоји **нормативни основ** за редовну и плански усмерену издавачку делатност Факултета. Издавачку делатност усмерава ННВ преко Комисије за издавачку делатност.

Факултет редовно у свом годишњем финансијском плану издваја одређена средства за **набавку литературе**, што је описано у стандарду 9. у извештају који се односи на установу и документовано одговарајућим прилозима. Студенти могу користити услуге **библиотеке и читаоницу**, која је у саставу библиотеке и располаже могућностима бежичног повезивања на интернет персоналних рачунара. Радно време читаонице је од 9 до 22 сата сваког дана, а библиотека ради од 8,30 до 17 сати сваког радног дана. У библиотеци постоји довољан број извршилаца. Библиотека располаже довољним библиотечким фондом, а сви примерци библиотечких јединица који представљају обавезну или допунску литературу за припремање испита на докторским академским студијама обезбеђени су у библиотеци Факултета. На располагању студентима је и рачунарска лабораторија са 20 рачунара.

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Организација Факултета уређена је Статутом Факултета из 2020. године, доступан је на званичној интернет страници Факултета.

Организација Факултета описана је у Стандарду 10 у делу извештаја који се односи на установу и шематски илустрована Прилогом 10.1, а **структура органа Факултета**, њихове надлежности и међусобни однос детаљније су објашњени на почетку извештаја у делу текста под поднасловом „Унутрашња организација Факултета“. Са становишта организације докторских студија нарочито је важна активност Већа за постдипломске студије чији је састав регулисан Статутом. Веће је стални орган Наставно-научног већа, а његовим радом руководи продекан за науку.

Настава на Факултету је у извештајном периоду на ОАС реализована у потпуности према наставном плану и програму, уз редовно евидентирање извршених обавеза.

Квалитет ненаставне подршке усклађен је са прописаним стандардима. Према подацима постоји довољан број **ненаставног особља**, ангажованог у ваннаставној јединици и

библиотеци. За рад са студентима докторских студија задужен је посебан извршилац – секретар Већа за постдипломске студије.

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Факултет обавља своју делатност у властитом простору, бруто површине од 1.604,89м² (в. опис стандарда 11 у делу извештаја који се односи на установу). Број, распоред и површина просторија намењених извођењу наставе, такође задовољавају услове стандарда. Факултет довољном опремом, рачунарима и неопходном инфраструктуром која омогућава да се несметано одвија наставни процес. У току 2019. године, пошто је набављен нови рачунарски програм и извршена обука за његово коришћење, дошло је до стабилизације информатичког система преко кога се одвија електронска пријава испита.

Омогућен је бежични приступ интернету без ограничења у згради Факултета. Постојећа опрема омогућава да се користе видео презентације у салама и слушаоницама. Увођењем монитора у главном холу, студенти могу пратити дневни распоред активности по просторијама.

Према тренутном броју студената овај простор је довољан за извођење наставе на свим студијским програмима, јер се настава изводи у две смене, чему је прилагођено и радно време запослених на Факултету

Стандард 12: Финансирање

Факултет позитивно послује годинама, финансирање Факултета је законито и транспарентно. Показатељи за извештајни период указују на стабилно позитивно пословање Факултета у извештајном периоду.

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

У самовредновању и провери квалитета студенти докторских студија учествују искључиво као испитаници. Међутим, постоји непосредна комуникација студената са секретаром Већа за постдипломске студије, управом Факултета, менторима и наставницима, која омогућава да све оцене и примедбе студената буду на време прослеђене продекану за науку и декану. Студенти докторских студија, иако у ограниченом броју, учествовали су у анкетама којима су проверавани квалитет студијског програма и квалитет рада органа и служби Факултета. Анализе тих анкета са наведеним резултатима анкета. Са оценама студената, њиховим предлозима и примедбама упознају се наставници и сарадници, управа факултета и Наставно-научно веће.

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

У склопу самовредновања и периодичне провере квалитета, Комисија за обезбеђење квалитета нарочиту пажњу усмерава на резултате студентских анкета којима се проверавају стручни рад и педагошке способности наставника, задовољство студената квалитетом студијског програма и радом органа и служби Факултета и оцењује квалитет студијских програма.

У опису стандарду 14 у извештају који се односи на установу, констатовано је да је Комисија за обезбеђење квалитета, после сачињеног трогодишњег извештаја (2014-2017) и извештаја о самовредновању за период од 2017-2019. године, предузела друге активности којима би се на нивоу Факултета успоставила култура квалитета и омогућило систематско праћење, које се најважнијим делом односи на развој поузданих инструмената којима ће се

анкетирати студенти (пре свега ОАС) и на настојања да се повећа мотивисаност студената да у таквим проверама квалитета што масовније и слободније учествују.

Стандард 15: Квалитет докторских студија

Упис на докторске студије и извођење докторских студија регулисани су Статутом Универзитета, Статутом Факултета и Правилима докторских студија. На основу Извештаја о самовредновању из 2018. године констатована је потреба да се донесе посебан Правилник о докторским студијама. Спремност установе за извођење докторских студија проверена је на основу: броја одбрањених докторских дисертација у извештајном периоду, односа броја наставника на докторским студијама и броја наставника укључених у научноистраживачке пројекте, квалитета научноистраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама и остварене сарадње са научноистраживачким установама у земљи.

У извештајном периоду **одбрањено је осам докторских дисертација**: по две у 2018. и 2019. Години и 2019/20 четири.. **Број наставника** акредитованих на докторским студијама је 14, али, због осипања наставника због више силе и одласка у пензију фактички је број смањен на 9 наставника по акту о акредитацији и двоје који су укључени накнадно (после 2016), да би до краја 2019. године било акредитовано пријавом НАТ-у још троје наставника и изабран један гостујући професор (укупно 12). У 2019. години ментори укључени на пројекте (4) чине 23,5% од броја наставника и сарадника укључених на пројекте (укупно 29) .. При овом прорачуну рачунати су сви наставници (и стално запослени и запослени у допунском раду, односно ангажовани по уговору). Интензитет и квалитет научноистраживачког рада ментора на докторским студијама може се установити на основу пописа радова у извештајном периоду.

Структура програма. Студијски програм докторских студија права траје три године (шест семестара), а одвија се у два семестра годишње, од којих сваки траје 15 недеља. Укупни број ЕСПБ који студент стиче након испуњених свих обавеза из курикулума је 180. Од тога 60 ЕСПБ стиче се одбраном докторске дисертације, 53 полагањем обавезних предмета, 32 полагањем изборних предмета, 10 одбраном семинарских радова, 15 одбраном пројекта докторске дисертације и 10 ЕСПБ објављивањем научних чланка. Укупан број ЕСПБ који се стиче полагањем изборних предмета у вези са докторском дисертацијом је 32, а полагањем ових предмета и одбраном докторске дисертације је 92.

Наставници и ментори. У протеклом периоду дошло је до значајној осипања наставника и ментора на докторским студијама, како је то објашњено у опису стандарда 15. у извештају за установу, али је до краја 2019. године уследила замена новим акредитованим наставницима, који ће, највероватније, бити задржани као ментори и наставници и у новом акредитационом циклусу, будући задовољавају нове стандарде НСВО за менторе и наставнике на докторским студијама (како је документовано Прилозима 6.5. и 6.6). Учињене измене примењују се од школске 2019/20 године.

Одбрањене дисертације. У току извештајног период (2017/18, 2018/19 и 2019/20) на Факултету су одбрањене осам докторских дисертација. Однос броја одбрањених докторских дисертација према броју наставника акредитованих и фактички ангажованих у настави на докторским студијама на годишњем нивоу и за 2017/18 и за 2018/19 био је исти и износио је 2:9 (22,2%) што показује да нема великог оптерећења наставника.

Факултет тежи оснивању докторске школе, али томе на путу стоји непотпуном нормативни оквир и тешкоће успостављања сарадње са државним високошколским и научним организацијама, како је објашњено у опису стандарда 15. у склопу извештаја о самовредновању установе.

Избор ментора и његове обавезе регулисани су оптим актима Факултета и Статутом Универзитета Унион у Београду, будући да предлог ментора који чини Веће за постдипломске студије потврђује Сенат Универзитета.

Правилима постдипломских студија (чл. 21) у првим месецима свога рада, пре него што му буде одређен ментор, студент добија помоћ нарочитог татора, како би лакше извршио почетно истраживање везано за пројект докторске дисертације. Правни факултет УУБ даје подршку студентима докторских студија тако што им омогућава учешће на научно-стручним скуповима које организује и да објављују своје радове у факултетском часопису са рецензијом *Правни записи* који, од 2018., има категоризацију часописа водећег националног значаја.

Квалитет студената. Правни факултет УУБ није у прилици да утиче на квалитет студената који се пријављују на докторске студије. Процедура уписа на докторске студије одвија се на основу правила прописаних на нивоу Универзитета и Факултета. Конкурсни поступак проводи надлежна комисија за упис кандидата на постдипломске студије. У оквиру тог поступка редовно се обавља усмени интервју са кандидатима са циљем да се стекне утисак о кандидату, разлози због којих уписује студије, упознају његова интересовања и да он добије јасна обавештења о томе шта може да очекује на докторским студијама. Исход разговора не утиче на формирање ранг листе приликом уписа, већ су од одлучујућег значаја просечне оцене остварене на претходним степенима студија, а корективни елементи су: дужина студирања, способности за научноистраживачки рад (објављени научни радови и слично), знање страних језика и вештине и слично. Студенти који се уписују на докторске студије редовно се обавештавају о својим правима и обавезама преко [информатора](#), који је јавно доступан на страници факултета.

Редовни рокови у којима докторанди морају да испуне своје обавезе током трогодишњих студија доприносе непрекидном праћењу и анализирању напредовања студената. Напредовање прате наставници, а потом и ментори, као и руководилац последипломских студија, уз административну помоћ секретара последипломских студија. Све активности које се одвијају на докторским студијама се редовно евидентирају. С обзиром на то да студенти, по правилу, немају већег искуства у научном истраживању и писању дужих научних радова, на располагању су им [Правила цитирања](#), а одговарајуће искуство стичу кроз предвиђене обавезе израде семинарских радова и израду пројекта докторске дисертације на првог години студија. С обзиром на мали број уписаних студената у односу на број наставника на докторским студијама, постоји спремност сваког наставника код кога докторанди полажу одређени испит (при чему наставник не мора бити ментор одређеном студенту) да им помогне саветом у вези методологије истраживања, упућивањем на литературу и слично.

Основни показатељ **квалитета докторских студија** које се изводе на Правном факултету УУБ јесте да податак да су оба кандидата која су докторирала 2018. године сарађивала у настави на Правном факултету УУБ, те да су у току 2018/19. године изабрани за доценте на Факултету. Такође и један од два кандидата који су докторирали 2019. године, који је већ био запослен као асистент на Факултету, наставља своју каријеру као наставник на Факултету.

У октобру 2018. године др Душанка Комненић је, уз др Милоша Станића, поделила прву награду за најбољу докторску дисертацију из области уставног права из фонда „др Миодраг Јовичић“.

У складу са општим актима Универзитета Унион и Факултета, израђене докторске дисертације се депонују у **јединствен репозиторијум** који је трајно доступан јавности (доступно на страници: union.edu.rs/repozitorijum/).

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Одлично оцењен квалитет студијског програма ДС према студентским анкетама	+++	Програм треба осавременити уз увођење различитих вештина и поступних провера знања	+
Уведен систем праћења квалитета студијског програма докторских студија у складу са новим стандардима	+++	Ефикасност студирања није изражена	++
Ефикасност секретара Већа за постдипломске студије и Већа за постдипломске студије	+++	Недовољно претходно искуство докторанада у научноистраживачком раду	++
Адекватни капацитети (просторни, опрема, информатички систем, библиотека, доступност уџбеника и слично) за извођење студијског програма	+++	Мали број заинтересованих за упис	+++
Добра организација служби и јединица и финансијска стабилност Факултета	+++	Недовољно знање језика отежава коришћење стране литературе	++
Доступност наставника студентима	+++	Смањење броја акредитованих ментора	+
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Израда посебних аката о самовредновању и евалуационих анкета за студенте докторских студија	+	Неповољна економска ситуација смањују број заинтересованих за упис на докторске студије права	+++
Осавремењавање студијског програма и наставних метода у складу са променама у науци	+	Велика конкуренција бројних правних факултета	+
Ангажовање нових компетентних наставника и ментора	+	Тешкоће да се ангажују компетентни наставници и ментори из других	+
Јачање стручних компетенција наставника	++	Нема	0
Јачање сарадње са другим НИО и високошколским установама, реализација програма мобилности	++	Тешкоће у остваривању сарадње са државним високошколским установама	+
Увођење интердисциплинарних програма	+	Тешкоће успостављања сарадње на нивоу Универзитета међу чланицама	+

Обуке наставника и сарадника за примену савремених дидактичких метода и набавка одговарајуће опреме	++	Смањене материјалне могућности Факултета	+
---	----	--	---

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

Студијски програм Докторске студије права на ПФУУБ има дугу и успешну традицију. Један је од ретких програма докторских студија из области права општег типа. У складу са резултатима самовредновања предлаже се осавремењивање програма који треба да буде усмерен на интензивнији рад са докторандом, како би се брже и успешније обучио у научним истраживањима. Стога се препоручује да у наставни садржај буду укључене одређене вештине (тимског рада, писања научних радова, излагања на научним скуповима, савладавања конверзиације на страном језику и слично), а да се израдом нових општих аката о докторским студијама детаљније регулишу међусобни односи студента и ментора. У самом студијском програму, у складу са израженим мишљењем анкетираних студената, било би добро увести што више изборних предмета, како би се изашло у сусрет њиховим интересовањима у области правне науке. Реформисан студијски програм могао би бити атрактивнији ако омогућава хоризонталну покретљивост студена

ЗАКЉУЧНЕ ОЦЕНЕ КОМИСИЈЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Правни факултет УУБ испуњава стандард 1. будући да има нови усвојен стратешки документ за обезбеђење квалитета који одређује мисију и визију установе, основне циљеве и области обезбеђења квалитета и смернице за унапређење квалитета у даљем раду. Стратешки документ разрађен је акционим плановима који се доносе на годишњем нивоу.

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета примењују се у оквиру свих делатности реализованих у установи. На Факултету успешно делује Комисија за обезбеђење квалитета, која прати испуњеност стандарда квалитета. Делатност надлежних органа управљања, пословођења, као и стручних органа усмерена је такође на проверу испуњености квалитета установе.

Стандард 3: Систем за обезбеђење квалитета

На Факултету постоји формално успостављен независни орган задужен за праћење квалитета, који чине наставници, сарадници, запослени у ваннаставном сектору и представници студената. Успостављени систем за обезбеђење квалитета унапређен је кроз континуирани и ефикасни рад Комисије за обезбеђење квалитета од 2018. године до данас. У активности на контроли квалитета укључују се, у склопу својих надлежности, Савет, декан и продекани и Студентски парламент.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијских програма Правног факултета УУБ обезбеђује се кроз праћење и проверу остваривања циљева програма, структуре, радног оптерећења студената, уз настојање да се наставни садржаји осавремене, у складу са иностраним студијским програмима и потребама да се обезбеди конкурентност наших студената. Оцене студената показују да је задржан висок ниво квалитета студијских програма. Квалитет студијских програма редовно се прати се на основу података из анкета студената и других расположивих података, а дозвољеним мањим изменама настоји се обезбедити квалитет. На препоруку студената, у немогућности значајних измена основних академских студијских програма, бројним ваннаставним активностима (писање правних аката, добровољна стручна пракса, правне клинике и слично) омогућено је студентима стицање практично примењивих знања и вештина. Факултет је од октобра 2019. године укључен у међународни програм Еразмус+.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивањем судске праксе, студија случаја и симулација суђења у наставу, кроз професионални и коректан однос наставника и сарадника према студентима (који је изражен и у прихваћеној девизи Факултета «Дођите да учите и научите у пријатељском окружењу»), благовременим утврђивањем и поштовањем планова рада по предметима и сталним праћењем редовности и квалитета наставе, уз настојање да се предузму корективне мере када се установе пропусти у остваривању квалитета. Квалитет наставног процеса се прати, оцењује и унапређује на начин како је то предвиђено стандардима, актима Факултета и Универзитета Унион. Успостављен је систематски и континуирани процес праћења, мерења и унапређења квалитета наставе и наставног процеса, будући да је то основна функција због које је ПФУУБ основан и по чијем се изузетном квалитету успео истаћи међу другим правним факултетима. Наставни процес је повезан са бројним ваннаставним активностима којима студенти стичу потребне вештине и јачају своје компетенције.

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

У свом раду Правни факултет УУБ остварује јединство образовног, научноистраживачког и стручног рада, настојећи да унапреди резултате научноистраживачког рада и укључи их у наставни процес. Факултет је акредитован као научноистраживачка установа и испуњава услове из стандарда 6. На Факултету одувек постоји добро организована и квалитетна издавачка делатност и развијена стручна активност наставника и сарадника, а од 2017. је приметно интензивирање научноистраживачких активности. У даљем периоду и поред до сада одличних резултата, требало би јачати научну сарадњу са научноистраживачким институцијама у земљи и у иностранству.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим кадровским планирањем и избором наставника и сарадника на јавном конкурс, обезбеђивањем услова за њихово усавршавање и несметано напредовање у наставничким звањима. Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се кроз процедуре избора у којима учествују стручни орган Факултета и органи Универзитета, уз доследно поштовање прописаних стандарда.

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената обезбеђује се селекцијом студената приликом уписа и током студија, на унапред прописан и јавни начин у складу са прописима. Систематски се проверава пролазност

студената по предметима, годинама, студијским програмима и предузимају корективне мере, на основу разговора са наставником, у случају уочених неправилности у оцењивању или великих дискрепанци у пролазности студената по предметима.

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе и информатичких ресурса обезбеђен је у складу са правилником који регулише издавачку делатност, кроз рад одговарајуће комисије и вишегодишњу успешну сарадњу са издавачким предузећем *Службени гласник*. У складу са потребама наставе и променама у правном систему редовно се иновирају уџбеници. Постоји довољни број уџбеника и учила, библиотечких и информатичких ресурса. За све студијске програме обезбеђена је литература у библиотеци. Библиотечки фонд се редовно употпуњује, а библиотека повезана у Кооперативни онлајн библиографски систем (COBISS). Студентима су на Факултету на располагању бежични приступ интернету и довољан број рачунара, као и читаоница.

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања ПФУУБ и квалитет ненаставне подршке обезбеђују се утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања, студентске службе и других из области ненаставне подршке и систематским праћењем и унапређењем њиховог рада. Правни факултет УУБ обезбеђује потребан број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију, чији се рад оцењује годинама одличним оценама у студентским анкетама.

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме ПФ УУБ обезбеђује се у складу са врстом, обимом, структуром и садржајем студијских програма који се на Факултету остварују. Факултет располаже простором у власништву. Простор ПФУУБ одговара броју студената. Студентима је доступна рачунарска опрема и бежични интернет. Квалитет простора и опреме одговара стандардима.

Стандард 12: Финансирање

У складу са прописима и актима Факултета, обезбеђено је стабилно финансирање, финансијско планирање и транспарентно коришћење финансијских средстава. Стабилност финансирања уочљива је у дужем периоду, упркос смањењу броја студената.

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Правни факултет УУБ омогућава студентима да остваре значајну улогу у процесу обезбеђења квалитета, кроз рад Студентског парламента, учешћем у раду органа Факултета (посебно ННВ и Комисије за обезбеђење квалитета) и анектирањем студената о раду установе и квалитету студијских програма. Нарочито је пракса Факултета да пре доношења било које одлуке која се тиче права и обавеза студената претходно се затражи мишљење Студентског парламента. Студенте би ваљало још више мотивисати да се укључе у процесе самовредновања. То се нарочито односи на студенте постдипломских студија.

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

На Правном факултету УУБ су разрађене процедуре и евалуациони упитници за прикупљање потребних информација о обезбеђењу квалитета. Ти подаци се систематски прикупљају и обрађују. Факултет може унапредити квалитет анкета и начин обраде података из анкета. У

том циљу препоручује се континуирано праћење ефикасности у примени усвојених аката и предлагање доношење нових или измене постојећих аката.

Стандард 15: Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се одржава на високом нивоу упркос текућим проблемима везаним за генерацијску смену и смањење броја наставника и ментора, што је решено акредитацијом нових ментора и наставника.

ПРИЛОЗИ

Стандард 1:

д) Прилози

Прилог 1.1 – Стратегија за обезбеђење квалитета

Прилог 1.2 – Мере и субјекти обезбеђења квалитета (изводи из Стратегије)

Прилог 1.3 – Акциони план за 2019. годину

Прилог 1.4 – Акциони план за 2020. годину

Прилог 1.4 – Акциони план за 2021. годину

Стандард 2:

д) Прилози

Прилог 2.1 – Усвојени документ – Стандарди и поступци обезбеђења квалитета ВШУ

Прилог 2.2 – Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета ВШУ у оквиру стандарда квалитета—Акциони план за 2020. и 2021. годину

Прилог 2.3 – Усвојени годишњи извештај о раду успостављеног тела за унутрашње осигурање квалитета ВШУ – Извештај о самовредновању за период 2014 – 2017. године и за период од 2017-2019. годину.

Стандард 3:

Прилог 3.1. Формално успостављено тело са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи и опис рада (извод из Правилника о оснивању, саставу и делокругу Комисије за обезбеђење квалитета, одлуке о именовању чланова Комисије и опис рада Комисије)

Прилог 3.1а Одлука о именовању чланова Комисије

Прилог 3.2. Списак свих анкета

Прилог 3.2а Пример образаца анкета

Прилог 3.3 Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Прилог 3.4 Предлог Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и самовредновање

Стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.

Прилог 4.1 Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.1а Пример попуњене анкете

Прилог 4.2 Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Прилог 4.2а Пример попуњене анкете

Прилог 4.3 Одлука о постављању координатора студентске стручне праксе

Прилог 4.4 Стручне праксе, едукативне посете и друге едукативне активности

Стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса 2018/19

Прилог 5.1.а Студентске евалуације наставника ОАС 2017/18

Прилог 5.1.б Студентске евалуације наставника ОАС 2018/189

Прилог 5.1.с Студентске евалуације наставника ОАС 2019/120

Прилог 5.1.сd Студентске евалуације наставника постдипломске 2017/18

Прилог 5.1.df Студентске евалуације наставника постдипломске 2018/19

Прилог 5.1.fh Студентске евалуације наставника постдипломске 2018/19

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе (евиденција и правилник о раду)

Прилог 5.2а. Правилник о раду

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Прилог 5.3.а Одлука о упућивању на службени пут у иностранство за В. Беширевић

Прилог 5.3б Одлука о рефундацији трошкова за А. Радоњића

Прилог 5.3с Одлука о рефундирању трошкова за М. Божића

Прилог 5.3d Одлука о парцијалном рефундирању трошкова за М. Лукиновића

Прилог 5.3е Одлука о плаћању путних трошкова за Сантјаго за В. Беширевић

Прилог 5.3f Одлука о одобреном неплаћеном одсуству М. Милошевић

Прилог 5.3g Одлука о одобреном неплаћеном одсуству Т. Папић

Прилог 5.4 Гостујућа предавања, научни и стручни скупови и остале наставно научне активности

Прилог 5.5 Рад правних клиника (од школске 2017-18 до 2019-20 године)

Стандард 6:

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства.

Табела 6.4 Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи са додатим пописом стручних радова наставника и сарадника који су резултат стручних пројеката (за ПФ или друге наручиоце) у извештајном периоду

Табела 6.7. Списак ментора према важећим стандардима и однос ментора према укупном броју наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.4. Пријава измена програма ДС акредитацијом нових наставника и ментора

Прилог 6.5. Одлука Наставно-научног већа о ангажовању нових наставника и ментора на докторским студијама

Прилог 6.6. Одлука Сената Универзитета Унион о избору проф. др Александре Чавошки за гостујућег професора

Прилог 6.7 Програм развоја научноистраживачког рада (2017-2021) усвојен одлуком ННВ бр. 6-128-2-4/2017 и Програм развоја научноистраживачког рада (2021-2025) усвојен одлуком ННВ бр. 6-184-8-2/2021

Прилог 6.8 Учешће наставника и сарадника на научним и стручним скуповима у извештајном периоду

Прилог 6.9 Пример једног извештаја о избору у звање

Стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника Универзитета Унион

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Прилог 7.3 Програм развоја научноистраживачког подмлатка (2017-2021) усвојен Одлуком ННВ бр. 6-128-2-4/2017 и Програм развоја научноистраживачког подмлатка (2021-2025) усвојен Одлуком ННВ бр. 6-184-8-2/2021

Стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената (извод из Статута ПФУУБ)

Прилог 8.1.а Правилник о провери знања језика на коме се изводи настава

Прилог 8.1.б Правилник о заштити од сексуалног узнемиравања

Прилог 8.1.с Одлука о именовању лица за заштиту од сексуалног узнемиравања

Прилог 8.2. Правилник о основним и мастер академским студијама

Прилог 8.2. а Правилник о предиспитним обавезама

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања (изводи из Статута – чл. 98 и 99 и из Правилника о студијама и полагању испита)

Прилог 8.4. Студентски парламент (извод из Статута Факултета)

Стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.1а Правилник о издавачкој делатности

Прилог 9.2 Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројем)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби 2019/20.

Стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Стандард 12:

Прилог 12.1 – Финансијски план за. 2020. и 2021.годину.

Прилог 12.2 – Финансијски извештај за 2020

Стандард 13:

Прилог 13.1 – Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета - Одлука Студентског парламента ПФУУБ о именовању студената чланова Комисије за обезбеђење квалитета

Прилог 13.1а – Одлука о именовању чланова Комисије за обезбеђење квалитета

Стандард 14:

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе доступне на званичној интернет страници факултета: <http://pravnifakultet.rs/>

Стандард 15:

Табела 15.1 Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија,

Прилог 15.1 Правила постдипломских студија

Прилог 15.1а Нацрт Правилника о докторским студијама

Прилог 15.2 Извод из Статута Факултета и Статута Универзитета који регулише докторске студије

Прилог 15.4 Правилник о избору ментора (чл. 117 Статута Факултета)

Прилог 15.5 Поступак израде и одбране докторске дисертације (извод из Статута Факултета)

У Београду, 30. 9. 2021. године

Председник Комисије за обезбеђење квалитета
проф. др Слађана Јовановић с.р.

Чланови Комисије за обезбеђење квалитета

проф. др Саша Гајин с.р.

проф. др Марко Божић с.р.

доц. др Владимир Црњански с.р.

Ива Иванов с.р., асистент

Јована Поповић с.р., асистент

Горан Ћелић с.р., менаџер Факултета

Никола Бакић с.р., студент

Невенка Кукољ с.р., студенткиња

